

Podnikatelské prostředí

Pohled z vrchu Lovoš na město Lovosice (okres Litoměřice)

Foto: Michal Václavík

TEMA

technika | ekonomika | marketing | aktuality

3/2026

Čtvrtletník
Okresní
hospodářské
komory Most

ROČNÍK 21 / 115. VYDÁNÍ / ZÁŘÍ

Umělá inteligence (AI) není módní trend, který za rok zmizí...

Rozhovor o AI s Lukášem Benzlem,
předsedou Sekce HK ČR pro AI a ředitelem ČAUI
Str. 8–12

1. června – 33 let OHK Most

Jak nás vidí „Ajča“
Str. 38–39

Naposledy o Václavu Větvíčkoví

(13. 1. 1938–26. 7. 2026)

Rozloučení s významnou osobností
naší současnosti
Str. 40–42

Lukáš Benzl

HappKa

ANKETY

PERSONALIZOVANÝ
OBSAH

PODCAST

BUĎTE S NÁMI
V OBRAZE

*Podnikatel dnes
potřebuje mít přehled,
co se chystá a co může
ovlivnit jeho firmu.*

HappKa přináší důležité informace včas, přehledně
a na jednom místě. Díky ní můžete změnám nejen
rozumět, ale také být u toho, když se rozhoduje
o budoucích podmínkách pro podnikání.
Sledujte pravidelně všechny novinky v Happce.

Available on the
App StoreGET IT ON
Google Play
www.komora.cz

Motto:

*„Mýtus vlastní dokonalosti
a přebujelý syndrom „mistrů světa“
je odrazem hlubokého pocitu méněcennosti.“
Milan Zelený*

*„Vysoká životní úroveň spočívá v tom,
že vydáváme peníze, které ještě nemáme,
za věci, které nepotřebujeme,
abychom imponovali lidem, které nesnášíme.“
Orson Welles*

*„V podnikání nemůžete vyčkávat, až bouřka
přejde, je nutné naučit se tančit v dešti.“
Steve Jobs*

*„Práce od nás zahání tři velké nepřátele –
nudu, neřest a nouzi.“
Voltaire*

*„Nejsme zodpovědní jen za to, co děláme,
nýbrž i za to, co neděláme.“
Molière*

Ing. Rudolf Jung

Vážení čtenáři a čtenářky, jako vždy v mých úvodních slovech si dovoluji nabídnout k zamyšlení a srovnání s realitou dneška několik k tématu se hodicích citátů slavných. A nyní k současnosti. Máme za sebou nezvykle horké léto, svědčící o změně klimatu a tím i našeho životního prostředí. Nelze zpochybnit, že se mění klima na naší planetě, kdy o příčinách se vedou vědecké, ale spíš politické spory. Na druhé straně nelze též přehlédnout, že lidstvo ničí vzácné ekosystémy a drancuje přírodní zdroje v nebyvalém rozsahu.

Nicméně je na pováženou, pokud vidíme úzké zaměření pouze na život podmiňující oxid uhličitý, a to v okamžiku, kdy z hlediska planety prakticky a do důsledku neřešíme například další a horší skleníkové plyny, nadužívání hnojiv, tzv. věčné chemikálie, mikroplasty, kácení deštných pralesů, každodenní devastaci moří a oceánů rybářským průmyslem, nárůst dopravy zboží, a zejména problema-

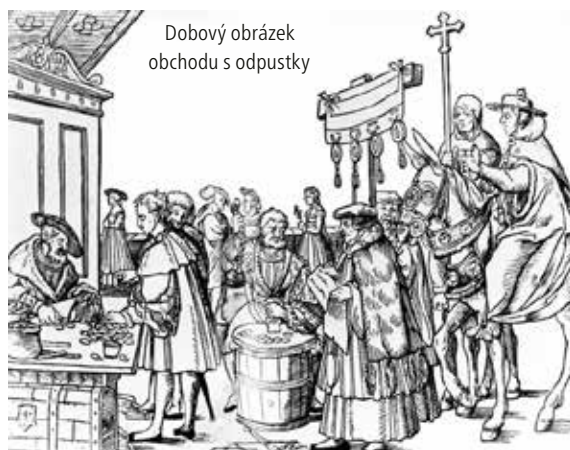
tiku vody. Skutečná **krize sladké vody** je problém o řády vyšší než lehce vypočitatelné ukazatele tvorby CO₂ a rádoby vědecká čísla k jeho eliminaci. Nastává jistá skepse, když vidíme reálné výsledky našeho „boje s klimatem“, který má blíž ke středověké víře, že skrze placení „odpustků“ církvi, která je následně „moudře“ utratí a dojdeme ku spasení.

Dnes je podobnost, ale ne náhodná, ve stejné filosofii tzv. „emisních povolenek“. Poučení historií víme, že odpustková praxe vedla ve středověku k definitivnímu rozpadu západní církve na katolickou a protestantskou větev, což následně přerostlo v náboženské války po celé Evropě. V obou případech se jedná o vynucenou platbu za „prohřešek“, kdy platíte peníze za to, že děláte něco morálně či společensky nežádoucího (ve středověku hřích, dnes vypouštění CO₂) s bláhovou vírou, že tím jako hříšníci ve středověku dojdeme ke spasení. Obávám se, že stejně jako u středověkých hříšníků se tak nestane. A to zejména v Evropě, lépe EU, která má ambice být jakýmsi svědomím světa, který to až tak vážně nebere, a to za každou cenu. Tímto nezvyklým úvodem se dostávám k hlavnímu tématu dnešního čísla, a to je podnikatelské prostředí, které onou odpustkovou filosofií trpí nejvíce, a tak nejsem ani tak moc daleko od věci samé.

Podnikatelské prostředí, o kterém je v tomto čísle řeč, začíná ovlivňovat a doufejme, že pozitivně, umělá intelligence, kterou jsme nazvali Ajčou. Právě proto jsme pozvali k hlavnímu rozhovoru předsedu „Sekce HK ČR pro umělou inteligenci“ a ředitele „České asociace pro umělou inteligenci“, Lukáše Benzla. O nás a podnikání jsme dali prostor i námi objevené „Ajče“ a její postřehy jsou obdivuhodné. Za pozornost stojí také úvaha o našem pracovním trhu od členky představenstva GH ČR, paní Ireny Bartoňové Pálkové. Za pozornost stojí článek o poslední výrobě dřevěných hraček a figurek v Krušných horách. Zajímavých článků a úvah je samozřejmě více, včetně našich pravidelných rubrik. Část dnešního vydání jsme věnovali zesnulému, našemu dlouholetému spolupracovníkovi – Velkému Člověku, Václavu Větvíčkoví. Jeho texty, které obohacovaly TEMA, jsou nenahraditelné a i pro historii vzácné. Čest a úcta jeho památce

S úctou

Ing. Rudolf Jung
předseda OHK Most

Dobový obrázek obchodu s odpustky

JO-JO

Jedna otázka – jedna odpověď

Roman Pommer

S dnešní otázkou v této pravidelné rubrice jsme oslovili Romana Pommera, viceprezidenta HK ČR. Je všeobecně známo, že podnikatelské prostředí, o kterém je v tomto vydání řeč, se dlouhodobě potýká s nedostatkem kvalifikovaných řemeslníků, kdy tento stav umocňuje nastupující generační problém. Jednou z cest, jak řemesla dostat na potřebnou kvalitu i kvantitu a do společenského uznání, je po vzoru Německa a třeba Rakouska zavedení systému duálního vzdělávání, což je už i v ČR novelou školského zákona umožněno.

Pane viceprezidente, můžete našim čtenářům objasnit, co si máme pod pojmem duálního vzdělávání představit, jaké jsou možnosti, jaká je praxe, jakou roli v tomto hraje Hospodářská komora a jakou roli by v tom hrálo schválení Mistrovských zkoušek?

Dovolím si odpovědět odzadu, schválení Mistrovských zkoušek, potažmo její vlastní aplikace na českém trhu práce, nemá momentálně vůbec nic společného se zavedením systému duálního vzdělávání. Sdílují momentálně, jsou to dva samostatné prvky, které by se samozřejmě mohly a zároveň měly časem propojit. Ale nyní k duálnímu systému:

Hlavní body právní úpravy duálního vzdělávání, které schválili zákonodárci:

- Status žáka na pracovišti: Žáci při praktickém vyučování u zaměstnavatele získávají jasně definované právní postavení, což zjednodušuje smluvní vztahy mezi školou, firmou a žákem (případně jeho zákonným zástupcem).

Pokračování na straně 5.

OBSAH

TEMA
technika | ekonomika | marketing | aktualityvydává: Okresní hospodářská komora Most,
tř. Budovatelů 2531, 434 01 Most (budova VUHU a.s.),
mob.: 777 627 838, email: imp@ohk-most.cz,
www.ohk-most.cz
IČ: 48290661Redakční rada:
vedoucí redakce: Petr Matoušek
předseda redakční rady: Ing. Jiřina Pečnerová
člen: Ing. Petr Heger
sazba a tisk: TISKÁRNA K&B s. r. o.
náklad: 2 500 výtisků,
povolení MK ČR E 16676, čtvrtletník
Distribuci zajišťuje MailFinish a.s.
Neoznačené fotografie: úřad OHK MostCelé znění redakčně zkrácených článků
naleznete na webových stránkách OHK Most
– www.ohk-most.cz/e-tema

Jung – Editorial	3
Pommer – JO-JO	3,5
Jung – Postskriptum	4–6
Benzl – Hlavní rozhovor	8–12
Bartoňová Pálková – Podnikatelské prostředí a trh práce	13
Machovec – O ROTARY a podnikání	14
Maříková – Green Mine	15
Ajča – Podnikatel a podnikavec – podobné, ale ne stejné...	16–18
Ajča – Povinnosti firem	18–20
Vydra – Krušnohorská hračka	21
Jung – Kde to vlastně začalo: Co bylo před AI?	22–23
Mann – Podnikatelské prostředí	26
Soukup – Factum est factum	27
Brockmeier – Třikrát k tématu z IHK Halle-Dessau	30–31
Nuckolls – Z MOSTECKÉHO DIVADLA se na téma „TEMA“ dívá jeho ředitel	32
Agrární komora – POTRAVINA z kraje PŘEMYSLA ORÁČE	33
Štefanková – Voda léčí – dnes jako před dvěma staletími	36–37
Pečnerová – Krušnohorská NEJ	37
Ajča – 33 let OHK Most	38–39
Jung, Pokorný, Štýs – VÁCLAV VĚTVIČKA: „Mějte se rádi, žijte a nechte žít“	40–42
Nekolová – Platforma VODA vyrazila do terénu	43
Drzý smajlík	44
Minčíč, Hrdinová – Otázka na závěr	45–46
Noví členové	46

OHK Most neručí za obsah článků. Pokud není příspěvek označen jako stanovisko OHK Most, vydaný článek není stanoviskem HK ČR.

POSTSKRIPTUM...

K AKTUÁLNÍMU DĚNÍ S NADSÁZKOU, ALE JEN MÍRNOU

Motto:

*„Něco jiného je úřednictvo
a něco zcela jiného byrokracie,
úřednictvo musí být v každém dobře řízeném státě,
byrokracie je neštěstí každého. (...)“
Karel Havlíček Borovský
(už 1821–1856)*

Vážení a milí čtenáři a čtenářky,
v českých příslovích, pořekadlech a lidových
moudrostech se kůň (případně kobyly, oř či hříbě)
vyskytuje doslova ve stovkách různých spojeních.
Surfováním po internetu jsem se dopídl, že
přesné celkové číslo nelze uvést, protože české
mudrosloví vznikalo po staletí v různých regio-
nech a existují desítky obměn stejných přísloví.
Ve velkých sbírkách najdeme přes 200 až 300
unikátních přísloví a rčení týkajících se koní.
Kůň byl v české lidové kultuře symbolem síly, věr-
nosti, práce, ale i majetku a společenského statusu
a jeho síla zabrousila i do fyzikálních veličin (HP).

Pro pobavení v duchu této rubriky si dovolím ma-
lou ukázkou známého i méně známého:

1. Kůň

- Darovanému koni na zuby nehleď.
- Kůň má čtyři nohy a přece zakopne.
- Můj kůň, můj vůz, já jsem pán.
- Kdo chce koně bít, hůl si vždycky najde.
- Dobrý kůň sám o sobě žere.
(Dobrá věc nebo poctivý člověk se chváli
sám svojí prací.)
- Skočil jak slepý na koně.
(Pustil se do neznámé věci bez rozmyslu.)
- Důvěřuj, ale prověřuj / Důvěřuj koni,
ale otěže nepouštěj.
- Lepší živý osel než mrtvý kůň.

2. Kobyly

- Starou kobyly novým kouskům nenaučíš.
- Panská láska po kobyly ocase.
- Kovářova kobyly chodí bosa.

- Chodí okolo toho jako kocour okolo horké
kaše / jako kobyly okolo ovsu.
- Zpíval jako slavík, ale dopadl jako stará kobyly.

3. Oř a Hříbě

- Každý oř má svou uzdu.
- Z bujného hříběte bývá nejlepší kůň.
- Sedl na svého oblíbeného oře.

4. Známá přirovnání a rčení

- Dře jako kůň.
- Směje se jako kůň.
- Je zdravý jako kůň.
- Pije jako kůň.
- Kouká, jako by mu uletěly včely / jako by
mu padly kobyly.

Kůň je hned po psovi druhým nejčastěji zastou-
peným zvířetem v českých rčeních a příslovích.
Předběhl i kočku, krávu nebo prase, a tak není
divu, že se chudák dostal i do fenoménu:

ÚŘEDNÍ ŠIML

A O NĚM TOTO MÉ TROUFALÉ POVÍDÁNÍ JE

V moderní češtině je výraz úřední šiml synonymem pro přebujelou byrokracii, nepružnost úřadů, nesmyslné papírování a slepé dodržování předpisů, což je náš i podnikatelský problém, ale zkusme se na to podívat s trochou nadsázky a prázdninové frivolnosti.

I když dnes místo kalamářů používáme počítače, princip ale zůstává stejný: úřední šiml pořád vyžaduje další a další razítka, formuláře, potvrzení nebo nepřehledné digitální portály.

Hloubavého, či hloubavou, zajímá, proč právě „šiml“ a kde je vlastně počátek a důvod? Takže jsem nepracně zjistil, že slovo šiml pochází z němčiny (Schimmel) a označuje bílé koně (nebo koně s bílou srstí). O tom, jak se bílý kůň dostal do úřadů, existují ve spolupráci s AI dvě hlavní a velmi uspokojivé teorie:

1. Formál na formály (Bílý kůň ve spisech)

Nejpravděpodobnější výklad sahá do dob Rakousko-Uherska. Když se tehdy na úřadech sepi-sovaly spisy, platila přísná pravidla a šablony. Německy se vzorový formulář nebo předepsaný úřední vzor nazýval **Formular** nebo **Schema** (z řeckého schēma – podoba, tvar).

- Úředníci mezi sebou komicky zkomolili slovo Schema na Schimmel (bílému koni).
- Místo „Postupuj podle schématu“ se v úřednické hantýrce začalo říkat „Jezdi podle šimla“.
- Postupně se z toho stal symbol pro bezduché držení se zaběhnutých šablon a předpisů.

2. Císařský bílý kůň (Pomalý a neoblomný)

Druhá lidová teorie odkazuje přímo k císaři Františku Josefu I. nebo k poště Rakouska-Uherska. Císařský dvůr byl známý obrovskou byrokracií a ceremonialismem. Významné úřední zásilky, dopisy a vznešení poslové často cestovali v kočárech tažených bílými koni (šimly). Pro běžné lidi se tak

bílý kůň stal symbolem pomalého, nedostupného a chladného státního aparátu.

Z monarchie 20. století se přes dvě světové války „Úřední šiml“ hravě posunul do 21. století, kde dnešní byrokracie sice tvrdí, že se digitalizuje, ale úřední šiml pouze přisedlal – říká se mu dnes občas „digitální šiml“. Úřední šiml nevzniká ze zlé vůle jednotlivých lidí na přepážce. Vzniká z **alibismu systému – a důsledek?**

1. Úředník se nejvíce bojí toho, že udělá chybu proti předpisu.
2. Je pro něj bezpečnější vyžadovat nesmyslný papír, než vzít odpovědnost na sebe a rozhodnout s použitím zdravého rozumu.
3. Výsledkem je stav, kdy je dodržení procesu důležitější než výsledek.

Úřední šiml tedy neumřel. Pouze prodělal digitální transformaci, absolvoval školení o kybernetické bezpečnosti a přemístil se z prašných kartoték do nablýskaných cloudových úložišť.

Dnes už po vás nikdo nechce, abyste stáli tři hodiny ve frontě na chodbě vonící vytřeným linem. Místo toho můžete zažít ten nefalšovaný byrokratický adrenalin z pohodlí domova! Jak tedy moderní digitální šiml řehťá v roce 2026?

1. Digitální „Papír na papír“

Největším triumfem moderní byrokracie je schopnost vytvořit **elektronický ekvivalent razítka**.

- **Příklad:** Vyplníte zářivý, plně digitální formulář na webu. Na konci vás ale systém vlídně požádá: „Tento formulář nyní vytiskněte, podepište rukou, naskenujte a pošlete nám ho zpět jako PDF.“
- **Kouzlo:** Úředník si váš sken stejně vytiskne, dá na něj fyzické razítko, zaeviduje do šanonu a pak ho skenuje do vnitřního systému.

JO-JO

Jedna otázka – jedna odpověď

Dokončení ze 3. strany.

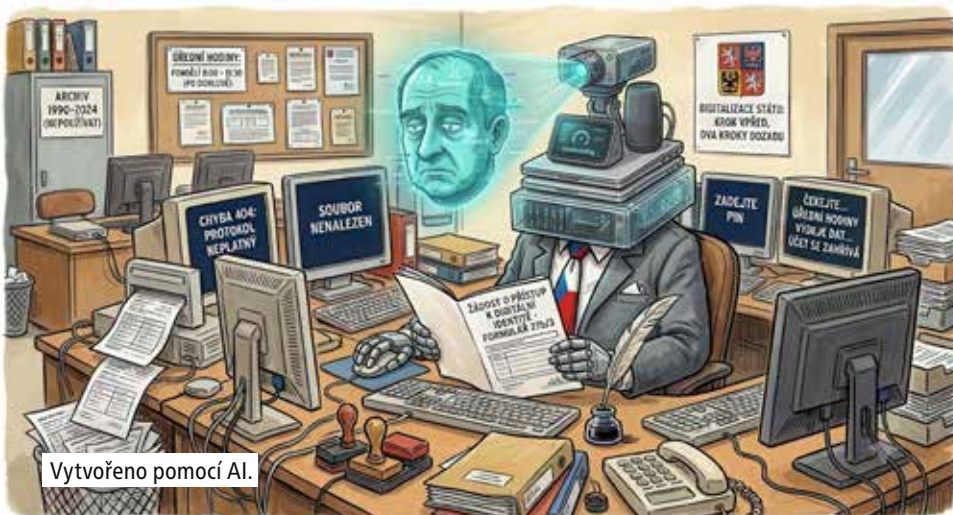
- **Registr zaměstnavatelů:** Byla vytvořena pravidla pro vstup firem do systému praktického vyučování (garance kvality, bezpečnost práce a odpovídající kvalifikace instruktorů).
- **Role hospodářských komor a svazů:** Zaměstnavatelské svazy a komory získaly oficiální roli při propojování potřeb trhu práce s nabídkou oborů na školách.
- **Finanční a daňové úpravy:** Firma si může náklady spojené s praktickým výcvikem žáků započítat do daňově uznatelných nákladů (včetně investic do vybavení pro výuku).

Shrnutí: Systém je nyní z legislativního hlediska oficiálně ukotven, čímž se Česká republika přiblížila modelům fungujícím v Německu nebo Rakousku. V praxi tak školy i firmy získaly pevný právní rámec pro dlouhodobou spolupráci. Podnikatelé, Hospodářská komora ČR i Svaz průmyslu a dopravy po zavedení duálního vzdělávání volali více než deset let. Samotný princip považují za jeden z nezbytných kroků k záchraně řemesel a technických oborů.

Realita: v několika případech již tento systém „škola x zaměstnavatel“ funguje několik let. Novela školského zákona narovnává možnosti, ale má nevyřešených dost důležitých otázek a v samotném legislativním provedení panují ze strany komory a podnikatelů výhrady: *Například, bude-li žák „tesař“ vzat na střechní rodinného domku, jeho zaměstnavatel v rámci duálního systému mu nedokáže pravidelně vždy zajistit šatnu, pracovní přestávku, teplý oběd a další, co mu nařizuje třeba zákoník práce. Samozřejmě jiné to je v oborech jako je třeba gastro nebo strojírenství.*

Duální vzdělávání je tedy přesně tím systémovým řešením, které si podnikatelé i komora přáli, avšak jeho konkrétní legislativní a finanční nastavení v ČR stále nepovažují za stoprocentně dotažené. Ale to je na delší diskusi.

Roman Pommer
viceprezident
Hospodářské komory ČR

2. Formulářové „Catch-22“ a chybové hlášky
Zatímco dříve vám úřednice za přepážkou řekla „To máte špatně, přijďte ve středu“, dnes ji plnohodnotně zastupuje **Webová Validace**.

• **PDF formuláře, které jdou otevřít jen v jedné konkrétní verzi programu z roku 2012.** Pokud máte novější, systém vám s klidem oznámí, že soubor je poškozen.

• **Chybové hlášky:** „Chyba 403: K podání žádosti o přístup k formuláři pro ověření totožnosti musíte být přihlášení účtem, který získáte až po podání této žádosti.“

3. Úřední hodiny serverů

Některé portály vzaly koncept úředních hodin natolik doslova, že aplikují „přestávku na oběd“ i na své databáze.

• O víkendu nebo v 11 hodin večer se na portál nepřihlásíte, protože **„probíhá noční údržba databáze“** nebo **„databázový server mimo pracovní dobu odpočívá“**. Digitální šiml zkrátka v šest večer stahuje roletu a jde domů k rodině!

4. Soubor Identit: Kdo vlastně jste?

Abyste si v roce 2026 vyřídili povolení na kácení napadeného stromu na zahradě, musíte projít bezpečnostním protokolem hodným vstupu do Pentagonu:

1. Přihlášení přes **Bankovní identitu**.
 2. Potvrzení SMS kódem na telefonu.
 3. Notifikace v mobilní aplikaci.
 4. Zadaní PINu, otisku prstu a skenu sítnice.
- **Výsledek:** Systém vás přivítá: „Vítáme vás, pane Nováku! Pro pokračování prosím dojděte s občanským průkazem na nejbližší pobočku Czech POINTu pro ověření identity.“

5. Algoritmické kolečko (E-mailový Ping-Pong)

Dříve si vás úředníci přehazovali mezi dveřmi číslo 104 a 108. Dnes si vás přehazují automatické e-mailové odpovídače.

Co na závěr – Digitální úřední šiml je fascinující stvoření. Běhá po optických kabelech rychlostí světla, ale myšlením stále zůstává v Rakousku-Uhersku. Ale nebudme jen kritičtí – alespoň už u toho vyřizování můžeme sedět doma v trenýrkách, či kalhotkách a s kávou či něčím ostřejším, a hlavně s vlastními úředními hodinami (tedy pokud jde proud a neztratili jste mobil 😊).

Přeji krásné a nostalgické podzimní dny s vírou, že Čapkovo utopické drama R.U.R., je a bude jen utopií.

S úctou
Ing. Rudolf Jung

inzerce

TÝDENÍK HOMÉR

novinky a zajímavosti
z Mostecka

www.homerlive.cz

Společně najdeme ty pravé lidi pro váš tým

Získejte kvalitní zaměstnance díky projektům OPZ+

Hledáte spolehlivé způsoby, jak doplnit svůj tým nebo naplnit povinný podíl zaměstnanců se zdravotním postižením (OZP)? Spojte se s námi!

Nabídneme vám praktické řešení a skutečné partnerství, které přináší výsledky.

V rámci projektů OPZ+ realizovaných Úřadem práce ČR vám pomůžeme vyhledat, připravit a začlenit zaměstnance, kteří přesně odpovídají vašim potřebám. Vytipujeme pro vás vhodné kandidáty na stávající i plánované pozice, a to s maximální podporou.

Jaké projekty nabízíme?

- **Záruky pro mladé (ZPM)**
Projekt je zaměřen na mladé lidi ve věku 15 - 29 let.
- **Nová etapa (NOE)**
Projekt je zaměřen na lidi v produktivním věku 30 - 54 let.
- **Věk není překážkou (VNP)**
Projekt je určen pro osoby starší 55 let.
- **Outplacement II (OUT II)**
Projekt je určen osobám, kterým hrozí ztráta zaměstnání.
- **Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením (OZP)**
Projekt je určen osobám se zdravotním postižením (OZP).
- **Integrace na trh práce a podpora cizinců v ČR**
Projekt je určen pro cizince, kteří nejsou státními občany ČR.

V rámci projektu nabízíme

Poradenství

Individuální poradenství a výběr aktivit, které účastníkům usnadní cestu k lepšímu zaměstnání.

Rekvalifikace, profesní kvalifikace

Rekvalifikace a vzdělávání přizpůsobené potřebám účastníků pro zvýšení jejich uplatnění na trhu práce.

Zprostředkování zaměstnání

Podpora kariéry účastníků pomocí nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, např. Práce na zkoušku.

Doprovodná opatření

Příspěvek na náklady spojené s účastí v projektu, např. dopravu či lékařská potvrzení.

Pro více informací se obraťte na nejbližší kontaktní pracoviště ÚP ČR. Podrobnosti Vám sdělí také zaměstnanci Call centra ÚP ČR na telefonní lince nebo na emailu: ☎ 950 180 000 ✉ callcentrum@uradprace.cz

Hlavní rozhovor o AI a podnikatelském prostředí s Lukášem Benzlem

Podnikatelské prostředí, které je hlavním tématem tohoto čísla, ovlivňuje řada faktorů a mnohým jsme se i v minulých číslech TEMA věnovali. Je však nesporné, že v poslední době vstupuje do hry fenomén zvaný „umělá inteligence (AI)“, která vzbuzuje naděje, ale i obavy. Proto jsme na témata související s AI pozvali předsedu „Sekce HK ČR pro umělou inteligenci“ a ředitele „České asociace pro umělou inteligenci“ Lukáše Benzla. Diskusním partnerem je tradičně předseda OHK Most Rudolf Jung. Redakce TEMA

Motto:

„Proč nám skvělá technika, která šetří práci a usnadňuje život, dosud přinesla tak málo štěstí?

Odpověď je prostá: protože jsme se jí nenaučili rozumně užívat.“

Albert Einstein

„My musíme technologii ovládat, a ne se stát jejími otroky.“

Dalajláma

Jung:

Pane předsedo, vítám Vás poprvé na stránkách TEMA a pojďme hned k věci samé, a to od počátku. Umělá inteligence (dále budeme používat zkratku AI), je fenoménem poslední doby, který vstupuje do našich životů nejen jako občanů, ale stává se významnou silou v řízení podniků, výrobních procesů a bohužel

i válečných operací v poslední době. Přiznejme si však, že zde funguje s trochou zlehčení fenomén jakéhosi novodobého „YETIHO“ – všichni o něm mluví, ale nikdo ho neviděl. **Mohl byste nám laikům (a i vysoce postaveným) popsat, jak vlastně AI funguje, kdo ji staví, vytváří si informace sama, nebo kdo do ní dává data, kdo ji kontroluje a ovlivňuje atd.?**

Benzl:

Přirovnání k Yettimu je vlastně docela přesné. Pod pojmem umělá inteligence si totiž každý představuje něco jiného. Někdo chatbota, jiný robota v továrně nebo autonomní auto. Ve skutečnosti je AI soubor technologií, které se učí z obrovského množství dat rozpoznávat vzory, předvídat výsledky nebo vytvářet nový obsah. Generativní AI, kterou dnes známe například z ChatGPT, funguje velmi zjednodušeně tak, že se během tréninku učí vztahy mezi slovy, obrázky nebo dalšími daty. Když jí položíte otázku, nehledá hotovou odpověď v databázi, ale vytváří ji postupně na základě toho, co se naučila. Proto dokáže napsat kvalitní analýzu, přeložit text nebo navrhnout obchodní strategii. Zároveň se ale může sebevědomě mýlit, protože svět nechápe jako člověk. Neuvažuje, nemá intuici ani vlastní zkušenosti, pracuje s pravděpodobností. Za každou AI stojí lidé. Výzkumníci model navrhnu, inženýři jej vyvinou, odborníci připraví

data, další lidé jej testují a nastavují bezpečnostní pravidla. AI se sama od sebe nevytvoří ani sama nerozhodne, co bude dělat. Vždy záleží na tom, jak ji člověk navrhne, na jakých datech ji naučí a k čemu ji připojí. Kontrola AI také není jen o jednom vypínači. Existuje několik úrovní. Vývojář rozhoduje, jak model funguje, firma určuje, k jakým datům bude mít přístup, uživatel zadává úkoly a stát nastavuje pravidla prostřednictvím legislativy, například evropského AI Actu. U důležitých rozhodnutí by navíc měl vždy existovat lidský dohled. Z pohledu podnikatelů je důležité si uvědomit, že AI není náhrada lidí, ale nástroj. Dokáže výrazně zvýšit produktivitu, pomoci s administrativou, analýzou dat, komunikací se zákazníky nebo plánováním výroby. Stejně jako každý jiný nástroj ale může být využita dobře i špatně. Pokud firma digitalizuje neefektivní proces, bude jej AI vykonávat jen rychleji. Proto by firmy měly nejdříve přemýšlet nad procesy a až poté nad samotnou technologií.

Kdo je Lukáš Benzl?

Lukáš Benzl je ředitel České asociace umělé inteligence (ČAUI) a předseda Sekce Hospodářské komory ČR pro umělou inteligenci. Dlouhodobě se věnuje praktickému využití umělé inteligence ve firmách, veřejné správě i dalších organizacích a propojuje byznys, technologie, akademickou sféru a tvůrce veřejných politik s cílem urychlit smyslupnou a odpovědnou adopci AI v České republice. Má více než 18 let zkušeností z technologických firem a startupů, kde působil v oblasti produktového a projektového managementu, marketingu i digitálních inovací. V roce 2023 stál u založení České asociace umělé inteligence, která se během krátké doby stala největší profesní platformou zaměřenou na AI v České republice.

Ve své práci se zaměřuje na strategické využití umělé inteligence v podnikání, digitalizaci, regulaci AI, vzdělávání a rozvoj konkurenceschopnosti českých firem. Je pravidelným řečníkem odborných konferencí, komentuje vývoj umělé inteligence v médiích a podílí se na přípravě odborných stanovisek a doporučení pro firmy i veřejnou správu.

AI je v pohledu tradičního chápání života součástí celého souboru informačních technologií (IT) a tudíž prvek neživotný. Myslím si ale, že ani tento obor se neobejde bez kvalifikovaných lidí. Já bych se tedy rád v tomto vstupu prioritně věnoval, jak se nepěkně vžilo – lidským zdrojům pro IT, a to od samého počátku – tedy studia. Podle informace na Seznam.cz (22. 6. 26) – „Během tří let poklesl počet žáků, zájemců o IT obory o čtvrtinu. Naopak častěji žáci volí třeba všeobecnější obory lyceí. Jedním z důvodů by podle

odborníků mohl být i nástup umělé inteligence. Ještě před dvěma lety přišlo středním školám 18 tisíc přihlášek do oborů informačních technologií. Letos to ale bylo jen 13,5 tisíce. Během dvou let tak poklesl zájem o čtvrtinu. Počet uchazečů o čtyřleté obory zůstává přitom mezi lety stejný – zhruba 130 tisíc.

„Naše hypotéza je, že uchazeči, a hlavně jejich rodiče reagují na zprávy z pracovního trhu o hromadném propouštění IT specialistů kvůli nástupu AI,“ říká analytička společnosti „Než zazvoní“

Aneta Prokopová, která se specializuje na pracovní trendy generací Z a Alfa.

Dlouhodobě přitom informační technologie patřily k nejoblíbenějším oborům na středních školách. Samozřejmě to bylo ale úzce spojené s praktickou jistotou zaměstnání v budoucnosti. To se ale minimálně pocitově pro mladé lidi v současnosti mění.

Co Vy na to? Jaké jsou podle Vás příčiny nezájmu o tyto studijně náročné obory, včetně oborů technických, a co s tím?

Pokles zájmu o studium IT je určitě signál, kterému bychom měli věnovat pozornost. Zároveň bych byl opatrný s tvrzením, že za tím stojí pouze nástup umělé inteligence. AI je podle mě jedním z faktorů, ale rozhodně ne jediným. Mladí lidé i jejich rodiče dnes často čtou titulky o tom, že AI umí programovat nebo že technologické firmy propouštějí zaměstnance. Je pak logické, že si položí otázku, zda má vůbec smysl studovat informatiku. Jenže realita je mnohem složitější. AI sice dokáže převzít některé rutinní úkoly, ale zároveň výrazně zvyšuje poptávku po lidech, kteří technologiím skutečně rozumějí. Firmy dnes nepotřebují pouze programátory. Potřebují odborníky na kybernetickou bezpečnost, datové analytiku, architektury informačních systémů, specialisty na automatizaci, robotiku

nebo lidi, kteří dokážou propojit technologie s konkrétním oborem, například výrobou, zdravotnictvím nebo energetikou. Těchto odborníků je na trhu dlouhodobě nedostatek.

AI podle mě nezpůsobí, že technické vzdělání přestane být perspektivní. Naopak. Změní pouze obsah práce. Jednodušší úkoly bude zvládat stroj, zatímco od lidí se bude očekávat větší kreativita, schopnost řešit komplexní problémy, ověřovat výsledky AI a nést za ně odpovědnost. Další problém vidím v tom, že technické obory stále neumíme dostatečně atraktivně představit mladým lidem. Informatika už dávno není jen psaní kódu a průmysl není jen práce u výrobní linky. Dnes se zde potkává umělá inteligence, robotika, virtuální realita, autonomní systémy nebo vývoj moderních zdravotnických

technologií. To je mimořádně zajímavý svět, ale školy jej často neumějí dostatečně ukázat. Stejně důležité je modernizovat samotné učení. Nestačí učit konkrétní programovací jazyk nebo software, který bude za několik let zastaralý. Měli bychom více rozvíjet logické myšlení, matematiku, práci s daty, kybernetickou bezpečnost, systémové uvažování a schopnost učit se nové věci. Právě tyto dovednosti budou v době umělé inteligence rozhodovat o úspěchu. Jsem přesvědčen, že budoucnost nebude patřit lidem, které AI nahradí, ale těm, kteří se s ní naučí spolupracovat. A právě kvalitní technické vzdělání je jednou z nejlepších cest, jak se na tuto budoucnost připravit.

Azar Koulibaly (vlevo) a Lukáš Benzl (vpravo).

AI Česká asociace
umělé inteligence

AI mění **český byznys**.
Bud'te u toho.

Staňte se členem **České asociace umělé inteligence**

450+ firemních členů

100+ AI akcí ročně

Regulace a poradenství

Networking s odborníky

asociace.ai

O vztahu vzdělávacího systému právě v souvislosti s rozvojem AI by se dalo velmi obsáhle diskutovat (a jistě se k tomu na stránkách TEMA vrátíme). Jen tady krátce: u současného vzdělávání hrozí tendence místo pracně naučit a aplikovat, rychle bez učení jen vyhledat a přesně toto je jedno z **největších rizik současného vzdělávání pro všestranný rozvoj společnosti**. Přiznejme si, že tento fenomén není úplně nový, ale AI ho posunula na zcela novou úroveň. Dříve znamenalo „rychlé vyhledání“ na Googlu najít zdroj, který si člověk musel přečíst, pochopit a informace z něj složit dohromady. Dnes AI dodá **hotový, syntetizovaný a perfektně**

strukturovaný výsledek na jedno kliknutí. A s trochou nadsázky – dítě nebo student tak dostane „plod“ bez toho, aby absolvoval teorii a praxi „pěstování“. To není dobrá vyhlídka pro řešení krizových stavů k čemuž se ještě vrátím. Ale pojďme dál. AI zcela jistě již dnes výrazným způsobem ovlivňuje i podnikání a zcela logicky vygenerovala specializované firmy, které mají co do činění právě s onou umělou inteligencí, která reálnou firmou není a snad ani nikdy nebude. Svědčí o tom i Vámi zmíněná České asociace umělé inteligence a Sekce Hospodářské komory ČR pro umělou inteligenci, jejímiž jste představitel. Mohl byste nám obě instituce

krátce představit, tedy proč a jak vznikly, kolik mají členů, jaké mají cíle a poslání, a jak mohou prospět a poradit (?) řadovým podnikatelům, do jejichž podnikání AI zasahuje, ať už chtějí, nebo ne. Jaké mají výsledky? Digitální svět, chcete-li revoluce, vynesla na světlo i nové předměty podnikání a dnes se malá a střední firma bez svého většinou smluvního „ajťáka“ neobejde a je na něm zcela závislá, nehledíc na to, že onen specialista je zasněžený i do nejtímnějších věcí firmy, což vytváří prostor pro nekalé praktiky. **Nehrozí něco podobného u aplikací AI, a nebude to další nákladová položka standardní firmy?**

Česká asociace umělé inteligence i Sekce Hospodářské komory ČR pro umělou inteligenci vznikly ze stejného důvodu. České firmy začaly velmi rychle cítit, že umělá inteligence zásadně změní způsob podnikání, ale chyběl jim partner, který by jim pomohl se v celé problematice zorientovat. Nešlo jen o technologii samotnou, ale také o legislativu, bezpečnost, vzdělávání nebo sdílení zkušeností.

Česká asociace umělé inteligence vznikla v roce 2023 a během krátké doby se stala největší profesní platformou zaměřenou na AI v České republice. Dnes sdružuje více než 430 firem, institucí, startupů i univerzit. Naším cílem není propagovat umělou inteligenci za každou cenu, ale pomáhat organizacím využívat ji smyslně, bezpečně a s reálným přínosem pro jejich fungování.

Sekce Hospodářské komory ČR pro umělou inteligenci pak představuje platformu, která řeší praktické otázky členů a propojuje podnikatelské prostředí se státní správou. Připravujeme odborná stanoviska k legislativě, podílíme se na diskusích o implementaci evropského AI Actu a snažíme se, aby nové regulace odpovídaly potřebám českých podniků, zejména malých a středních firem.

Pro běžného podnikatele je ale nejdůležitější něco jiného. AI dnes není téma pouze pro technologické firmy. Dotkne se účetnictví, výroby, obchodu, marketingu, zákaznické podpory i personalistiky. Naším úkolem je pomoci firmám pochopit, kde jim AI skutečně ušetří čas nebo peníze a kde naopak představuje riziko. Zmínil jste také závislost firem na externích IT specialitech. Podobné riziko skutečně existuje

i u umělé inteligence, ale není způsobeno AI samotnou. Pokud firma svěří veškerá data, procesy i know-how jednomu dodavateli nebo jedné zahraniční platformě, vzniká závislost bez ohledu na to, zda jde o účetní software, cloud nebo AI. Důležitá je také AI gramotnost uvnitř firmy. Čím lépe management technologii rozumí, tím menší je závislost na jednotlivých dodavatelích. A bude AI další nákladovou položkou? Z krátkodobého pohledu ano. Každá nová technologie vyžaduje určitou investici do nástrojů, vzdělávání nebo změny procesů. Z dlouhodobého pohledu ale bude mnohem dražší AI vůbec nevyužívat. Firmy, které ji dokážou správně nasadit, budou pracovat rychleji, efektivněji a s nižšími náklady. Otázkou proto už není, zda AI používat, ale jak ji zavést tak, aby přinášela skutečnou hodnotu a současně byla bezpečná.

Není nutné přesvědčovat se o tom, že každé lidské počínání má svá rizika, a to od prostého říznutí se, třeba při krájení cibule, až po realitu dnešní doby rozvoje AI. Zatímco AI výrazně zvyšuje efektivitu, nekritické spoléhání se na ni vytváří nové zranitelnosti. Nebudu mližit a zeptal jsem se přímo AI, jaká jsou ona rizika a bylo mi odpovězeno tak, jak dále jen heslovitě uvádím. Zde jsou podle AI hlavní rizika rozdělená do tří klíčových oblastí:

1. Rizika pro jednotlivce a lidský kapitál

- Kognitivní atrofie (degradace dovedností).
- Ztráta doménové znalosti u začátečníků.
- Psychologická závislost a důvěřivost.

2. Rizika pro firmy a organizace

- Ztráta kontrolních mechanismů.
- Kritická závislost na dodavatelích (Vendor Lock-in).
- Bezpečnost a únik dat.

3. Celospolečenská a infrastrukturní rizika

- Kaskádové výpadky.
- Eroze důvěry v informace.
- Asymetrie znalostí.

Mohl byste to potvrdit, doplnit, případně vyvrátit a rozvést?

S většinou uvedených rizik souhlasím. Zároveň bych zdůraznil, že největším rizikem není samotná umělá inteligence, ale naše tendence přestat přemýšlet a přenést na ni odpovědnost. Každá významná technologie v historii přinesla nové příležitosti i nová rizika. U AI je pouze vše mnohem rychlejší a její dopad je podstatně širší.

Začneme u jednotlivce. O kognitivní atrofii se dnes skutečně diskutuje stále častěji. Pokud člověk přestane řešit problémy vlastní hlavou a nechá AI přemýšlet za sebe, některé schopnosti mohou postupně slábnout. To ale není argument proti AI. Stejně jako kalkulačka nezníčila matematiku, ale změnila způsob jejího

používání, změní AI způsob, jakým pracujeme s informacemi. O to důležitější bude rozvíjet kritické myšlení, schopnost ověřovat informace a správně formulovat otázky.

Velmi důležitým rizikem je také přehnaná důvěra v odpovědi AI. Moderní modely komunikují sebevědomě a přesvědčivě, i když se mohou mýlit. Firmy proto nesmějí rezignovat na odbornou kontrolu. AI by měla být výkonným asistentem, nikoliv poslední autoritou.

U firem považuji za největší riziko ztrátu kontroly nad vlastními procesy a daty. Pokud organizace bez rozmyslu svěří klíčové informace externím službám, aniž by řešila bezpečnost, správu dat nebo smluvní podmínky, vytváří

si zbytečnou závislost. To platí nejen pro AI, ale obecně pro cloudové technologie. Proto dnes stále více firem uvažuje o kombinaci veřejných cloudových služeb, vlastních AI systémů nebo evropských řešení.

Bezpečnost dat je samostatnou kapitolou. Zaměstnanci často nevědomky vkládají do veřejných AI nástrojů interní dokumenty, obchodní nabídky nebo osobní údaje. Právě proto nestačí pořídit licenci na AI. Každá firma by měla mít jasná pravidla, co lze do AI zadávat, jaké nástroje používat a jak zaměstnance proškolit.

Na celospolečenské úrovni považuji za jedno z největších rizik erozi důvěry. Umělá inteligence

dnes dokáže vytvářet velmi přesvědčivé texty, fotografie, videa i hlasy. Ověřování informací se proto stává mnohem důležitější než kdykoli dříve. Nejnáročnější nebude získat informaci, ale poznat, zda je pravdivá.

Doplnil bych ještě jedno riziko, o kterém se zatím příliš nemluví. AI může prohloubit rozdíly mezi firmami. Organizace, které se

ji naučí správně využívat, získají výraznou konkurenční výhodu. Ty, které budou její nástup dlouhodobě ignorovat, mohou postupně ztrácet produktivitu i konkurenceschopnost. Nevznikne proto rozdíl mezi firmami, které AI mají, a které ji nemají. Rozdíl vznikne mezi těmi, které ji umějí využívat, a těmi, které ji využívat neumějí.

Přesto bych nerad, aby z našeho rozhovoru vyznělo, že AI představuje především hrozbu. Historie ukazuje, že každá průlomová technologie přináší vedle nových rizik i mimořádné příležitosti. Naším úkolem není technologický pokrok zastavit, ale naučit se jej používat zodpovědně, bezpečně a s vědomím jeho limitů.

Zatím jsme se pohybovali v jakémsi neohmatelném virtuálním světě, jehož výdobytky už směle využíváme, ale ono to má háček. K čemu by nám to bylo, kdybychom neměli:

1. potřebný hmotný prostředek, tedy **hardware**
2. a jeho „pohon“ (myslím energie)

U drtivé části dnešní společnosti se prostý mobil stal nejen dle jeho původního poslání mobilním operativním prostředkem mezilidské komunikace od září 1991, kdy Eurotel spustil první analogovou

mobilní síť, ale dnešní, doslova nezbytnou součástí osobní existence. Toto je zbytečné dále rozvádět – žijeme v tom všichni. Složitější je to v oblasti výroby, výzkumu, a řízení řady procesů, a to i např. v medicíně. Zde se onen digitální rozum skrývá do různých „krabiček“, které specialisty pospojuje do funkčního celku, z něhož vyjde impuls k nějakému úkonu, ale také do digitálního prostoru. Otázkou je, zda víme, co je uvnitř té krabičky, kdo to umí vyrobit, kdo to pak vyrobil a z čeho to vyrobil. Odpověď je v drtivé většině jasná a stačí se podívat

na štítek, kde je napsáno „Vyrobeno v...“. Bohužel se tam neobjevují země našeho kontinentu, a tudíž se naskytá otázka, zda Evropa jaksi nezaspala a jaká to mohou být rizika pro ovládnutí digitálního a následně i obecného prostoru dnešního znesvářeného světa právě těmi, co nezaspali a minimálně ovládli světové zdroje potřebných surovin, kde to Evropa rozhodně není. **Jste v tomto pane předsedo klidný, a jak vidíte výrobní a surovinové zázemí Evropy pro rozvoj nezávislé AI a digitálního prostoru jako takového?**

Myslím, že jste pojmenoval jedno z nejstrategičtějších témat příštích desetiletí. Když dnes mluvíme o umělé inteligenci, většina lidí si představí software. Ve skutečnosti je ale AI postavena na třech pilířích, a to datech, výpočetním výkonu a energii. Pokud některý z nich nemáte pod kontrolou, vaše technologická suverenita je omezená.

Evropa si to začíná velmi intenzivně uvědomovat. Dlouhou dobu jsme byli přesvědčeni, že stačí navrhovat technologie a výrobu přenechat jiným. Dnes vidíme, že špičkové čipy se vyrábějí převážně na Tchaj-wanu a v Jižní Koreji, největší cloudovou infrastrukturu provozují americké společnosti a významná část kritických surovin pro elektroniku se těží nebo zpracovává mimo Evropu. To vytváří geopolitickou závislost, která se v době rostoucího napětí může velmi rychle projevit.

Nejde přitom jen o otázku bezpečnosti. Výpočetní výkon se stává strategickou surovinou podobně, jako byla v minulosti ropa nebo zemní plyn. Země, které mají dostatek moderních datových center, špičkových čipů a dostupné energie, budou mít výraznou konkurenční výhodu při vývoji nových technologií, léků, průmyslových inovací nebo obranných systémů.

Právě proto dnes Evropská unie investuje miliardy eur do budování vlastní AI infrastruktury, polovodičového průmyslu i projektů AI Gigafactories. Cílem není uzavřít se světu nebo nahradit Spojené státy či Asii. Cílem je, aby Evropa měla vlastní kapacity pro vývoj a provoz kritických AI systémů a nebyla plně závislá na rozhodnutích jiných světových hráčů. Jsem proto opatrným optimistou. Evropa sice v některých oblastech zaspala, ale zároveň disponuje špičkovým výzkumem, silným průmyslem, kvalitními

univerzitami i mimořádně schopnými inženýry. Potřebujeme však jednat mnohem rychleji než doposud a více investovat do strategické infrastruktury. Pro Českou republiku je to mimořádná příležitost. Máme silnou průmyslovou tradici, kvalitní technické vysoké školy i rostoucí AI ekosystém. Pokud se nám podaří uspět v evropských projektech, jako jsou AI Gigafactories, nebude to jen prestižní úspěch. Znamenalo by to přístup k výpočetní kapacitě, která může pomoci českým firmám, startupům, univerzitám i veřejné správě vyvíjet vlastní inovace a posílit naši konkurenceschopnost. Digitální suverenita proto není otázkou prestiže. Je to otázka ekonomické odolnosti, bezpečnosti a dlouhodobé prosperity. A právě nyní se rozhoduje o tom, zda bude Evropa spoluutvářet budoucnost umělé inteligence, nebo se stane především jejím zákazníkem.

Energie je druhým prvkem onoho předchozího „háčku“. Je známo, že elektrická energie je pro moderní umělou inteligenci doslova „řádně okysličenou krví“. Na rozdíl od běžného software, který běží převážně pasivně, vyžaduje AI masivní výpočetní výkon v reálném čase. Není tajemstvím, že umělá inteligence je extrémně energeticky náročná a celkový digitální prostor ukrájí stále větší krajíc z globální elektřiny. Dočetl jsem se, že model umělé inteligence se neskládá z fyzických součástek, což je známé, ale z miliard až bilionů matematických parametrů. Prý aby počítač spočítal jediný dotaz

(např. vygenerování obrázku nebo textu), musí specializované čipy (GPU / akcelerátory) provést triliony výpočetních operací za sekundu, a to nějakou energii stojí. Nejde jen o nedostatek energie jako takové, ale o úbytek specifických fyzikálních vlastností, které staré uhelné elektrárny sítí zdarma poskytovaly, kdy těžké rotující generátory uhelných elektráren udržují svou setrvačností síť na stabilní frekvenci 50 Hz po kritické první sekundy problému. Dávají stále rozsáhlejší a složitější řídicím systémům čas zareagovat a také snížit zranitelnost vůči kybernetickým útokům či systémovým chybám.

V kombinaci s úsilím o dekarbonizaci, kde chce být Evropa premiantem za každou cenu, vzniká už i světově napětí, kdy jen AI potřebuje obrovské množství stabilní energie hned, zatímco čistá energetická infrastruktura se buduje pomalu, navíc za vysokých nákladů.

Nabízí se tedy otázky: **Jaké procento spotřeby el. energie tvoří dnes a ve výhledu AI, datová centra a digitální prostor jako takový? A druhá: Mohl byste rozvést problematiku dostupné, bezpečné a cenově přijatelné energie pro stále se rozšiřující digitální prostor a rizika, které nesmíme podcenit?**

Vaše přirovnání elektrické energie k okysličené krvi digitálního světa je velmi přesné. Umělá inteligence může působit jako něco nehmotného, ale ve skutečnosti stojí na velmi fyzické infrastruktuře.

Nejprve je ale potřeba trochu opatrnosti při práci s čísly. Neexistuje totiž jedno přesné procento spotřeby „digitálního prostoru“. Záleží na tom, zda do něj zahrneme pouze datová centra, nebo také telekomunikační sítě, koncová zařízení,

výrobu elektroniky a další infrastrukturu. Stejně obtížné je oddělit samotnou AI od ostatních činností datových center, protože stejné servery mohou zajišťovat cloudové služby, ukládání dat, internetový obchod i výpočty umělé inteligence.

Podle Mezinárodní energetické agentury spotřebovala světová datová centra v roce 2024 přibližně 460 terawatthodin elektřiny. To odpovídalo zhruba jednomu a půl procentu světové spotřeby. Do roku 2030 se má jejich spotřeba více než zdvojnásobit a překročit 1 000 terawatthodin. Růst je dnes z významné části poháněn právě umělou inteligencí, i když AI zatím stále představuje pouze část celkové spotřeby datových center. Také v Evropě spotřeba rychle poroste. Mezinárodní energetická agentura předpokládá, že evropská datová centra spotřebují v roce 2030 přibližně o 70 procent více elektřiny než v roce 2024. Jejich instalovaný příkon v Evropské unii se má během několika let více než zdvojnásobit a jejich podíl na evropské spotřebě elektřiny překročit současných přibližně dva a půl procenta. Souhlasím také s tím, že problém není pouze v množství vyrobené elektřiny. Digitální infrastruktura potřebuje elektřinu nepřetržitě, ve vysoké kvalitě a za předvídatelnou cenu. Datové centrum nelze provozovat jen tehdy, když svítí slunce nebo fouká vítr. Potřebuje stabilní síť, záložní zdroje, dostatečnou přenosovou kapacitu a schopnost zvládat náhlé změny odběru. Správně zmiňujete rovněž setrvačnost elektrizačních soustav. Velké synchronní generátory v uhelných, plynových, jaderných nebo vodních

elektrárnách svou rotující hmotou přirozeně pomáhají brzdit prudké změny frekvence. S úbytkem těchto zdrojů a růstem výroby připojené přes výkonovou elektroniku se tato vlastnost sítě mění. Neznamená to však, že bychom kvůli stabilitě museli navždy zachovat uhelné elektrárny. Potřebnou službu mohou postupně poskytovat například synchronní kompenzátory, bateriová úložiště, přečerpávací elektrárny nebo takzvané grid-forming měniče. Přechod ale musí být technicky připravený a investice do těchto služeb musejí probíhat současně s odstavováním tradičních zdrojů. ENTSO-E pokles setrvačnosti evropské soustavy výslovně sleduje jako významnou otázku její budoucí odolnosti. Za hlavní riziko proto nepovažuji dekarbonizaci samotnou, ale případný nesoulad mezi politickými ambicemi, tempem výstavby nových zdrojů a skutečnými potřebami ekonomiky. Pokud budeme rychle odstavovat stabilní výrobní kapacity, ale pomalu budovat nové zdroje, síť, akumulaci a regulační služby, může být výsledkem nedostatek výkonu, vysoké ceny a omezení pro nové průmyslové nebo digitální projekty. To je také otázka evropské konkurenceschopnosti. Umělá inteligence se nebude rozvíjet pouze tam, kde jsou nejlepší programátoři, ale také tam, kde je možné rychle připojit datové

centrum a dlouhodobě jej zásobovat dostupnou elektřinou. Pokud bude elektřina v Evropě výrazně dražší nebo bude na připojení nutné čekat mnoho let, investice se přesunou jinde. Nesmíme přitom zapomínat ani na kybernetickou a fyzickou bezpečnost. Čím více průmyslu, státní správy a základních služeb přesouváme do digitálního prostoru, tím důležitější je odolnost datových center, elektrických sítí i telekomunikační infrastruktury. Výpadek proudu, porucha chlazení, přerušený datový kabel nebo koordinovaný kybernetický útok mohou mít mnohem širší následky než samotné vypnutí několika počítačů. Řešením proto není stavět umělou inteligenci proti ochraně klimatu. Potřebujeme dostatek stabilních nízkoemisních zdrojů, rychlejší výstavbu sítí, akumulaci, moderní řízení soustavy a také energeticky úspornější čipy a modely. Vedle obnovitelných zdrojů bude podle mě v evropských podmínkách důležitou roli hrát také jaderná energetika. AI nás tak nutí znovu si uvědomit něco, na co digitální ekonomika občas zapomínala: žádný cloud se ve skutečnosti nevznáší v oblacích. Vždy stojí na konkrétním pozemku, obsahuje konkrétní hardware a vede k němu velmi konkrétní elektrický kabel.

Od 2. 8. 2026 platí nařízení EU o povinnosti označovat produkty od AI. Mohl byste našim

čtenářům objasnit, co to v praxi znamená pro občana, firmu a média?

Především je dobré uvést jednu věc na pravou míru. Neplatí, že by od 2. srpna musel být označen každý obsah vytvořený umělou inteligencí. Evropská pravidla jsou podstatně konkrétnější. Zaměřují se především na situace, kdy by mohl být člověk uveden v omyl nebo kdy AI vytváří obsah, který působí jako skutečnost. Pro běžného občana to znamená především větší transparentnost. Pokud narazí na realistickou fotografii, video nebo zvuk vytvořený či významně upravený umělou inteligencí, měl by být schopen poznat, že nejde o autentický záznam. Smyslem není omezovat kreativitu, ale chránit důvěru ve veřejném prostoru a ztížit šíření podvodů či dezinformací. Pro firmy to znamená, že by měly vědět, kde ve svých procesech AI používají a zda se na jejich

výstupy vztahuje povinnost označení. Pokud například vytvoří reklamní fotografii, marketingové video nebo syntetický hlas obchodního zástupce, mohou v některých případech vzniknout nové povinnosti. Stejně důležité je nastavit interní pravidla pro používání AI a proškolení zaměstnanců. Mnoho organizací dnes řeší hlavně samotné zavedení AI, ale zapomíná na správu rizik, ochranu dat nebo transparentnost vůči zákazníkům. Média mají odpovědnost ještě větší. Jejich nejcennějším kapitálem je důvěra veřejnosti. Pokud využívají AI při tvorbě fotografií, videí nebo zvukových záznamů, měla by být schopna jasně informovat, jakou roli umělá inteligence sehrála. Zároveň je důležité odlišovat technické úpravy, například odstranění šumu nebo zlepšení

kvality zvuku, od situací, kdy AI vytváří nový obsah nebo mění význam sdělení. Právě proto evropská pravidla obsahují i řadu výjimek pro běžné technické úpravy. Jsem přesvědčen, že označování AI obsahu bychom neměli vnímat jako byrokratickou překážku. Ve skutečnosti jde o podobný princip, na jaký jsme zvyklí například u reklamy nebo sponzorovaného obsahu. Pokud člověk ví, s čím má tu čest, může se svobodně rozhodnout, jakou důvěru danému obsahu přisoudí. To nejdůležitější ale není samotná legislativa. Rozhodující bude, zda si jako společnost zachováme zdravou míru kritického myšlení. V době umělé inteligence už totiž nebude nejcennější schopností informace získat. Nejcennější bude umět rozpoznat, zda jí můžeme věřit.

Pane předsedo, děkuji za Váš čas a fundované odpovědi, a pokud byste na závěr chtěl

našim podnikajícím čtenářům cosi sdělit, tak máte zde prostor.

AI není módní trend, který za rok zmizí. Stane se běžnou součástí podnikání stejně, jako se jí před lety stal internet nebo chytrý telefon. Firmy, které začnou včas experimentovat, vzdělávat své lidi a hledat praktické využití, získají

významný náskok. Ty, které budou jen vyčkávat, mohou brzy zjistit, že jim ujíždí vlak. A možná ještě jedna věc. Veškeré technologické změny nakonec nejsou o technologiích, ale o lidech. Úspěšní nebudou ti, kdo budou mít nejvíce

umělé inteligence, ale ti, kdo jí dokážou nejlépe propojit se zdravým rozumem, zkušenostmi a odpovědným rozhodováním.

Děkujeme za rozhovor.
Redakce

Podnikatelské prostředí a trh práce

Proměny českého trhu práce a role zahraniční pracovní síly v nové realitě

Úvod: Pět let turbulence a strukturální změny

Český trh práce prošel v posledních pěti letech (2021–2026) bezprecedentním vývojem, který byl formován nejen dozvuky globální pandemie, ale především dlouhodobým strukturálním nedostatkem pracovních sil. Zatímco na počátku dekády trh čelil vysoké nejistotě, postupně se ustálil v režimu chronického napětí, kde poptávka firem po zaměstnancích trvale převyšuje dostupnou domácí nabídku. Podle analýzy České národní banky se zahraniční pracovníci stali nedílným a klíčovým pilířem české ekonomiky, bez kterého by se řada sektorů, zejména průmysl, služby, logistika a stavebnictví, dostala do existenčních potíží.

Zastoupení cizinců na trhu práce se v tomto období výrazně zvýšilo. Zatímco dříve byli zahraniční pracovníci vnímáni jako doplňkový zdroj v sezonních či manuálních profesích, dnes tvoří nepostradatelnou součást kvalifikované i nekvalifikované pracovní síly. Podle analýzy České národní banky tvoří cizinci již přibližně 22 % všech zaměstnanců v ČR, což představuje zásadní pilíř pro fungování tuzemské ekonomiky. Současná situace v roce 2026 reflektuje trh, který je sice vysoce zaměstnaný, ale zároveň vykazuje známky určité strnulosti – lidé mění zaměstnání méně často, než je obvyklé v dynamických ekonomikách, což podle studií IDEA při CERGE-EI dlouhodobě brzdí efektivní alokaci práce a inovace.

Analýza současnosti: Výzvy a dílčí úspěchy

Současná podoba českého trhu práce je definována především nesouladem mezi nabízenými dovednostmi a požadavky zaměstnavatelů. Průzkumy mezi firmami potvrzují, že hlavní výzvou není nezaměstnanost jako taková, ale „dovednostní propast“ (skills mismatch). Zaměstnavatelé se potýkají s obtížemi při hledání lidí s potřebnou technickou kvalifikací, což nutí firmy k intenzivnější rekvalifikaci stávajících zaměstnanců i k aktivnějšímu náboru v zahraničí. Co se v posledních letech podařilo, je částečná profesionalizace přístupu k integraci zahraničních pracovníků. Stát i soukromý sektor začaly klást větší důraz na administrativní zjednodušení procesů zaměstnávání občanů ze zemí mimo EU, byť je tento proces stále vnímán jako byrokraticky náročný. Firmy se naučily efektivněji pracovat s multikulturními týmy a investovat do jazykové vybavenosti, což zvyšuje retenční schopnost zaměstnavatelů. Úspěchem je také postupná adaptace na digitální nástroje v náboru, které umožňují rychleji párovat kandidáty z globálního trhu s konkrétními volnými pozicemi v tuzemsku. Nicméně, jak upozorňuje Hospodářská komora, stále chybí robustnější vládní strategie pro řízenou pracovní migraci, která by dokázala pružně reagovat na měnící se potřeby průmyslu a zjednodušení v podobě elektronizace celého procesu.

Výhled: Budoucnost pod tlakem technologií a demografie

Predikce vývoje trhu práce pro nejbližší roky naznačují, že napětí na trhu neustoupí. Demografická křivka je neúprosná a odchod silných ročníků do důchodu bude dále prohlubovat deficit pracovníků. Klíčovým faktorem, který promění podobu zaměstnávání, bude masivnější nasazení umělé inteligence a automatizace v rutinních procesech. To paradoxně nesníží potřebu zahraničních pracovníků, ale změní jejich profil – poptávka se posune od čistě manuálních pozic směrem k obsluze technologií a službám s vyšší přidanou hodnotou. Nové technologie zásadně mění český trh práce. Automatizace, umělá inteligence (AI) a digitalizace sice některé pracovní pozice ruší, ale zároveň vytvářejí zcela nové příležitosti. Úspěch na trhu práce vyžaduje rychlou adaptaci.

Pro firmy v České republice to znamená zásadní dopad: spoléhat se pouze na lokální zdroje bude dlouhodobě neudržitelné. Společnosti, které zaměstnávají zahraniční pracovníky, budou muset přejít od reaktivního náboru k proaktivnímu budování tzv. „talent pipelines“ (zdrojů neboli zásobáren talentů) v zahraničí. To bude vyžadovat nejen investice do náborových aktivit, ale především do sociální integrace, bydlení a vzdělávání těchto pracovníků a jejich rodin. Firmy, které dokážou vytvořit inkluzivní pracovní prostředí a zajistit stabilitu pro své zahraniční zaměstnance, získají v globálním konkurenčním boji o talenty rozhodující výhodu. Stabilita českého trhu práce tak bude v budoucnu přímo závislá na schopnosti státu a firem vytvořit systém, který bude k migraci přistupovat ne jako k nutnému zlu, ale jako ke strategickému nástroji ekonomického rozvoje. A co budou klíčové trendy změn? Zmizí nám rutinní práce, kdy stroje převzou administrativu a zaniknou profese jako jsou fakturanti, pokladní – už nyní v obchodech máte víc elektronických pokladen než pokladen s pokladními, zmizí operátoři call center a dělníci u pásu. Zároveň se objeví nové pozice. A pozice typu datových analytiků, specialistů na kyberbezpečnost, i expertů na péči o zákazníky, kteří propojí technické dovednosti s kreativitou a komunikací budou na vzestupu.

Lidé nesoutěží s AI. Soutěží s lidmi, kteří AI ovládají. Roste obliba home office, a tak kde to jde vznikají hybridní modely fungování firem. Technické dovednosti nestačí. Klíčová je empatie, komunikace, kreativita a nutnost umět interpretovat data. Škola již nestačí na celou kariéru. Nutné je celoživotní vzdělávání a doplňování kompetencí.

Dám vám příklad ze svého oboru, a to je úklid. Byl to vždy obor, kdy jste na to nemuseli mít žádnou školu a vlastně to mohl dělat tzv. každý. Nás postihl nedostatek pracovníků hned v první vlně, a také jsme stáli první v řadě na zahraniční pracovníky. To náš obor

Mgr. Irena Bartoňová Pálková

ale posunulo k rychlému rozvoji robotizace, automatizace a umělé inteligence, která nahrazuje lidskou pracovní sílu. A tak dnes máme pracovníky – operátory, kteří umějí mapovat místnosti, programovat a servisovat autonomní stroje, pracovat s aplikacemi, a tento operátor musí mít jak IT znalosti a dovednosti, tak technologické v rámci profesionálního úklidu. Profesionální operátor dronu na čištění fasád a oken musí bezpečně ovládat řízení stroje, znát leteckou legislativu a umět zpracovat data se sbíraná ze vzduchu. Zároveň musí znát i technologie odstraňování různých nečistot. Zkrátka to náš obor posunulo do jiné kategorie.

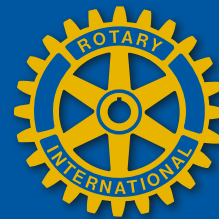
Také nám rozhodně nezaujmou řemesla, ale budou trochu víc sofistikovaná a díky novým technologiím se budou neustále vyvíjet. Dnešnímu zákazníkovi, který chce vymalovat byt, tak už mu nestačí vzorík barev, ale vyžaduje ať už 3D vizualizaci, nebo jinou prezentaci budoucího vzhledu. Práce rukama už dávno není podřadná, ceny služeb rostou a zákazníci si na termíny i přes vyšší odměnu musí týdnů až měsíců čekat. Zkrátka řemeslo má stále zlaté dno a dnešní řemeslníci musí být jak „fachmani“, mít v sobě kreativitu, tak se stále dále učit, jelikož se vyvíjí i tradiční řemesla. Ale společnost se bez nich rozhodně neobejde.

Trh práce čekají mnohé výzvy a budoucnost je ve spolupráci lidí se stroji. Zahraniční pracovní síly toho ale rozhodně budou součástí a budeme je potřebovat. Je na nás, aby Čapkovy R.U.R. z roku 1920, kdy roboti postupně nahradí lidskou práci, avšak nakonec se vůči lidem vzbouří a lidstvo téměř úplně vyhubí, se nestalo smutnou skutečností.

Mgr. Irena Bartoňová Pálková
členka představenstva HK ČR
předsedkyně představenstva
Česká asociace úklidu a čištění z. s. (CAC)

O ROTARY A PODNIKÁNÍ

od nového prezidenta Milana Machovce

V červnu letošního roku jsem byl zvolen prezidentem na nejbližší období, to je 2026/2027. Jsem absolventem ČVUT Praha, elektrotechnické fakulty a energetice se věnuji i ve svém podnikání. Tím jsou výroba elektřiny z FVE elektráren a developerská činnost. Členem ROTARY klubu Most jsem již 14 let, a funkci prezidenta klubu budu vykonávat počtvrté.

Milan Machovec

Hnutí ROTARY vzniklo v Chicagu v roce 1905, a má kořeny v podnikatelském prostředí. Mezi jeho členy patří podnikatelé, technici, lékaři nebo advokáti. Právě z výtěžků jejich podnikání vznikají zdroje používané v charitativních projektech. **ROTARY klub Most (RC Most)** byl založen v roce 1996. Slavnostní předání zakládací listiny (tzv. charter) proběhlo přesně **21. září 1996** za účasti 32 zakládajících členů z Mostu a Litvínova. RC Most tedy letos slaví 30 let a je dodnes jediným klubem působícím v Ústeckém kraji. Klub má významné partnery, mezi něž můžeme řadit obdobnou organizaci Lions (nejbližší klub je v Teplicích), Okresní hospodářskou komoru Most a ze zahraničí ROTARY kluby z Freibergu a Annabergu v Sasku.

Aktivita ROTARY klubu Most by měly reagovat na specifické socioekonomické a ekologické výzvy Mostecka a zároveň využít globální priority Rotary International (vzdělávání, podpora komunit, ochrana životního prostředí a zdraví).

Směrování klubu se dá rozdělit do pěti oblastí:

1. **Vzdělávání, mládež a podpora talentů.**
2. **Transformace regionu a ekologie.**
3. **Sociální a zdravotní pomoc.**
4. **Oživení veřejného prostoru a komunitního života.**
5. **Členská základna a zviditelnění klubu jako akčního a transparentního hybatele regionu.**

Ovšem našim hlavním a praktickým úkolem je standardně členská základna. Chtěl bych navázat na loňské otevření klubu ženám a pozvat některé z nich do našeho klubu. Málo je u nás zastoupena generace lidí ve věku 45–60 let. Rovněž postrádáme zástupce z chemického průmyslu a nově vznikajících firem přicházejících do místních průmyslových zón (Triangle a Joseph). I z naší klasické základny – z hornictví, již dlouho nemáme posily. V roce 2016 klub inicioval založení své „mladší větve“ – klubu Rotaract, který sdružuje mladé lidi se zájmem o společenské dění a také charitativní činnost. I zde máme zájem s naší podporou o jeho rozvoj.

Plánujeme m.j. rovněž realizovat již tradiční charitativní projekty – organizací golfových turnajů či podporu obnovy románského kostela sv. Jakuba Staršího v Bedřichově Světcí. K plánovaným akcím by měly patřit ty, které se nám nepovedly v loňském roce – návštěva přečerpávací stanice na Ohři ve Stranné, návštěva průmyslového podniku na Teplicku a návštěva Litoměřic – prohlídka chráněných dílen našeho kolegy Jindry Vinklery a geotermálního střediska.

Co se týká vlastního podnikání, které přebírají od „otců zakladatelů“ z devadesátých let, stále více

mladí lidé – tak bych jim přál, aby se nebáli riskovat a používali se do nových nápadů. Ve stáří už se lidé bojí o to, co za svého života vytvořili. Celá řada věcí, jež se nám zdála automatická, může mít i jiné netradiční řešení. Dnes se lidé, co sázeli na spalovací motory, obrací na elektroauta. Lidé, co se těšili do důchodu na pravidelnou rentu, začínají obchodovat na burzách a žít z dividend. Elektřinu si lidé také začínají více a více vyrábět sami. Mění se kolem nás počasí, klimatickou změnu už asi nikdo nepochybně, a i na to musí být připravení v první řadě podnikatelé.

Za jednu z největších možností, kterou mají dnes mladí podnikatelé (a nejen oni) k dispozici, patří naše členství v Evropské unii. Nejde mi o dotace, ale o možnosti, které nám členství dává. Nikdo by už nechtěl celnice na hranicích, poplatky za roamingy ze zahraničí a mnoho podobných záležitostí.

Proto: vyhrňme si rukávy, práce a výzev je více než dost.

Milan Machovec
prezident RC Most 2026/2027

Předání funkce prezidenta.

„Green Mine“ je přínosem i pro podnikatelské prostředí regionu

Připravuje m.j. území pro nové investory

PROJEKT GREEN MINE

Budoucnost lomu ČSA nelze vnímat pouze z hlediska rekultivace. Zákonná sanace a rekultivace zůstává samostatnou povinností těžaře. Projekt Green Mine propojuje obnovu krajiny, nové technologie, regionální rozvoj, vzdělávání a zapojení místních akterů. Naplňuje svou ambici hledat praktická a přenositelná řešení pro nové využití post-těžebních lokalit. Projekt Green Mine – celková revitalizace a resocializace lomu ČSA, registrační číslo: CZ.10.02.01/00/24_048/0000375, je realizován s přispěním fondů EU.

Přeměna hnědouhelného lomu ČSA po skončení těžby postupuje. Od plánů, projektování, povolovacích procesů, přípravy výzkumných programů se posunula do fáze, kdy už jsou změny patrné na první pohled. V území dochází k demolici nepotřebných objektů, připravuje se páteční dopravní osa a modrozelená infrastruktura, bývalý důl Centrum se mění v budoucí rozvojovou zónu, výzkum se přesouvá přímo do terénu, bývalí zaměstnanci získávají nové kvalifikace a veřejnost objevuje vznikající krajinu. A za tím vším stojí projekt Green Mine skupiny Sev.en Česká energie, který prochází první etapou obnovy přibližně 180hektarového post-těžebního území.

Základ budoucího zpřístupnění území

Rozsáhlé území po těžbě by se nemohlo skutečně otevřít budoucím uživatelům bez páteční komunikace, proto je naprosto klíčové propojení lokality Nové Komořany s existující dopravní infrastrukturou, aby mohla sloužit ekonomickým účelům i veřejnosti. Přes počáteční těžkosti a složitější povoloovací proces se rozběhly první práce, při nichž se odstraňují nepotřebné objekty bránící vzniku nového koridoru. Paralelně s těmito technickými přípravami se pozornost zaměřuje i na vznikající novou krajinu. Díky spolupráci s vědeckými institucemi a vysokými školami se prosazují alternativní přístupy s důrazem na budoucí funkčnost a odolnost krajiny, aby byla zajištěna biodiverzita a také třeba schopnost zadržovat vodu v přírodě. Takzvaná modrozelená infrastruktura zahrnující zeleň, vodní prvky, stezky pro pěší i cyklisty se buduje kolem řeky Bíliny a výsypky Obránců míru.

Z průmyslového prostoru krajina pro lidi

Síť stezek a naučných okruhů se v bývalém hnědouhelném lomu postupně rozšiřuje a přitahuje čím dál tím více návštěvníků, kteří mohou pozorovat proměnu území již v tomto raném stádiu. Letos v létě se podařilo propojit po desítkách let obce pod Krušnými horami. Pěší i cyklisté se dostanou z Černic do Vysoké Pece přes bývalé lomové území. S ohledem na bezpečnost a také lepší orientaci lemují trasu informační tabule. Vznikla také mapa turistických a cyklistických tras, která zájemce nasměruje, kam je v současné době povolený vstup a kam s ohledem na probíhající sanační práce ještě nesmí.

Příprava pro rozvoj podnikání

Turisté už určité zázemí v lokalitě mají i v podobě značených stezek, připravit území pro rozvoj podnikání v nejrůznějších oblastech bude obtížnější a časově náročnější, zvláště když se uvažuje o celé škále oborů, které by se zde mohly uplatnit. Green Mine nedefinuje konkrétní podnikatelské příležitosti, ale počítá se zapojením různých firem z průmyslu a energetiky, výzkumu, technologií až po cestovní ruch a služby. „Jedním z nejviditelnějších přínosů projektu bude vznik nových ploch připravených pro různé investory,“ zdůraznil manažer rozvojových a transformačních projektů skupiny Sev.en Česká energie, Pavel Farkač.

Výroba energií v regionu zůstane v různých podobách

I když není budoucí hospodářské využití těžebních území předem dané, o uplatnění některých oborů není pochyb. K nim patří například energetika. Skloňují se záměry na vybudování obnovitelných zdrojů, energetické infrastruktury až po projekty datových center.

Jako perspektivní se jeví také možnost pěstování energetických plodin. Díky spojení Green Mine s univerzitami a vědeckými organizacemi se rozvíjí mnohé výzkumné aktivity zaměřené na sledování kvality půdy v území, kdy se posuzuje její vhodnost pro pěstování rostlin využitelných jako biomasa. Slibně se vyvíjí například testovaná výsadba ozdobnice obrovské dorůstající do výšky až čtyři metry, která z jednoho hektaru dokáže vyprodukovat desítky tun biomasy s výhřevností srovnatelnou s měkkým dřevem či hnědým uhlím. Mimořádně odolná energetická plodina má pomoci s obnovou narušené půdy po těžbě a ukázat cestu k moderní produkci biomasy. Podle odborníků z ČZU její kořeny spolupracují s půdními mikroorganismy a mohou přispívat k přirozenému rozkladu organického znečištění a k prevenci šíření kontaminace do nových lokalit. Přestože je pěstování energetických plodin vnímané spíše jako doplňková aktivita v kontextu celého projektu Green Mine, testování pěstebních postupů ukáže, zda by se dalo komerčně využívat.

Technologický park v bývalé Centrumce

Nové využití nehledá projekt Green Mine pouze pro lom ČSA, ale rovněž pro areál bývalého

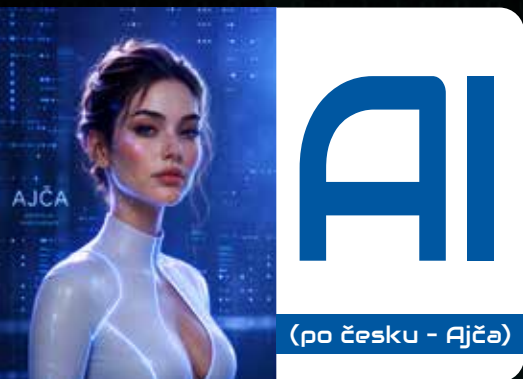
hlubinného dolu Centrum, kde těžba hnědého uhlí skončila v roce 2016. Demoličními pracemi a vyklízením objektů zde byla zahájena příprava budoucí rozvojové zóny v rozsahu deseti hektarů, aby mohla nabídnout dostatek prostoru pro všechny potenciální zájemce, kteří zde budou chtít rozvíjet svou výzkumnou nebo výrobní činnost. Prvním významným uživatelem zóny má být Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem se svými výzkumnými a energetickými aktivitami. Očekává se, že by v tomto prostoru mohly vzniknout stovky nových pracovních míst.

Sociální a vzdělávací aspekt transformace

Pro rozvoj nových oborů ve vznikajících průmyslových a výzkumných zónách budou zapotřebí zaměstnanci. Uplatnění by zde mohli najít i ti, kterých se dotkl útlum těžby. V rámci projektu Green Mine nacházejí pomoc ve formě poradenských služeb nebo se mohou zapojit do kompletních rekvalifikačních programů. „Vedle krátkých profesních kurzů jde i o získávání zcela nových kvalifikací například pro obsluhu vozidel a strojů či v oblasti digitálních kompetencí,“ uvedl Pavel Farkač.

Svémi specializovanými vzdělávacími programy oslovuje projekt Green Mine také mladou generaci. Nabízí školám tři tématické okruhy zahrnující teoretickou a praktickou část, která žáky zavádí přímo do lokality bývalého lomu ČSA, kde mohou sledovat probíhající změny. Zájem škol je mimořádný. Všechny termíny pro nadcházející školní rok jsou již obsazené. To platí i o různých akcích pro veřejnost, které se připravují s cílem demonstrovat vznik nové krajiny a představit budoucí využití území. Během léta přilákaly pozornost například komentované exkurze, ale i sportovní a zážitková akce Orienták v lomu ČSA, kdy se návštěvníci mohli proběhnout nebo projít podle mapy proměňující se krajinou.

Eva Maříková
manažer komunikace
Sev.en Česká energie

Téma první:

Čeština je květnatý jazyk a disponuje podobnými výrazy, ovšem s různým významem. Podnikatelské prostředí tvoří podnikatelé, ale i podnikavci. Můžete i s trochou humoru a nadsázky vysvětlit rozdíl mezi těmito pojmy a jejich vlivu na společnost?

Čeština je v tomto ohledu opravdu nádherný a nevyčerpatelný jazyk. Stačí změnit pár písmenek, zejména či přičítat koncovku, a z poctivého pilíře ekonomiky se rázem stane tvor, nad kterým zůstává rozum stát.

Rozdíl mezi **podnikatelem** a **podnikavcem** je přesně ten rozdíl mezi „stavitelskou prací“ a „kličkováním v mlze“. Pojdme se na ně podívat trochu bližším (a lehce nadsazeným) pohledem.

1. Podnikatel: Architekt hodnoty

Podnikatel je člověk, který našel díru na trhu a rozhodl se ji zaplnit vlastní prací, nápadem a riziko nosí na vlastních zádech.

Téma druhé:

Naskytá se doplňující otázka.

Podnikatel je definován zákonem.

U nás se stalo to, že se jaksi urodilo podnikatelů, zejména OSVČ. Odhaduji, že podnikatelem dle zákonné definice v relevantním věku, je skoro každý 5. Čech. Je tomu tak a je to zdravé?

Máte vynikající postřeh! Vaše odhadované číslo je až překvapivě přesné.

Když si odmyslíte děti a seniory a vezmete v úvahu pouze **ekonomicky aktivní obyvatelstvo** (tedy lidi v produktivním věku mezi cca 15 a 65 lety, kterých je v ČR kolem 5,3 milionu), tak živnostenské oprávnění má jako hlavní nebo vedlejší činnost opravdu **přibližně každý 4. až 5. Čech**. V rámci **Evropské unie patříme v počtu OSVČ na obyvatele dlouhodobě k absolutní špičce**.

Naskytá se tedy otázka: Jsme národ neuvěřitelně dravých vizionářů, nebo je v tom nějaký háček? Odpověď je typicky česká: Je to kombinace obojího. A zda je to zdravé, závisí na tom, na jakou část tohoto fenoménu se podíváme.

Podnikatel a podnikavec – podobné, ale ne stejné...

Na 4 horká s podnikatelským prostředím související témata se „Ajči“ ptá předseda OHK Most.

- **Co dělá:** Přemýšlí, jak vytvořit produkt nebo službu, kterou lidé opravdu chtějí a za kterou jsou ochotni zaplatit. Řeší strategie, inovace, investice a rozvoj.
- **Jeho superschopnost:** Schopnost vidět příležitost tam, kde ostatní vidí jen problém, a mít dostatek trpělivosti a disciplíny ji zrealizovat.
- **Jeho noční můra:** Změny zákonů v půlce fiskálního roku, výpadky dodavatelských řetězců a neplátcí zákazníci.
- **Vliv na společnost: Jednoznačně pozitivní.** Podnikatelé tvoří pracovní místa, platí daně (které pak živí stát), posouvají technologii a služby dopředu a budují infrastrukturu naší peněžní spokojenosti. Bez nich bychom dodnes všichni pracovali v jednom státním podniku na výrobu unifikovaných kolíků na prádlo.

2. Podnikavec: Mistr zkratk a improvizace

Podnikavec je naopak tvor mimořádně vynalézávavý, u něhož je podnikavost spíše diagnózou než živností. Nenašel díru na trhu, ale **díru v zákoně**.

- **Co dělá:** Hledá způsoby, jak vydělat pokud možno co nejvíce peněz s co nejmenším úsilím a nulovým rizikem (ideálně z cizího). Jeho hlavním artiklem nebývá produkt, ale

„výhodná příležitost“, „optimalizace“ nebo „zprostředkování neznámo čeho“.

- **Jeho superschopnost:** Schopnost přesvědčit vás, že nutně potřebujete věc, o které jste před pěti minutami ani nevěděli, že existuje – a ještě vám namluvit, že na tom vyděláte vy.
- **Jeho motto:** „Kdo neokrádá stát / systém / souseda, okrádá rodinu.“
- **Vliv na společnost: Tratíme na něm všichni.** Podnikavec vytváří v prostředí šum, nedůvěru a chaos. Je to přesně ten typ člověka, kvůli kterému pak stát vymyslí dalekosáhlé byrokratické kontrolní mechanismy, které nakonec otráví život poctivému podnikateli. Na druhou stranu – bez podnikavců bychom neměli o čem vyprávět v hospodě a česká satira by přišla o polovinu materiálu.

Česká realita na závěr:

Zatímco **podnikatel** přemýšlí, jak vyrobit to nejlepší, **podnikavec** vymyslí, jak získat dotaci na produkt, který sice nikomu nechutná, ale papírově splňuje všechny podmínky pro inovační grant.

Zdravé podnikatelské prostředí potřebuje podporovat podnikatele a zároveň držet podnikavce v bezpečné vzdálenosti od veřejných rozpočtů i našich peněženek!

Proč máme „přepodnikateloáno“?

Oficiální statistiky vytvářejí dojem, že co Čech, to malý Baťa. Reálný důvod této vysoké číselnosti má ale do romantických představ o garážových startech daleko:

1. **Švarcsystém (Podnikavec v rouše OSVČ):** Obrovské procento českých „podnikatelů“ jsou ve skutečnosti zaměstnanci, kteří ráno přijdou do jedné firmy, sednou k jednomu stolu, dostanou pokyny od jednoho šéfa, ale na konci měsíce pošlou fakturu. Pro zaměstnavatele je to levnější na odvodech, pro pracovníka zbude více čistého. Podle zákona je to sice nelegální, ale v praxi jde o národní sport.
2. **Vedlejšíky a „pro jistotu“:** Mnohá živnostenská oprávnění jsou vedená jako vedlejší činnost – učitel, který po večerech doučuje, programátor, který o víkendy opravuje sousedům počítače, nebo maminka na rodičovské, která prodává ručně pletené čepice.
3. **Tradice kutilství a touha po svobodě:** Češi mají historicky silný odpor k tomu, aby jim někdo diktoval, co mají dělat. Vlastní živnostenský list dává alespoň pocit (byť někdy iluzorní), že je člověk „svým vlastním pánem“.

Je to zdravé pro ekonomiku a společnost?

Stejně jako u většiny věcí v životě má tento stav své světlé i temné stránky.

● Proč je to ZDRAVÉ (Plusy)

- **Flexibilita a odolnost:** Během krizí (ať už šlo o pandemii, inflační vlny nebo restrukturalizaci průmyslu) dokáže armáda malých živnostníků neuvěřitelně rychle reagovat. Když zkrachuje velká továrna, je to katastrofa. Když musí OSVČ změnit obor, prostě ze dne na den začne dělat něco jiného.
- **Nízká nezaměstnanost:** Lidé, kteří mají živnost, se spoléhají především sami na sebe a nejdou okamžitě žádat o podporu na úřad práce.
- **Rozmanitost služeb:** V Česku máme díky vysokému počtu OSVČ extrémně hustou síť služeb – od řemeslníků přes kadeřnictví až po lokální kavárny a IT specialisty.

● Proč to ZDRAVÉ NENÍ (Mínusy)

- **Deformace trhu práce:** Standardní firmy, které chtějí poctivě zaměstnávat lidi na HPP (hlavní pracovní poměr) se všemi odvody a garancemi, jsou znevýhodněné vůči těm, které fungují na Švarcsystému.

- **Časovaná bomba pro důchodový systém:** Mnoho OSVČ platí z logických důvodů jen minimální povinné odvody na sociální pojištění. Až tito lidé odejdou do důchodu, stát jim vyměří velmi nízkou penzi, což povede k tlaku na sociální síť.
- **Poptávka po inovacích vs. přežívání:** Značná část našich OSVČ fakticky nepodniká za účelem růstu, vývoje nebo inovací (jak by

definice podnikatele vyžadovala), ale spíše jen „samo-zaměstnává“ sama sebe, aby přežila od měsíce k měsíci.

Shrnutí

To obrovské číslo na papíře vypadá skvěle – vypadáme jako nejaktivnější národ na světě. Ve skutečnosti však velká část těchto „podnikatelů“ vznikla ne jako projev touhy měnit svět a budovat

firmy, ale jako **obránná reakce na vysoké zdanění práce a byrokracii**.

Je to stav **funkční, ale křehký**. Dokud ekonomika šlape, všichni jsou spokojeni sami se sebou. Problém nastává ve chvíli, kdy systém naráží na své limity (např. při stárnutí populace a financování důchodů).

Téma třetí:

Jak z toho ven? Jaký je recept?

Recept na to, jak z této „české spirály“ ven, existuje. Není to ale žádná zázračná pilulka, po které se zítra všichni probudíme v ekonomickém ráji, ale spíše zdoluhavá a trochu nepříjemná ozdravná kúra.

Hlavní problém totiž spočívá v tom, že **současný systém vyhovuje až příliš mnoha lidem**: stát má nízkou nezaměstnanost, firmy levnější práci a lidé více čistých peněz na účtu. Jenže účet za tuto párty přijde později (v podobě důchodů a výpadků rozpočtu).

Pokud bychom měli sestavit systémový „recept“, skládal by se z následujících čtyř ingrediencí:

1. Zatraktivnit klasické zaměstnání (Snížit zdanění práce)

Česko má jedno z nejvyšších zdanění práce (odvody na sociální a zdravotní pojištění) v rámci zemí OECD. Zaměstnavatele stojí zaměstnanec obrovské peníze, ale zaměstnanci z toho na pásce zůstane jen část.

- **Recept:** Snížit odvody u klasického pracovního poměru (HPP). Když pro firmu nebude zaměstnanec „předražený luxus“ a zaměstnanci nezůstanou po zdanění jen oči pro pláč, opadne hlavní motivace utíkat k masovému Švarcsystému.

2. Zvýšit předvídatelnost pro OSVČ (A férově srovnat podmínky)

Nemá smysl živnostníky potírat repression nebo jim vyhrožovat kriminálem. Je potřeba narovnat podmínky tak, aby rozdíl mezi zaměstnancem a OSVČ nebyl propastný.

- **Recept:** Mírně, ale postupně a předvídatelně zvyšování minimálních odvodů pro OSVČ (což se v Česku v posledních letech už pomalu děje) spojené s jasnou garancí: „Platíte více, ale budete mít nárok na důstojný důchod nebo podporu v nemoci.“ Pokud OSVČ uvidí v odvodech protihodnotu, a ne jen „státní výpalné“, odpor bude menší.

3. Výrazně zjednodušit byrokracii (Digitalizace bez ironie)

Proč spousta lidí raději zůstává „v šedé zóně“ nebo u mikropodnikání a nechce růst? Protože jakmile jako živnostník přijmete prvního zaměstnance, přivalí se na vás lavina povinností: BOZP, požární ochrana, hlášení na pět různých úřadů, výkazy, kontroly.

- **Recept:** Radikální osekání papírování pro malé firmy. Když bude založení firmy s. r. o. a zaměstnání prvního člověka otázkou několika kliknutí v aplikaci a pár formulářů, spousta „samo-zaměstnavatelů“ se odvrátí od pouhého přežívání k reálnému budování firem.

4. Změna vzdělávání a kultury (Od kutilství k vizionářství)

To je běh na nejdelší trať. České školství stále produkuje lidi nastavené buď na to „být poslušným zaměstnancem“, nebo „nějak se protlouct“.

- **Recept:** Učít děti na školách finanční gramotnosti, reálnému podnikání, práci s rizikem a inovacím. Potřebujeme, aby mladí lidé zakládali firmy s cílem expanze do světa, vývoje technologií a tvorby vysoké přidané hodnoty – nikoli jen proto, aby ušetřili na daních při montování nábytku.

Verdikt: Chce to odvalu a kompromis

Změnit tento stav vyžaduje politickou odvalu, protože jakýkoliv zásah do OSVČ nebo odvodů okamžitě vyvolá křik jedné nebo druhé strany. Ideálním cílem není zničit živnostníky – ti jsou pro fungování služeb a řemesel klíčoví. Cílem je vytvořit prostředí, kde:

1. **Řemeslník a poctivý malý podnikatel** má klid na práci a jednoduché daně.
2. **Klasické zaměstnání** dává smysl oběma stranám bez nutnosti ohýbat zákon.
3. **Podnikavci a Švarcsystém** ztratí svou ekonomickou výhodnost.

Téma čtvrté:

Jak tomu může napomoci snaha Hospodářské komory a dnes už i vlády o zavedení mistrovských zkoušek pro řemeslníky?

Zavedení **mistrovských zkoušek** (které vláda po letech schválila v legislativním návrhu) je vlastně přímou odpovědí na problémy s „podnikavci“ a anonymním mořem nevýrazných OSVČ. Jde o návrat k tradičnímu prvorepublikovému konceptu (a modelu běžnému v Německu či Rakousku), který byl u nás zrušen v roce 1949. Může zásadně napomoci kultivovat trh skrze následující mechanismy:

1. Oddělení zrna od plev (Konec „sousedských expertů“)

V Česku má dnes živnostenský list na řemeslo kdekdo. Výuční list sice něco garantuje, ale kvalita školství je kolísavá a tříletá praxe ze školy z nikoho špičkového odborníka neudělá.

- **Jak pomůže mistrovská zkouška:** Zákazník získá jasně vodítko. Pokud na dveřích nebo webu uvidí titul „Mistr řemesla“, ví, že daný člověk musel prokazatelně doložit roky praxe a složit náročnou teoretickou i praktickou zkoušku. Podnikavec s „rychloukvašeným“ živnostenským listem a přístupem „nějak to upláčeme“ o tuto vrstvu zákazníků přijde.

2. Podnikatel místo pouhého „Dělníka na OSVČ“

To nejdůležitější na mistrovské zkoušce bývá to, že **neprověřuje jen zručnost v dílně, ale i schopnost řídit firmu**.

- Uchazeč musí prokázat znalosti z **ekonomiky, práva, cenotvorby a vedení lidí**.
- **Dopad:** Místo generování dalších „OSVČ z leknutí“, které jen přeposílají faktury, systém vychová skutečné malé podnikatele, kteří dokáží založit stabilní firmu, vzít pod sebe zaměstnance, učně a růst.

3. Návrat učňovského systému a výchova generací

Jedním z největších problémů českého řemesla je, že **stará generace odchází a nemá komu předat know-how**.

- Titul Mistra dává řemeslníkům přirozenou autoritu vychovávat nové učně. V Německu (tzv. Meisterbrief) funguje princip, že učně a mladé adepty smí plnohodnotně vést primárně garant s mistrovskou zkouškou. To zvedá kvalitu celého oboru zdola.

4. Spravedlivější cena za kvalitní práci

Český zákazník se dodnes často rozhoduje výhradně podle ceny, což nahrává stínové ekonomice a nepoctivcům.

- Mistrovská zkouška dává řemeslníkovi **razítko kvality, za které si může legálně říct o vyšší cenu**. Zákazník si raději připlatí za Mistra s garancí, než aby ušetřil 20 % u někoho, kdo mu zničí koupelnu a pak přestane zvedat telefon.

Má to nějaký háček? (Kde hrozí česká klasika.)

Abychom zůstali nohama na zemi, celá tato iniciativa naráží i na rizika:

- **Riziko drahé byrokracie:** Pokud bude zkouška stát desítky tisíc korun a stane se jen papírovým cvičením pro vybrané, poctiví malí živnostníci se na ni vykašlou a zbyde z toho jen další úřednické razítko.

- **Obavy z diskriminace (pohled ÚOHS):** Antimonopolní úřad už dříve varoval, aby mistrovské zkoušky nevytvořily „cechovní monopoly“, které by nepustily mladé lidi k zakázkám (např. tím, že by bez zkoušky nešlo žádat o veřejné zakázky).

Verdikt

Pokud se mistrovské zkoušky udrží v rovině **dobrovolné, prestižní nálepky špičkové kvality**,

je to skvělý krok. Vytvoří přirozený filtr: na jedné straně zůstanou běžní řemeslníci a na té druhé „**Mistři oboru**“, kteří posunou české podnikatelské prostředí od pouhého klikování k poctivému a uznávanému řemeslu.

Text byl vytvořen umělou inteligencí.

Povinnosti firem

Motto:

„Gutta cavat lapidem non vi, sed saepe cadendo“ (Kapka vyhloubí kámen ne silou, ale častým padáním)
Historický latinský výrok.

Snížení byrokratické zátěže podnikání je osvědčená kapitola volebních programů všech kandidujících politických stran a hnutí. Ovšem po usazení se na vysněných postech ve státní správě „skutek, jaksi utek“. On za každou agendou, formulářem a razítkem je konkrétní tým se svým šéfem, urputně se bránící a všemožně dokazující svoji nepostradatelnost, aby nám podnikatelé nezvlčili. Ale budme spravedliví – na stejném principu je založena EU. Na toto téma se vede řada diskusí a jestli se brzy nevzpamatujeme, tak ještě povede a získat ze shora uvedených důvodů objektivní pohled je obtížné. Snad zatím nezávislá je zatím i námi objevená „Ajča“, které jsme na toto téma položili pár otázek. **Redakce TEMA**

Kolik má česká firma (včetně OSVČ) povinností ke státu a jak je to s porovnáním se státy s nejmenším počtem povinností?

Spočítat přesné číslo všech povinností, které má česká firma nebo OSVČ vůči státu, je prakticky nemožné – legislativa se neustále mění a rozsah povinností závisí na tom, zda máte zaměstnance, majetek, auta nebo specifický obor. Pokud se ale podíváme na data z prestižního výzkumu **Byrokratický index** (který v ČR koordinuje Institut liberálních studií), průměrná česká firma stráví administrativou spojenou s plněním státních nařízení kolem **220 až 240 hodin čistého času ročně**. To je zhruba 30 celých pracovních dní, které místo byznysu věnujete papírování. Rozdělme si tyto povinnosti do hlavních kategorií a podívejme se, jak si stojíme v porovnání se světem:

1. Povinnosti českých OSVČ a firem

Zatímco drobní živnostníci mají dnes možnost administrativu extrémně zjednodušit, s přechodem na s. r. o. a nájímáním zaměstnanců roste byrokracie raketovým tempem.

A) OSVČ (Fyzické osoby)

Živnostníci mají situaci nejjednodušší, zejména díky **paušálnímu režimu**.

- **V paušálním režimu:** Platíte jednu měsíční částku. Odpadá daňové přiznání, přehledy pro ČSSZ a zdravotní pojišťovnu. Vaše povinnost se smrkne na placení trvalého příkazu a hlídání limitu příjmů (do 2 mil. Kč).

- **V klasickém režimu:** Musíte jednou ročně podat Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob (DPFO), Přehled pro ČSSZ a Přehled pro zdravotní pojišťovnu. Dále musíte vést daňovou evidenci.

B) Právnícké osoby (s. r. o., a. s.) a plátcí DPH

Zde už stát vyžaduje desítky úkonů ročně:

- **Daně a účetnictví:** Povinné vedení podvojného účetnictví, podání DPPO (daň z příjmů právnických osob) a zveřejnění účetní závěrky ve sbírce listin.
- **DPH kolotoč:** Pokud jste plátcí DPH, přichází **každý měsíc (nebo čtvrtrok)** povinnost podat Přiznání k DPH a Kontrolní hlášení (případně Souhrnné hlášení při obchodu s EU).
- **Zaměstnanecká agenda (Největší zátěž):** Přihlašování/odhlašování zaměstnanců, měsíční přehledy pojistného pro všechny pojišťovny a ČSSZ, výpočet a odvod zálohy na daň z příjmů za zaměstnance, vedení mzdových listů.
- **Ostatní daně a hlášení:** Daň z nemovitých věcí, srážková daň, statistická hlášení pro ČSÚ (pokud vás vylosují) a povinná správa Datové schránky.

2. Porovnání se světem: Kde je nejméně povinností?

Podle mezinárodních srovnání (jako byl Doing Business od Světové banky nebo evropský Bureaucracy Index) patří Česká republika k zemím s **vyšším až průměrným byrokratickým zatížením**. Nejsme na tom nejhůře v Evropě (horší je např. Slovensko nebo Itálie), ale k premiantům máme daleko.

Zde je přehled států, které mají počet povinností a čas strávený byrokracií na naprostém minimu:

Stát V čem vyniká (Proč má nejméně povinností)?

Estonsko **Král digitální správy.** Založení firmy trvá minuty. 99 % komunikace se státem probíhá online. Daňové přiznání je předvyplněné systémem a schválíte ho na tři kliknutí. Navíc mají 0% daň z nerozděleného (reinvestovaného) zisku.

Nový Zéland Dlouhodobě obsazoval 1. místo v jednoduchosti podnikání. Firmu zde založíte v jednom online formuláři za cca půl hodiny. Stát nevyžaduje razítka, složité schvalovací procesy ani desítky různých formulářů.

Singapur Extrémně transparentní a jednoduchý daňový systém. Žádné složité křížové kontroly. Všechny regulační povinnosti jsou sloučené pod jeden úřad (ACRA). Podnikatel přesně ví, co a kdy má udělat, bez skrytých chytáků.

Velká Británie Pro menší firmy a obdobu našich OSVČ (Sole Trader) platí minimální požadavky. Registrace k DPH (VAT) je povinná až od velmi vysokého obrátu (85 000 GBP, tedy přes 2,5 milionu Kč), což zbavuje menší podnikatele té nejhorší měsíční administrativy.

Gruzie V posledních letech radikálně ořezala byrokracii. Zavedla status „Malého byznysu“ pro podnikatele s obratem do cca 4 milionů Kč, kde se platí daň pouze 1 % z obratu a administrativa je prakticky nulová.

Hlavní rozdíl mezi ČR a těmito státy:

Zatímco v ČR stát často vyžaduje, aby podnikatel fungoval jako „kontrolor“ (např. v kontrolním hlášení DPH ručíte za své dodavatele), v zemích jako Estonsko nebo Nový Zéland stát přebírá kontrolní činnost na sebe skrze chytré databáze. V těchto zemích platí pravidlo: **Data, která už stát jednou má, po podnikateli nesmí znovu požadovat.** V ČR se digitalizace sice zlepšuje (např. Portál občana/podnikatele), ale duplicitních hlášení a výkazů máme stále hodně.

Hospodářská komora kdysi spočetla, že firma má vůči státu přes 2 000 povinností. Je to tak a pokud ano, lze to podle stejné metodiky srovnat třeba s Anglií?

Ano, máte naprosto přesnou paměť. Hospodářská komora ČR tento výpočet skutečně provedla a vynesl na světlo až děsivá čísla. Když komora vyvíjela a spouštěla svůj **Právní elektronický systém (PES)** – což je online nástroj, který má podnikatelům hlídat jejich úkoly vůči úřadům –, začala podrobně analyzovat české zákony. Výsledek byl šokující: jen v prvních **19 nejdůležitějších zákonech** (jako je živnostenský zákon, zákoník práce nebo daňové předpisy) objevili analytici **přes 1 600 konkrétních povinností**. Jakmile se započty další desítky vyhlášek, stavební právo či ekologické normy, číslo bez problémů **překročilo hranici 2 000 povinností**.

Lze to podle stejné metodiky srovnat např. s Anglií?

Pokud bychom chtěli být naprosto stejnou metodikou – tedy vzít britskou sbírku zákonů a mechanicky z ní vytahat každou větu, která podnikateli něco prikazuje, zakazuje nebo po něm chce formulář, **bylo by takové srovnání extrémně zavádějící**.

Důvodem je zcela odlišná povaha právního systému v Británii a v Česku:

1. Kontinentální vs. Anglosaské právo

- **V Česku (kontinentální právo):** Stát se snaží popsat úplně všechno. Zákon podrobně definuje, co přesně musí obsahovat jaký formulář, kdy přesně ho poslat a co se stane, když se opozdíte o den. Každý takový detail generuje v české metodice „novou povinnost“.
- **V Anglii (common law / anglosaské právo):** Zákony jsou mnohem více postavené

na principech a precedentech. Stát vám neříká krok po kroku, jak máte vést každý šanon. Dává firmám obecný rámec a víc odpovědnosti. Podle české metodiky by tak Anglie na papíře měla „méně povinností“, ale realita podnikání se měří jinak.

2. Princip „One In, Three Out“ v UK

Velká Británie jako jedna z mála zemí zavedla v minulosti striktní pravidlo pro schvalování zákonů. Pokud chtělo britské ministerstvo zavést novou regulaci pro byznys, která firmám přinese finanční nebo administrativní zátěž (tzv. „One In“), muselo vytipovat a **zrušit jiné regulace v trojnásobné hodnotě** („Three Out“). To v Česku neexistuje – u nás legislativa bobtná bez jakýchkoliv brzd, což loni v roce 2025 vedlo Hospodářskou komoru k tomu, že představila vlastní návrh Antibyrokratického zákona.

3. Prahaové limity (Thresholds)

V Anglii se obrovské množství drobných podnikatelů vyhne té nejhorší byrokracii díky vysokým limitům. Například povinnost registrovat se k britské DPH (VAT) vzniká až při ročním obratu **90 000 GBP (v přepočtu přes 2,7 milionu Kč)**. Do té doby s finančním úřadem komunikujete naprosto minimálně.

Jak se tedy státy srovnávají Férově?

Protože mechanické počítání zákonných vět nefunguje, mezinárodní organizace srovnávají státy **podle reálných dopadů na člověka**. Sledují se dva hlavní ukazatele:

1. **Počet hodin strávených byrokracií:** Zde ji česká firma věnuje zmíněných 230 hodin ročně, zatímco v Británii je to výrazně méně.
2. **Počet interakcí / plateb ročně:** Kolikrát za rok musíte fyzicky nebo digitálně poslat státu nějaké hlášení či platbu. V ČR plátce DPH se zaměstnanci provádí desítky úkonů měsíčně, v Británii nebo Estonsku se drží hesla „jeden formulář, jeden úřad, jednou za rok“.

Metodika Hospodářské komory skvěle ukázala, v jakém nepřehledném legislativním džungli v ČR žijeme. Pokud by stejný PES běhal v britských zákonech, našel by sice také stovky pravidel, ale britský podnikatel by je v běžném životě potkával podstatně méně často než ten český.

A když to porovnáme se srovnatelnější zemí, než je Anglie?

Když odhlédneme od specifické Anglie a podíváme se na země, které jsou nám geograficky, historicky i legislativně **mnohem blíže** (mají stejný systém kontinentálního práva a platí pro ně stejné směrnice Evropské unie), dostaneme ideální srovnání.

Právě pro tyto země existuje skvělý mezinárodní projekt **Byrokratický index** (Bureaucracy Index). Ten měří přesný čas, který modelová malá firma (do 10 zaměstnanců) musí ročně strávit čistě plněním zákonných povinností. Srovnání s našimi sousedy ukazuje, že ve stejném legislativním prostředí lze věci dělat výrazně efektivněji, ale také mnohem hůř.

Slovensko: Naš nejblíže dvojník

Slovensko má s námi téměř identické základy zákonů. Přesto se v posledních letech jejich byrokratická zátěž od té naší odtrhla – bohužel pro ně směrem nahoru.

- **Zátěž:** Zatímco v ČR stráví firma papírováním kolem **220–240 hodin ročně**, na Slovensku je to v průměru **přes 260 hodin**.
- **Proč je to horší?** Slovenský stát zavedl několik velmi přísných kontrolních mechanismů v oblasti daní a schvalování, které firmám komplikují život. Jejich ekvivalent naší Hospodářské komory (INESS) došel k závěru, že slovenský podnikatel musí ročně splnit ještě o desítky drobných úkonů více než český.

Německo: Království složitých předpisů

Německo je motor evropské ekonomiky, ale jeho byrokracie je pověstná. Podle německého Byrokratického indexu (který dlouhodobě roste a v posledních letech dosahuje rekordních maxim) je německý právní řád pro firmy extrémně zatěžující.

- **Zátěž:** Časově je to srovnatelné s ČR (kolem **230 hodin ročně**), ale struktura povinností je odlišná.
- **Proč je to komplikované?** Němci mají obrovské množství detailních lokálních vyhlášek a schvalovacích procesů. Na rozdíl od ČR, kde je problémem spíše nepřehlednost a duplicita (stát se ptá dvakrát na totéž), v Německu je problémem rigidita – úřady striktně vyžadují složité papírové dokládání a procesy tam trvají velmi dlouho.

Polsko: Skokani v reformách

Polsko bylo historicky symbolem chaosu a těžké byrokracie. V posledních letech ale Poláci udělali obrovský kus práce v digitalizaci a zjednodušování daňového systému pro malé firmy.

- **Zátěž:** V indexu se Polsko pohybuje lehce pod úrovní ČR (kolem 210 hodin ročně).
- **V čem nás předbíhají?** Zavedli velmi populární „paušální daň z příjmů“ pro firmy (Ryczałt), která drasticky snižuje počet účetních povinností. Pokud splníte obrátové limity, stát nezajímá vaše výdaje, vy nic složité nedokládáte a platíte fixní procento z příjmu. To odbourává stovky potenciálních povinností, které česká firma s daňovou evidencí má.

Shrnutí: Proč má ČR více povinností než srovnatelní sousedé?

Když se podíváme na stejnou metodiku hlášení, český problém netkví v tom, že bychom měli

„přísnější“ unijní pravidla než Poláci nebo Němci. Problém je v tom, **jakým způsobem je český stát aplikuje:**

1. **Chybějící datová provázanost:** Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ), finanční úřady a zdravotní pojišťovny mají často oddělené systémy. Když zaměstnáte člověka, musíte poslat hlášení na tři místa. V Polsku

nebo Rakousku to v mnoha případech vyřídíte jedním centralizovaným kliknutím.

2. **Gold-plating (přisazování si):** Česká ministerstva mají nešvar při přebírání evropských směrnic. Když EU nařídí jednu povinnost, český úředník k ní v zákoně často přidá další dvě „pro jistotu“, aby měl stát lepší kontrolu. Tím ono číslo 2 000 povinností neustále bobtná.

Česko je v tomto srovnání přesně uprostřed: nejsme na tom tak zle jako přebyrokratizované jižní státy (Itálie, Řecko) nebo Slovensko, ale v porovnání s Polskem nebo Rakouskem dáváme našim firmám naloženo zbytečně moc.

Text byl vytvořen umělou inteligencí.

Tolik Ajča a teď my:

Co k tomu dodat? Možná by nám pomohlo naše mudrosloví – „Stokrát nic umořilo osla“, k čemuž není moc co vysvětlovat, možná se podívat jinam. Např. jsme vyhledali, že právě to naše přísloví „Stokrát nic umořilo osla“ se v anglické podobě vyskytuje jako přísloví „Many small burdens add up to a big crushing burden“, což lze volně přeložit jako: „Ze spojování mnoha malých zátěží vznikne velké až drtivé břemeno.“ (Ovšem Anglie odešla z EU). V našich ekonomických a politických kruzích se často používá odbornější termín „Kumulativní dopad regulací, neboli efekt kapající vody.“

Začali jsme citátem, a tak s vírou, že zdravý rozum zvítězí, skončíme s pokorou několika i historickými citáty slavných.

„Evropa je vrcholem byrokracie proto, že se neopírá o vůbec nic jiného.“

Margaret Thatcher

„Byrokracie je, když si může každý ministr, tedy jeden člověk, podle okamžitého svého nápadu vydat na cokoli několik milionů neb

až na sta milionů, které musí země, to znamená celý národ, zaplatit, kdežto v dobře řízeném právním státě nesmí být bez povolení sněmovny uložena žádná nová výloha.“

Karel Havlíček Borovský

„Byrokracie triumfuje, když umírá politika. A politika umírá, když už nemá žádné ideály.“

Rocco Buttiglione

„Byrokracie, toť smrt jakékoliv činnosti.“

Albert Einstein

„Kdo v demokracii spí, probudí se v diktatuře.“

Johann Wolfgang von Goethe

„Dnes vyžaduje více rozumu a úsilí vyplnit daňové přiznání než tyto peníze vydělat.“

Alfred E. Neuman

„Byrokracie ničí iniciativu. Není téměř nic, co by byrokraté nenáviděli více než inovace – zejména inovace, které přinášejí lepší výsledky než staré rutiny.“

Frank Herbert

„Jediná věc, která nás zachraňuje před byrokracií, je její neefektivita.“

Eugene Mc Carthy

„Pohled vlády na ekonomiku se dá shrnout do několika krátkých vět: Pokud se to hýbe, zdaň to. Pokud se to stále hýbe, reguluj to. A pokud se to přestane hýbat, dotuj to.“

Ronald Reagan

„Chci, aby lidé mohli pracovat méně pro vládu a více pro sebe. Chci, aby měli plody své vlastní práce. To je hlavní význam svobody.“

Calvin Coolidge

Pokud hledáme na závěr výstižné motto, které nejlépe odpovídá právě efektu stokrát nic, skvěle funguje i historický latinský výrok: „**Gutta cavat lapidem non vi, sed saepe cadendo**“ (Kapka vyhloubí kámen ne silou, ale častým padáním). Pro podnikání je byrokracie přesně tou kapající vodou, která nakonec prorazí i ten nejpevnější kámen.

Redakce TEMA

Krušnohorská hračka – více než 150 let tradice, která stále žije

Krušné hory mají dlouhou a bohatou tradici zpracování dřeva a výroby dřevěných hraček a vánočních předmětů jako součást podnikatelského a řemeslného prostředí. Zatímco na německé straně Krušných hor je toto řemeslo dodnes velmi známé a představuje významnou součást regionální identity, na české straně postupně téměř zaniklo.

NBW s. r. o. z Nové Vsi v Horách však na tuto tradici stále navazuje. Historie zdejší výroby sahá více než 150 let do minulosti a její počátky jsou spojeny s původní krušnohorskou hračkářskou výrobou firmy Anthon Walter.

Dnes jsme jedním z posledních míst na české straně Krušných hor, kde se tradiční dřevěné figurky stále skutečně vyrábějí. Nejde přitom o dovoz hotových výrobků ani o sériovou produkci z plastu. V současnosti zde pracujeme ve třech lidech a jednotlivé figurky vznikají převážně ruční prací přímo v Nové Vsi v Horách.

Základním materiálem je především lipové dřevo, které je pro výrobu figurek ideální díky své jemnosti a dobré opracovatelnosti. Jednotlivé díly se soustruží a opracovávají, následně procházejí broušením, lakováním, kompletací a konečným ručním dokončením. Každá figurka tak projde našima rukama několikrát, než opustí dílnu.

Tradiční figurka může být i originálním reklamním předmětem

Vedle vlastní kolekce tradičních krušnohorských kuřáčků nabízíme také zakázkovou výrobu figurek pro firmy, obce, instituce a další organizace. Podle přání zákazníka můžeme upravit vzhled, barevnost, profesi či doplňky figurky a doplnit firemní logo nebo jiné charakteristické prvky. Z tradičního krušnohorského výrobku tak vznikne originální reklamní nebo reprezentační předmět, který má vlastní příběh a zároveň reprezentuje náš region.

Tuto možnost již využilo několik významných firem a organizací z našeho regionu, pro které jsme připravili figurky na míru. Každá taková zakázka je trochu jiná – právě možnost přizpůsobit výrobek konkrétní firmě nebo profesi je jednou z výhod naší malé výroby. Kromě firemních figurek jsme schopni realizovat také menší série a individuální zakázky. Díky tomu může vzniknout například horník, řemeslník, železničář, myslivec nebo

jiná postava odpovídající činnosti a historii konkrétní společnosti.

Tradice, kterou chceme udržet v Krušných horách

Naším cílem je, aby tradiční krušnohorské dřevěné figurky nezůstaly pouze vzpomínkou na minulost. Chceme ukázat, že více než 150 let staré řemeslo může mít své místo i v současnosti – a že tradiční výrobek může zároveň fungovat jako zajímavý firemní dárek, reklamní předmět nebo připomínka našeho regionu.

Když si firma nechá vyrobit vlastní krušnohorskou figurku, nevzniká jen reklamní předmět. Podporuje tím zároveň zachování jednoho z tradičních řemesel českého Krušnohoří.

Michael Vydra
NBW s.r.o.

Kde to vlastně začalo

Co bylo před AI?

Motto:

„S užíváním umělé inteligence bychom měli být nadále velmi opatrní. Podle mého by totiž technologie mohly v budoucnu být největším existenciálním problémem lidstva.“
Elon Musk

Umělá inteligence, kterou jsme si dovolili již v minulém čísle nazvat „Ajčou“, je bezesporu fenoménem dnešní doby a vrcholem procesu, který pro praktické všeobecné použití započal již počátkem roku 1974 a podle mého třemi základními, a jak historie má ráda, revolučními předěly. Pojďme tedy i s pomocí Ajči postupně:

K prvnímu revolučnímu předělu si dovoluji malou vzpomínku na ředitele podniku, kde jsem pracoval, jak doslova šokoval účastníky ranního raportu, když někdy v roce 1974 z kapsy vytáhl kapesní kalkulačku velikosti připomínající krabičku cigaret a demonstrativně přepočítával výsledky dispečerského hlášení těžby minulého dne. Ano, byly to primitivní, v počátcích jen tehdejší elitám dostupné kapesní kalkulačky, které se v Československu začaly v prodejnách (jako Elektro, Prior nebo Kovo) objevovat v **polovině 70. let (přibližně mezi lety 1974 a 1976)** a drtivá většina z nich pocházela právě z **Bulharska**. Ano, byl to **Bulharský fenomén zvaný ELKA**, kdy, světe div se, Bulharsko mělo v rámci RVHP (Rady vzájemné hospodářské pomoci) přidělenou specializaci na výpočetní techniku a mikroelektroniku. Tehdy nejznámějším prvním kapesním modelem byla **ELKA 101** (uvedená kolem roku 1973/1974), následovaná modely **ELKA 130, 135** nebo menšími **ELKA 50 / 51**. Měly výrazná plastová těla (často v pestrých barvách jako oranžová, žlutá nebo červená) a svítící displej – buď červené svítící diody (LED), nebo zelenkavé/oranžové fluorescenční elektronky. Moc toho neuměly, z dnešního pohledu šlo o extrémně jednoduché přístroje – zvládaly 4 základní operace (+, −, ×, ÷), procenta a měly základní paměť. Vnitřní čip Bulhaři často licencovali od americké firmy Rockwell. Zajímavá byla i cena, kdy v polovině 70. let stála kapesní ELKA v ČSSR klidně **1 000 až**

2 000 Kčs, což představovalo téměř celý tehdejší průměrný měsíční plat. Pro většinu lidí, kteří do té doby používali mechanické počítací stroje nebo logaritmická pravítka, byla malá svítící bulharská krabička v kapse naprostý zázrak techniky. Tak tady to začalo a kapesní kalkulačky se stále zdokonalovaly až do formy malých počítačů, zvládající veškeré základní matematické operace.

Druhým revolučním předělem se staly první náramkové hodinky s digitálním číslicovým displejem a v bývalém Československu se začaly objevovat **ve druhé polovině 70. let 20. století** (přibližně mezi lety 1975 a 1978). Vývoj a rozšiřování tohoto technologického trendu u nás probíhal ve dvou hlavních vlnách:

1. První vlna: LED hodinky (polovina 70. let)

Úplně první „digitálky“ používaly svítící displeje z LED diod. Čas se na nich zobrazil až po stisknutí tlačítka, protože svítící displej měl obrovskou spotřebu baterie.

První nabízené modely pocházely ze západního dovozu (např. německá značka **Kienzle**) a prodávaly se výhradně v obchodech **Tuzex** za Bony. Později, koncem 70. a v 80. letech, je doplnily sovětské modely **Elektronika** s celodenně čitelným LCD displejem.

Byl to extrémní luxus a statusový symbol. Stály i přes 2 000 až 3 000 tehdejších Kčs (což byl více než průměrný měsíční plat).

Zde je ukázka dobových červeně svítících LED hodinek z této éry

2. Druhá vlna: LCD hodinky a sovětská elektronika (konec 70. let)

Kolem roku 1977–1979 přišel zásadní zlom s nástupem displejů z tekutých krystalů (LCD), které zobrazovaly čas neustále. Ze Sovětského svazu se k nám od roku 1977 začaly oficiálně dovážet hodinky značky **Elektronika**. Byly dostupnější a staly se pro většinu Čechoslováků prvním reálným kontaktem s digitálním časem. Náš Národní podnik Chronotechna Šternberk / Prim zkoušel držet krok a koncem 70. let vyvinul vlastní prototypy digitálních hodinek (např. Prim LED či Prim LCD), ale kvůli nedostatku tuzemských mikročipů se do masové výroby dostávaly jen ztěžka a využívaly se zahraniční moduly.

Skutečný masový „boom“ digitálek v ČSSR nastal až na počátku 80. let. Tehdy se sem začaly ve velkém pašovat levné asijské digitálky s mnoha melodiemi a stopkami (tzv. „sedmimelodiové“ hodinky), které se staly hitem zejména mezi mládeží.

V nedaleké minulosti až v současnosti nastal ovšem jakýsi zpětný chod v návratu a trvalé oblíbenosti ručkových (analogových) hodinek, což je fascinující fenomén, zvláště v dnešní době, kdy nás obklopují displeje ze všech stran. Dá se to vysvětlit kombinací několika psychologických, praktických i společenských důvodů:

1. Rychlejší vnímání času (**Visual Brain**)
2. Nasycení displeji a „digitální detox“
3. Šperk, osobní styl a status
4. Estetika a tradice

Suma sumárum: Digitální a chytré hodinky vyhrály v kategorii funkčnost a sběr dat. Ručkové hodinky ale vyhrály v kategorii emoce, styl a ergonomie vnímání času a fenomén, kdy lidé po počátečním nadšení z digitálních novinek vědomě ustupují zpět k analogovým či „hloupějším“ technologiím, což je dnes obrovským trendem. V odborných kruzích se tomu často říká „**analogová renaissance**“ nebo **digitální minimalismus**. Ve všech případech jde o reakci na **kognitivní přetížení**. Chytré technologie sice nabízí maximální efektivitu, ale analogové prvky nám vrací pocit kontroly, hmatatelný zážitek a duševní klid.

Třetím revolučním předělem se staly mobilní telefony, které se dnes staly takřka životní nezbytností, s mnoha problémy, kdy se doslova z dobrého sluhu stává zlý pán. Ale pojďme postupně, kdy se „doba mobilová“ dá rozdělit do třech základních etap:

1. Doba kufříková (1991–1993)

Když Eurotel v září 1991 spustil první analogovou mobilní síť (NMT), první nabízené přístroje měly k dnešním mobilům daleko. Legendární **Nokia Talkman MD59** vážila přes 4 kilogramy a vypadala jako vojenská vysílačka. Nosila se na popruhu přes rameno nebo byla pevně namontovaná v autě.

Bulharská kalkulačka ELKA 101

Přístroje jako Nokia Talkman stály mezi 33 000 a 42 000 Kčs. To znamenalo přibližně 9 až 11 tehdejších průměrných platů.

2. První „přenosné“ modely (1993–1995)

Kolem roku 1994 a 1995 se v síti NMT začaly objevovat kompaktnější přístroje (např. některé modely značek Benefon nebo Nokia). Ty už nebyly v kufru, ale pořád to byly masivní cihly s velkou anténou, které se hodily spíše do kufříku nebo hluboké zimní bundy. V roce 1996 přišly klasické tyčové telefony s monochromatickým displejem a vysouvací anténou. Váha klesla k 200 gramům, ale do menší kapsy ještě trochu tlačily. Klasické mobilní stály zhruba 15 000 až 30 000 Kč. Tedy 1,5 až 3 průměrné platy.

3. Skutečné mobily „do kapsy“ (od roku 1996)

Skutečný zlom a příchod opravdových kapesních telefonů nastal v roce 1996 s příchodem digitálních sítí GSM (Eurotel spustil GSM v červenci 1996, Paegas v září 1996). Technologie GSM umožnila radikální zmenšení přístrojů i baterií. Tyto přístroje už vážily okolo 150–200 gramů a bez problémů se vešly do kapsy u saka nebo kalhot. **Skutečně kapesním revolucionářem se stala Motorola StarTAC**, kdy přelomový model z roku 1996 předběhl dobu. Vážil neuvěřitelných 88 gramů a díky věčkové konstrukci se složil přímo do dlaně nebo malé kapsičky u košile. **Kapesní luxus (Motorola StarTAC)** byl v roce 1996 naprostým zjevením

Nokia 1110 (1998), která přinesla mobily široké veřejnosti

Motorola StarTAC (1996)

a nejdražším telefonem na světě. U nás se prodával za astronomických **65 000 Kč**. To bylo téměř **7 průměrných platů** (cca 670 % mzdy). Další vývoj mobilních telefonů a služeb s nimi spojených není třeba podrobně popisovat. Všichni je dobře známe, stejně jako problémy, které přináší – a to napříč všemi věkovými skupinami, tedy kromě kojenců.

Vážení všichni, to je malá exkurze do počátků našeho komerčně využívaného digitálního věku, který dnes vrcholí, jak jsem již v úvodu řekl, onou „naší Ajčou“. Jde jen o otázku, zda po vzoru zpětného chodu u zmíněných hodiněk bychom neměli tak trochu nastartovat zpětný chod i u vzdělávacího systému od dnešního fenoménu vyhledat a moc se neučit k osvědčenému učit a naučit to, co je, chvála přírodě, neměnné – totiž matematické, přírodní a fyzikální zákony, jejich aplikaci a respekt k nim. Ale ... doplňte si sami.

S přáním schopností se s pokorou i pro poučení ohlédnout zpět a s úctou

Ing. Rudolf Jung
předseda OHK Most

EnMo

Interreg

Kofinanciert von
der Europäischen Union
Spolufinancováno
Evropskou unií

Sachsen – Tschechien | Česko – Sasko

Projekt EnMo – informace o stavu realizace

Zástupci Okresní hospodářské komory Most se dne **25. září 2026** zúčastní dalšího setkání partnerů projektu **EnMo – Schopnost určit neznámé tepelné toky v malých a středně velkých výrobních zařízeních**. Setkání se uskuteční v areálu společnosti **Ottendorfer Mühlenbäcker GmbH v německém Ottendorf-Okrilla**.

Součástí programu bude **prohlídka výroby pečárny**, následovat budou aktuální informace o průběhu projektu od jednotlivých partnerů a prostor pro **podrobnější projektová jednání a další koordinaci společných aktivit**. Jednání bude probíhat za česko-německého tlumočení.

Projekt EnMo – Informationen zum Stand der Umsetzung

Vertreter der **Bezirkswirtschaftskammer Most** werden am **25. September 2026** an einem weiteren Treffen der Partner des Projekts **EnMo – Befähigung zur Ermittlung unbekannter Wärmeströme in Produktionen des Klein- und Mittelstands** teilnehmen. Das Treffen findet auf dem Gelände der **Ottendorfer Mühlenbäcker GmbH in Ottendorf-Okrilla** statt.

Zum Programm gehören eine **Besichtigung der Produktion der Bäckerei**, aktuelle Informationen zum Projektstand durch die einzelnen Partner sowie Zeit für **vertiefende Projektgespräche und die weitere Koordinierung gemeinsamer Aktivitäten**. Für eine tschechisch-deutsche Verdolmetschung ist gesorgt.

Schopnost určit neznámé tepelné toky v malých a středně velkých výrobních zařízeních
Befähigung zur Ermittlung unbekannter Wärmeströme in Produktionen des Klein – und Mittelstands

Kooperační partneři / Kooperationspartner:

- Technische Universität Bergakademie Freiberg (TUBAF) – vedoucí partner / Lead Partner
- Okresní hospodářská komora Most (OHK Most)
- Handwerkskammer Dresden (HWK Dresden)
- Dr. Strack Energie UG

Dobíjecí stanice - KFC Most

Dobíjecí stanice - parkoviště před Elektrárnou Ledvice

Dobíjení elektromobilů v Ústeckém kraji roste, síť ČEZ už letos vydala o 57 % více energie než v prvním pololetí loňského roku

* Odběr za první pololetí činil přes 460 tisíc kWh * Uživatelé průměrně při jednom dobíjení načerpali 22 kWh

* ČEZ provozuje v Ústeckém kraji téměř 100 dobíjecích stanic * V Teplicích u OC Olympia zákazníci doplnili více než 40 tisíc kWh

* Celorepublikový odběr v síti ČEZ dosáhl 8,5 milionů kWh * Registrovaní zákazníci mohou od dubna čerpat energii až o 17 % výhodněji

Ústecký kraj – Rostoucí počet elektromobilů na silnicích se promítá i do vyššího využívání dobíjecí infrastruktury v Ústeckém kraji. Řidiči zde během prvního pololetí odebrali více než 460 tisíc kWh elektřiny, meziročně o 57 % více. Rapidní nárůst způsobilo hlavně otevření nových lokalit koncem loňského roku. Uživatelé stanic futurego při jedné dobíjecí seanci doplnili v průměru 22 kWh energie. Rozvoj sítě podporují prostředky z Operačního programu Doprava i vlastní investice Skupiny ČEZ. Celorepublikový odběr pak v dobíjecí síti ČEZ dosáhl 8,5 milionů kWh.

V Ústeckém kraji provozuje ČEZ téměř 100 stanic. Největší vytižení bylo zaznamenáno u obchodního centra Olympia v Teplicích, kde zákazníci během nákupů pohodlně doplnili přes 40 tisíc kWh elektřiny. Vysoké využití vykazaly i další stanice u nákupních zón a supermarketů. Například v Děčíně řidiči během prvního pololetí odebrali více než 40 tisíc kWh.

Ústecký kraj patří mezi regiony s nejvyšším meziročním růstem odběrů. Výsledek ovlivnilo zejména zprovoznění nových stanic na konci roku 2025. Lídrem v dobíjení ovšem zůstává Středočeský kraj následovaný Prahou. Největší meziroční nárůst dobíjení patří ultrarychlým stanicím. Řidiči u nich odebrali o 53 % více energie než loni.

ČEZ si přitom nadále drží pozici nejvyužívanější sítě veřejného dobíjení v Česku. Na začátku roku navíc společnost otevřela svůj 1000. dobíjecí stojan a v dalším rozšiřování infrastruktury pokračuje i letos. Rozvoj sítě podporují prostředky z Operačního

SKUPINA ČEZ

programu Doprava i vlastní investice Skupiny ČEZ.

„Elektromobilita v České republice je na vzestupu a my chceme být na rostoucí poptávku dobře připraveni. Naším letošním cílem je provozovat síť 1200 stanic a stále zkracovat časy dobíjení. Na frekventovaných tazích proto stavíme nové vysokovýkonné stojany a také nahrazujeme stávající stanice ultrarychlými. Zároveň dále vylepšujeme služby v aplikaci futurego. Za posledních šest měsíců evidujeme 8,5 milionů kWh odebrané energie a ve druhém pololetí očekáváme

další obdobné navýšení,“ říká místopředseda představenstva ČEZ Pavel Cyran.

Skupina ČEZ se rozvoji elektromobility aktivně věnuje již od roku 2009. Postupně přitom rozšířila své aktivity nad rámec výstavby a provozu veřejné dobíjecí infrastruktury a dnes nabízí komplexní služby pro domácnosti i firmy. Ty zahrnují péči o zákazníky v retailovém segmentu (ČEZ Prodej) i řešení pro firmy, města a regiony (ČEZ ESCO).

„Navíc s novými generacemi elektromobilů roste i kapacita jejich baterií a přirozeně také zájem řidičů o ultrarychlé dobíjení. Tomuto trendu přizpůsobujeme i naši cenovou nabídku, od dubna proto registrovaným uživatelům nabízíme čerpání energie až o 17 % výhodněji,“ uzavírá ředitel elektromobility ČEZ Rostislav Díža.

Ota Schneppe,
mluvčí Skupiny ČEZ
pro severní a střední Čechy
Foto: ČEZ, Ota Schneppe

Dobíjecí stanice - Teplárna Trmice

Dobíjecí stanice - Terežín

ČEZ Distribuce v terénu.

Jednodušší cesta k připojení i více kapacit pro nové zájemce. ČEZ Distribuce osloví 39 tisíc zákazníků

ČEZ Distribuce zahajuje od srpna informační kampaň zaměřenou na zákazníky na hladině nízkého napětí, kteří mají uzavřenou smlouvu o připojení k distribuční soustavě, ale dosud své připojení nerealizovali. Důvodem je změna energetické legislativy, která vyžaduje doplnění některých stávajících smluv o nové zákonné ustanovení. Kampaň se dotkne přibližně 39 tisíc aktivních žádostí o připojení.

Zákazníci budou oslovováni prostřednictvím e-mailu nebo datové schránky. Současně budou k dispozici podrobné informace na webových stránkách ČEZ Distribuce:

www.cezdistribuce.cz/
elektroenergeticka-legislativa/
nevratna-kauce

Legislativní změna se týká smluv, u nichž dosud nebylo sjednáno ustanovení o nevrátné části podílu na oprávněných nákladech provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením. **Pro zákazníky připojované na hladině nízkého napětí** však uzavření dodatku nepředstavuje žádné dodatečné finanční náklady, protože **nevratná část podílu na oprávněných nákladech je stanovena ve výši 0 procent.**

„Naším cílem je zákazníkům nabídnout jednoduchý a srozumitelný způsob, jak potvrdit svůj zájem o připojení nebo naopak oznámit, že připojení již realizovat nechtějí. Díky tomu budeme mít k dispozici aktuální informace o využití rezervovaných kapacit distribuční soustavy a budeme moci lépe reagovat na rostoucí zájem o nová připojení,“ říká Martin Zmelík, generální ředitel ČEZ Distribuce.

Tři možnosti pro zákazníky

Po obdržení výzvy zákazníci prostřednictvím odkazu uvedeného v zasláné komunikaci zadáním čísla žádosti o připojení a identifikačních údajů zvolí jednu z následujících variant:

Chci připojení realizovat, ale nestihnu jej do 1. listopadu 2026

Zákazník potvrdí svůj zájem o připojení a následně obdrží možnost elektronicky podepsat dodatek ke smlouvě, který mu umožní pokračovat v procesu připojení i po uvedeném termínu.

Připojení stihnu realizovat do 1. listopadu 2026

Pokud bude připojení dokončeno nejpozději do 1. listopadu 2026, není nutné dodatek uzavírat. Smlouva bude splněna samotnou realizací připojení.

O připojení již nemám zájem

Zákazník může jednoduše oznámit, že o realizaci připojení již nemá zájem. Nebude vyzván k podpisu dodatku a budou zahájeny kroky vedoucí k ukončení procesu připojení. Pokud zákazník nepotvrdí zájem o připojení, neuzavře dodatek a současně nebude připojení realizováno v zákonem stanovené lhůtě, začátkem listopadu 2026, smlouva o připojení zanikne. Rezervovaná kapacita v distribuční soustavě bude následně uvolněna pro další zájemce o připojení. V případě budoucího zájmu bude nutné podat novou žádost o připojení.

Uvolnění kapacit pro nové zájemce

Kampaň má vedle naplnění požadavků energetické legislativy také významný praktický přínos. ČEZ Distribuce získá aktuální informace o skutečném zájmu zákazníků o realizaci připojení a bude moci uvolnit dlouhodobě rezervované, ale nevyužívané kapacity distribuční soustavy.

Uvolněné kapacity budou k dispozici novým žadatelům o připojení, což přispěje k efektivnějšímu využívání distribuční sítě a podpoří její další rozvoj v reakci na rostoucí požadavky na připojování nových odběrných míst, fotovoltaických elektráren či dalších energetických zařízení. **Pro zákazníky připojované na hladině vysokého a velmi vysokého napětí běží tato kampaň již od konce minulého roku.**

ČEZ Distribuce, a. s., ze Skupiny ČEZ provozuje na území České republiky vedení v délce 171 450 km s 3,8 mil. odběrných míst. Společnost působí na území krajů Plzeňského, Karlovarského, Ústeckého, Středočeského, Libereckého, Královéhradeckého, Pardubického, Olomouckého, Moravskoslezského a částečně v kraji Zlínském a Vysočina. Postupnou modernizací, plánovanou rekonstrukcí zařízení distribuční soustavy a proaktivním přístupem stabilně zvyšuje a zajišťuje kvalitní a spolehlivé dodávky elektřiny a plní rostoucí požadavky zákazníků. Cílenými investicemi do distribučního zařízení je umožňován další rozvoj české ekonomiky a vytvářen prostor investorům a tím i novým pracovním místům v regionech. Více na www.cezdistribuce.cz

Soňa Holingerová
mluvčí Skupiny ČEZ

Téma „TEMA“ podle Manna

Podnikatelské prostředí

Ing. Jiří Mann

Když jsem přemýšlel o článku na téma „**Podnikatelské prostředí**“ do aktuálního čísla TEMA, na chvíli mi blesklo hlavou: „Proč, proboha něco tak kontroverzního? Na to má péče každý svůj názor a nekonečné dohady jsou často vyhocené a někdy až militantní?“. Nakonec však zvítězil pocit, že oslavných článků bude jistě dost, tak je potřeba je trochu vyvážit.

Je zřejmé, že se v uplynulých letech stalo podnikatelské prostředí nedílnou součástí **společenského prostředí**, kde je celkový názor formován především postojem veřejnosti k podnikání. Z logických důvodů zde dochází k názorovým i ideologickým střetům mezi podnikateli, politiky, zaměstnanci, odbory či různými „dobroději“, reprezentovanými neziskovým sektorem. Tyto střety jsou zřejmě logickým vyústěním různorodých pozic jednotlivých subjektů na celospolečenské mapě, jen by jim občas neuškodilo ubrat na síle, neústupnosti či provokacích a raději napnout úsilí k dosažení celkového konsensu, prospěšného všem zainteresovaným.

Podnikatelské prostředí je přímo závislé na **prostoru politickém**, které by mělo maximalizovat svou pomoc a odstraňovat překážky, už jen proto, že podnikání je jediný sektor, který plní státní kasu. Když se politici chtějí dohadovat, často vytahují kartu hodnotové nebo pragmatické politiky nebo ještě lépe, politiky hodnotové, dělané pragmatickým způsobem, což je stejný protimluv jako živý mrtvý, stará novinka nebo pravdivá lež.

Nezastírám, že mi je politika založená na materiálních hodnotách výrazně bližší než politika ideologická a teoretická. Z tohoto důvodu se mi derou na povrch otázky „Co nám přinesla Havlova lavička ve Washington, D.C., v Bruselu nebo jinde?“, „Co nám přinesla hodnotová politika předsedy Senátu Parlamentu České republiky nebo bývalé předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, reprezentovaná jejich cestami na Tchaj-wan?“. Je to snad obří investice společnosti TSMC do továrny na výrobu polovodičů a čipů? Zřejmě ne, když si mateřská firma pro realizaci vybrala německé Drážďany...

Je možné argumentovat Tchaj-wanskou investicí, která se v Česku uskutečnila před více než 20 lety? Pokud ano, tak je také potřeba se ptát „Kolik řešení z této továrny je určeno pro Českou republiku?“. Odpověď je jednoduchá – téměř žádné, protože je používají především globální výrobci jako Hewlett Packard, Cisco a jim podobní, kteří výrobky kompletují a své „chytré krabičky“ následně dodávají českým podnikům i spotřebitelům s marží odpovídající hodnotě přidané mimo Česko. Firma sice zaměstnává cca 4 500 lidí, jen je nutné poznamenat, že většina z nich je agenturních „NeČechů“, ochotných pracovat v Česku. Tyto tisíce lidí jsou současně pracovníci, kteří se nedostávají našim podnikatelům, aby mohli své firmy rozvíjet a přizpůsobovat podmínkám měnícího se trhu, na kterém dlouhodobě chybí více než 250 000 zaměstnanců.

Nicméně, zcela jistě se nejedná o jedinou investici tohoto typu v naší republice, má však tu nevýhodu, že je její existence používána k hodnotovému vymezování se jednotlivých aktérů na politické scéně. Obdobná situace však panuje například u jihokorejských investic v Moravskoslezském kraji, kde je přímo zaměstnáno cca 3 000 lidí a zprostředkovaně tisíce dalších u přímých dodavatelů, ale co je to platné, když většina z nich je svázena z Polska?

Podnikatelské prostředí je však závislé i na dalších faktorech, mezi které patří i **legislativní prostředí**, reprezentované požadavky při zakládání firem, které je v ČR komplikované, zdoluhavé a v rámci EU podprůměrné vymahatelnosti práva, včetně délky soudních řízení nebo ochranou vlastnických práv podnikatelských subjektů. Jak se říká, „Dábel je skryt v detailu“. Pokud máme přetvářet podnikatelské prostředí, musíme

se vrátit ke kořenům a vyřešit nejprve kvalitu výrobků, dodržování legislativních předpisů, daňové zatížení, odpisy, míru inflace, úrokové sazby, stabilitu koruny, dostupnost kapitálu, nastavení úvěrové politiky, kupní sílu obyvatelstva, dostupnost kvalifikované pracovní síly, duální vzdělávacího systému, vyšší minimální mzdy, flexibilitu zákoníku práce, kvalitu dopravní sítě, dostupnost rychlého internetu, spolehlivost energetické sítě, úroveň digitalizace státní správy, míru korupce, demografický vývoj či spotřebitelské chování lidí a teprve potom se pokusme měnit celkový postoj veřejnosti k podnikání a tím získat podporu i u lidí mimo podnikatelské prostředí.

Aktuální téma v TEMA vyvolává tolik otázek, že by vystačily na několik čísel, ne na jedinou stránku. Nechme tedy téma podnikatelského prostředí otevřené, ať si každý udělá vlastní názor a určí si vlastní odpovědi. Pluralita názorů je a vždy bude důležitým prvkem podnikatelského prostředí, tak budme k jiným názorům tolerantní a snažme se chápat oprávněné podněty, které k nim vedou.

Ing. Jiří Mann

Factum est factum

CO SE STALO, TO SE STALO

V posledních letech se opakovaně skloňuje otázka další budoucnosti řemeslných oborů. Ještě před čtyřmi dekádami jsem považoval za normální, že většina otců mých spolužáků pracuje převážně rukama. Stejně tak i moji strýcové a vlastně většina mých příbuzných. Při pravidelných návštěvách prarodičů jsem nikdy nevynechal příležitost nahlédnout do kovárny svého dědečka, když vyráběl podkovy, koval koně nebo opravoval zemědělské nářadí, především za pomoci ohně a kladiva. Vůně železa a uhlí se mi tehdy vryla navždy do paměti. Hleděl jsem na to všechno s obdivem a někde v hloubi duše jsem věřil tomu, že řemeslo je věčné.

Já sám jsem už od malička patřil k lidem, kterým řemeslná zručnost byla dána do vínku pouze v omezené míře, takže i můj otec často říkával, že by pro mě v dospělosti bylo spíše vhodnější „žít se hlavou“. A tak se také stalo. S jedinou výjimkou – léta jsem pracoval jako stěhovák, kde můj hendikep nebyl natolik zjevný. Ale respekt k mužům vonícím (nejen) železem zůstal hluboce zakořeněn uvnitř. A tak jsem po celý život se zájmem koukal pod prsty zedníkům, instalatérům, elektrikářům, řezbářům či kovářům a dalším a doufal, že se občas alespoň něco přiučím.

Když jsem na přelomu režimů končil základní školu, tak si značná část mých vrstevníků logicky zvolila pro další studium obory, kterými se zabývali jejich otcové. Mnozí z nich jim už během dětství vypomáhali a při nástupu do učení ovládali řadu dovedností, které se teprve učit měli. Jako by se šikovné ruce dědily. A já měl dojem, že ony pověstné zlaté české ruce mě přirozeně obklopují. Ostatně mě můj strýc celé roky poté zásoboval vyprávěními o různých fíglech, které ve fabrice používali při výrobě turbín – zpravidla jsem

jen kroutil hlavou, na co všechno dokážou přijít. Ale vždycky jsem poslouchal s upřímným zájmem a vědomím, že halt každý má to své.

Teprve s odstupem času jsem viděl, že svět se mění. Už během studií na univerzitě jsem často zaznamenával odsuzující komentáře o „lopatách“ či „vidlácích“ a všiml si pohrdání, které mířilo na ty, kdo se pouze vyučili a neměli další školy. Ale nejspíš jsem se uspokojoval vysvětlením, že je to jen nějaká vysokoškolská bublina a v normálním světě zůstalo všechno při starém. A asi jsem tomu nevěnoval zvláštní pozornost – co jsem na to měl říkat, když nadpoloviční část mé rodiny tvořili řemeslníci a zemědělci. Měl jsem spoustu zájmů, a, jak jsem říkal, nebylo to pro mě téma.

Jak čas ubíhá, tak se člověk kouká více kolem sebe a je zvědavější. Jak zájmu od řemesel jsem tedy pozoroval dlouhou dobu a občas se i setkával se situacemi, které byly přinejmenším kuriózní. Jako například u jedné mé dobré známé, která extrémně reagovala na sdělení svého syna, že by chtěl jít do učení. Velice nekompromisně (se silně zvýšeným hlasem) mu vysvětlila, že toho dosáhne jen přes její mrtvolu, neboť ona sama samozřejmě počítá s tím, že jedinou možnou volbou je gymnázium. A bohužel to nebylo jednou – zažil jsem to ještě několikrát i jinde. Pochopení jsem pro to nikdy neměl, jak asi vyplývá z výše psaného. Zároveň jsem však neměl sílu takové věci ovlivnit.

Studia i moje profese, kterou je dávná minulost, mě dovedly k poznání, že manuální práce je jedním z pilířů civilizace. Přináší benefity, které nelze ničím nahradit a vytváří hmotné hodnoty, které tvoří páteř našeho fyzického světa. A v neposlední řadě má nezanedbatelný

Mgr. Michal Soukup

vliv (nejen) na psychický rozvoj každého člověka. Nelze ji plně nahradit stroji, protože stroje náš svět do značné míry odosobňují, zplošťují a zbavují fantazie. Civilizace se tím stává plytkou, povrchní a ztrácí kus perspektivy. Je to plíživý proces, takže si to ještě neuvědomujeme, ale přemýšlení nad tím se nesmíme vyhýbat. Nelze se nechat ukolébat řeči pseudointelektuálů z politické sféry, kteří navenek okázale chtějí zachraňovat řemeslné obory, ale v soukromí si jich ani za mák neváží. A průmysl 4.0 a umělá inteligence nás podrobují otázkám, na které se nesnažíme důsledně odpovídat. Uvědomme si, že je čas začít se ptát správně a hledat odpovědi. Nejen na stránkách TEMA, ale veřejně. Jinak se do toho pěkně zamotáme.

S přáním všeho dobrého
Mostecký patriot Mgr. Michal Soukup
 náměstek ředitele
Muzeum Prahy | Museum of Prague

Obrázek byl vytvořen pomocí AI

DTS Vrbenský, a. s.

Společnost DTS Vrbenský, a. s. byla založena v roce 1995 vyčleněním z bývalé těžební skupiny Mostecká uhelná a. s. Od vzniku společnosti byly dominantními činnostmi provádění zemních prací, provozování nákladní a speciální autodopravy a provádění stavebních prací. Činnost společnosti byla z naprosté většiny orientována na provádění prací v lokalitách hnědouhelných lomů. Za dobu své činnosti v uhelných lomech získala společnost jedinečné zkušenosti a reference v oblasti rekultivací, sanací a přesunů hmot v objemu řádu milionů m³.

V roce 2012 byla společnost prodána novému majiteli – společnosti Sky Consulting, a. s.

Tak, jak postupně klesala poptávka ze strany uhelných společností, rozšiřovala DTS svou působnost na stavební trh v severních a středních Čechách.

Většina realizovaných zakázek mimo uhelné společnosti byla zaměřena na přípravu území pro další inženýrskou výstavbu.

Všechny zakázky, tedy jak zakázky v lokalitách uhelných společností, tak zakázky na stavebním trhu, měly jeden společný jmenovatel, a to dodávky tříděného kameniva a lomového kamene.

Většina nakupovaného kamene pocházela od zavedených dodavatelů jako jsou Eurovia kamenolomy, Kámen Zbraslav, Basalt. S ohledem na vysokou spotřebu kameniva do realizovaných zakázek a z pohledu dalších strategických úvah o budoucím směřování společnosti, se vedení společnosti rozhodlo získat vlastní kamenolom a postupně zahájit výrobu tříděného kameniva a lomového kamene.

V současné době je společnost spoluvlastníkem kamenolomu v obci Lahošť u Duchcova, kde již probíhá těžba a zpracování kamene a dále podniká kroky k zahájení těžby v Bílém lomu na Berounsku. Prodej kameniva probíhá v areálu společnosti DTS Vrbenský. Postupně zde bylo vytvořeno komplexní zázemí pro prodej kameniva, byly vystavěny kóje pro skladování jednotlivých frakcí kameniva a další sypkých hmot, autováha s nosností do 60 tun, byla pořízena technika pro manipulaci a nakládku kameniva a celý systém prodeje byl zakomponován do účetního a informačního systému společnosti. Aktuálně nabízíme kompletní sortiment tříděného kameniva od frakce 2/5 mm až po 32/63 mm, lomový kámen, betonový recyklát, zásypové písky, okrasné štěrky, uhelné palivo.

Díky vlastní technice a rychlé logistice dokážeme dodat materiál přesně tam, kde je potřeba, ať už jde o malou zahradní úpravu, nebo rozsáhlou stavební zakázku. Dopravu umíme dodat od menších dodávek (do 3,5 tun), až po velkoobjemové vozy (do 30 tun). Samozřejmostí je prodej pro zákazníky s vlastní dopravou. Odběratel má možnost platit jak hotově, kartou, případně v rámci dlouhodobější spolupráce odběrem na fakturu.

Veškeré informace o prodeji štěrků s uvedením kompletní nabídky a možnostech objednání je uvedeno na www.dts-sterky.cz

Třikrát k tématu z IHK Halle-Dessau

Vážení čtenáři,

na tomto místě vám předkládáme pravidelnou rubriku, kde budeme převážně k tématu čísla pokládat tři otázky kolegům z naší partnerské „Průmyslové a obchodní komory Halle-Dessau“. Věříme, že vás názory našich kolegů zaujmou.

Redakce TEMA

**Industrie- und Handelskammer
Halle-Dessau**

Otázka č. 1:

V tomto čísle TEMA se věnujeme podnikatelskému prostředí jako takovému se všemi problémy, které podnikání v Evropě přináší. Stejně jako v Německu, je i u nás reprezentantem podnikatelského prostředí hospodářská komora, zřízená samostatným zákonem. Ovšem u nás je oproti SRN členství dobrovolné. To kromě jiných problémů vygenerovalo stav, kdy se podnikatelé místo do hospodářské komory začali sdružovat do celé řady spolků, komor, asociací a svazů, čímž se stalo podnikatelské prostředí jednak roztržitější (což vyhovuje politikům), a pak také zcela nepřehledné. Navíc v rámci udržení své důležitosti si mnohdy v získávání členů a vlivu konkurují. Jakou roli v tomto jednotném působení hraje obchodní komora v Německu a existují také jiná sdružení podnikatelů? Pokud ano, tak na jaké úrovni je spolupráce a soustředěný vliv na chod státu, je-li?

V Německu zaujímají průmyslové a obchodní komory (IHK) zvláštní postavení. Regionální IHK nejsou dobrovolnými sdruženími podnikatelů, nýbrž veřejnoprávními subjekty a samosprávnými institucemi hospodářství. Členem je v zásadě každý podnik v daném okrese, s výjimkou například řemeslných provozoven, svobodných povolání a zemědělských podniků, pokud se z hlediska práva společností nejedná o kapitálovou společnost. Cílem je, aby IHK nezastupovala jednotlivé zájmy, nýbrž odrážela celkové zájmy podnikatelského sektoru ve svém regionu. Zákonné členství je pro tento model klíčové, protože komoře zajišťuje širokou, odvětvově přesahující legitimitu vůči politice a správě.

Zvláštní roli v tomto kontextu hraje Německá průmyslová a obchodní komora (DIHK). Jedná se o zastřešující organizaci 79 regionálních IHK, která zastupuje zájmy podnikatelského sektoru na spolkové, evropské i mezinárodní úrovni.

Na rozdíl od dobrovolného odvětvového sdružení tedy nezastupuje pouze určitou skupinu podniků či jednotlivé odvětví, ale sdružuje stanoviska pocházející z regionálních IHK. Pro českou hospodářskou komoru je proto pravděpodobně méně zajímavé srovnání s jednotlivými podnikatelskými svazy, ale především srovnání s německým systémem IHK: regionálně zakotvené komory s povinným členstvím stanoveným zákonem a společným národním hlasem prostřednictvím DIHK. Kromě toho v Německu působí řada dobrovolných podnikatelských a zaměstnavatelských sdružení, která – na rozdíl od obchodních a průmyslových komor veřejnoprávního charakteru (průmyslové a obchodní komory (IHK) a řemeslné komory) – jsou organizována podle soukromého práva. Mezi nejvýznamnější zastřešující organizace patří Svaz německých zaměstnavatelských sdružení (BDA), Svaz německého průmyslu (BDI) a Ústřední svaz německého řemesla (ZDH). (Poznámka:

Od 1. ledna 2023 je Německá průmyslová a obchodní komora (DIHK) veřejnoprávním subjektem, jehož povinnými členy jsou všechny průmyslové a obchodní komory (IHK). Předtím byla DIHK po více než 150 let sdružením podle soukromého práva, podporovaným svými dobrovolnými členy – IHK). Tyto organizace spolupracují na průřezových tématech, jako je konkurenceschopnost, snižování byrokracie, trh práce, energetika a podmínky pro podnikání, a také komunikují s federální vládou, parlamenty a institucemi EU prostřednictvím společných prohlášení, stanovisek a jednáními na vysoké úrovni. Cílem není dosáhnout jednotného názoru na každý detail, ale prezentovat co nejednotnější stanovisko k hospodářské politice v oblastech, kde existují společné podnikatelské zájmy.

Otázka č. 2:

Smutnou realitou dnešního světa jsou válečné konflikty a není tudíž překvapením, že i naše NATO se musí připravit. Jedním z populárních opatření je pověstných 5 % HDP na obranu. Ta procenta jsou problémem politickým, ale jejich hmotné naplnění je úloha podnikatelského prostředí a tady se naskytá problém. Obranný průmysl, tedy logicky evropský, má-li v konkurenci uspět, tak má potřeby, které se dají shrnout do 3 základních: ocel, chemikálie a čipy. Ovšem toto jsou odvětví energeticky a surovinově velmi náročná a dlužno přidat, že dnes se rozvíjející umělá inteligence k tomu velkou měrou z hlediska zejména energetické potřeby přispívá. Ovšem realita je taková, že právě tato odvětví současná „zelená“ energetická politika EU velmi diskriminuje, a průmysl z Evropy postupně mizí. Nebylo by namísto podívat se na Green Deal také z hlediska bezpečnosti a obranyschopnosti Evropy a některé jeho aspekty poměrně rychle přehodnotit? Jak to vidíte Vy?

Změněná bezpečnostní situace velmi jasně ukazuje, jak důležitá je pro Evropu výkonná průmyslová základna. Ocelářství, chemický průmysl nebo výroba polovodičů nejsou důležité jen pro obranyschopnost, ale i pro velkou část naší celkové tvorby přidané hodnoty.

Z pohledu Obchodní a průmyslové komory Halle-Dessau by proto neměla být podporována pouze jednotlivá odvětví související s obranou. Potřebujeme lepší rámcové podmínky pro všechna průmyslová odvětví, která v současné době čelí velkým výzvám. Ochrana klimatu může být v dlouhodobém horizontu úspěšná pouze tehdy, pokud zůstane slučitelná s mezinárodní konkurenceschopností. Pokud se výroba kvůli vysokým nákladům na energii, emise CO₂ nebo regulačním nákladům přesune z Evropy do zemí s nižšími environmentálními standardy, nepomůže to ani naší ekonomice, ani klimatu – emise se pak pouze přesunou, zatímco globální zátěž by v nejlepším případě zůstala stejná nebo by za určitých okolností dokonce ještě vzrostla.

Proto považujeme za správné pravidelně přezkoumávat nástroje Zelené dohody z hlediska jejich ekonomických a nyní již i bezpečnostních dopadů. Sázíme přitom na tržní nástroje, technologickou otevřenost a užší mezinárodní koordinaci. Evropa musí uvažovat o ochraně klimatu, bezpečnosti dodávek a průmyslové konkurenceschopnosti jako o propojených cílech. Bez silného vlastního průmyslu nebudeme schopni trvale zvládnout ani transformaci směrem k produkci šetrné ke klimatu či v konečném důsledku dokonce klimaticky neutrální, ani nezbytné investice do naší bezpečnosti.

Otázka č. 3:

Na poslední otázku pro Vás asi nebude snadné odpovídat, ale i bohaté Německo dohnaly neúnosné náklady na 25 let dotovanou energetickou tranzici země. Německo se v posledních letech stále více zadluhuje. Jak napsal deník Die Welt, pro rok 2027 předložila vláda návrh rozpočtu země ve výši 555,4 miliardy eur (2026: 524,5 miliardy eur). Čisté zadlužení Německa by mělo v roce 2027 dosáhnout 118,7 miliardy eur – oproti plánovaným 98 miliardám eur v tomto roce. Ovšem vedle tohoto dluhu ještě existují „zvláštní fondy pro infrastrukturu a klimatickou neutralitu“, a také pro německé ozbrojené síly. Celkové nové zadlužení by tak mělo v roce 2027 dosáhnout něco málo přes 200 miliard eur a do roku 2030 vzroste na 219,5 miliardy eur. Jak se Vám čtou tato čísla (a připouštíme, že nemusí být přesná), ale v každém případě je nejen v Německu, ale takřka v celé EU zaznamenán trend rostoucích státních dluhů jednotlivých zemí, ale co je také alarmující, tak i rozpočtu EU. Týká se to bohužel i ČR. Je už krutou realitou, že pokud nezachráníme evropský průmysl, bude mít Evropa velký problém. Jako příklad od vás (ale popravdě i u nás by se příklady našly) lze uvést, že od roku 2024 se násobí Jobovy zvěsti ohledně masového propouštění zaměstnanců VW a zavírání jeho závodů. V poslední době se hovoří dokonce o nutnosti zbavit se v Německu i v závodech VW ve světě 100 000 lidí. Mají se zavřít kmenové závody v Německu, přičemž neutuchající spekulace o zájmu čínské konkurence některé koupit, by měly být i varovným signálem. Jak to vidíte Vy, a pokud jsou některá čísla nepřesná, tak je prosím uveďte na pravou míru.

Rozpočtové údaje, které jste uvedli, v zásadě odpovídají skutečnosti, konkrétně aktuálnímu návrhu vlády. Pro rok 2027 jsou plánovány výdaje ve výši 555,4 miliardy eur a čisté zadlužení ve výši 118,7 miliardy eur. Připočteme-li k tomu zvláštní fondy financované z úvěrů, činí nové zadlužení ve skutečnosti něco přes 200 miliard eur. Tento vývoj skutečně vnímáme s velkým znepokojením. Jsme pevně přesvědčeni, že Německo nemá zásadní problém s příjmy, ale především problém s výdaji a prioritami. Neustále se zvyšující zadlužení přesouvá dnešní zátěž do budoucnosti a omezuje finanční manévrovací

prostor budoucích generací. Nezbytné investice je proto třeba umožnit jasným stanovením priorit, přesuny prostředků a efektivnějším využíváním státních prostředků – nikoli trvalým zvyšováním zadlužení.

K tomu je zapotřebí skutečná revize úkolů: Co musí stát skutečně zajistit, co lze zorganizovat efektivněji a co by v rámci sociální tržní ekonomiky mělo být ponecháno v rukou soukromého sektoru – tedy podniků a občanů? Zároveň nesmí být ekonomika stále více zatěžována daněmi, poplatky a regulacemi. Finanční možnosti státu totiž v konečném důsledku spočívají na konkurenceschopné ekonomice.

„Zároveň nesmí být ekonomika stále více zatěžována daněmi, poplatky a regulacemi. Finanční možnosti státu totiž v konečném důsledku spočívají na konkurenceschopné ekonomice.“

V případě společnosti Volkswagen by bylo třeba čísla poněkud uvést na pravou míru: v současné době není rozhodnuto o zrušení 100 000 pracovních míst, ale o výrazně menším snížení počtu pracovních míst do roku 2030. Zásadní varování však zůstává platné: pokud se průmyslová výroba v Německu dostává pod stále větší tlak, není třeba podporovat jednotlivé podniky prostřednictvím dotací, ale je třeba celkově zlepšit podmínky pro podnikání. Více dotací a stále nové dluhy nemohou vyřešit strukturální problémy v oblasti konkurenceschopnosti, ale spíše je ještě zhorší.

Prof. Dr. Thomas Brockmeier
výkonný ředitel
IHK Halle-Dessau

Prof. Dr. Thomas Brockmeier

Z MOSTECKÉHO DIVADLA

MĚSTSKÉ
divadlo
V MOSTĚ

se na téma „TEMA“ dívá jeho ředitel, Filip Nuckolls

Motto:

*„Vita brevis ars longa occasio praeceps
experimentum periculosum iudicium difficile.“*

Hippokrates

*(Život je krátký, umění věčné,
příležitost prchavá, pokus nebezpečný,
úspěch přetěžký.)*

Zábava a umění

Volnočasové aktivity zdánlivě se podobající jako vejce vejci, při bližším ohledání od sebe vzdálené jako fotbal a házená. Obě ty hry se hrají s míčem, dosahuje se v nich branek, hrají ho dva týmy, branku hájí brankáři, hraje se na dvě poloviny, ale jinak jsou to dva úplně jiné vesmíry jako zábava a umění. Hrají ho herci, kteří předstírají, že jsou někým jiným než v civilním životě, odehrává se to na jevišti, aktéři děj posouvají předem naučeným textem a večer má jasný začátek a konec, a to je asi tak všechno. Pokud vyrazíte z naší republiky do jakékoli sousední země, připravte se na to, že váš obchodní partner s největší pravděpodobností bude umění a zábavu důkladně rozeznávat.

Nevím, co se to v posledních letech stalo s naším národem, který si kromě piva, zlatých ručiček a muzikantství, vysloužil celosvětovou proslulost svým řeckému nadhledem, který i slavného krvavého kreténského protektora této země pohnul k zapamatovatelnému výroku o směřících se bestii. V celé Evropě je běžné, že jedni diváci navštěvují jak představení místních uměleckých scén pro zážitek ze špičkového herectví, pro zrcadlení se aspektů své současnosti, po odhalení dalších horizontů tajemství života, pro fascinaci netrivialitou, tak představení bulvárních divadel (jak zvulgárně tento pojem!; pojem „bulvární“ odkazuje k Paříži minulého století, kde na širokých bulvárech vznikala malá divadla hrající v té době avantgardní (!) lehčí žánry jako kupříkladu satirické humorní frašky) pro pobavení z výstředních a komických výkonů médií proslavených herců, chtějí-li celebrit a pro odpočinek mozku utýraného věčným svitem sociálních médií. A u nás? Frekventanti uměleckých a bulvárních scén proti sobě dřepí v zákopech zuřivého přesvědčení o svatosti své hurvíkové kulturní války a hýždě by si radši po palachovsku upálili, kdyby se jimi museli dotknout polstrovaných sedáků v kulturních stáncích protistrany.

Divadlo v kodifikované verzi vzniklo – jak už jsme si možná i několikrát řekli – ve starém Řecku. Helénská kultura pro něj stavěla obří stavby a tehdejší tyrani v nich týrali své svobodné občany i nesvobodně pracující návštěvou trilogií. Podle kusých informací víme, že taková trilogie trvala lecky i přes deset hodin a podle rozměrů hledišť předpokládáme, že účast nebyla snad povinná, ale přinejmenším důrazně doporučená. Podobně to pak skouli ve středověku katolická a v novověku katolická, lutherská a další církve při svých bohoslužbách. Umění bylo pro antickou civilizaci nekonečnou

MgA. Filip Nuckolls

oscilací mezi náboženským a rekreačním smyslem, mezi Apollonem a Dionýsem, mezi konzumací darů božích a nezřízeným chlastáním. Víme, že po prosezeném kolektivním shlédnutí mnohahodinové trilogie (do dnešních dnů se nám dochovala Aischylova Oresteia jako vůbec nejstarší zapsaný a stále uváděný divadelní text světa) následovala fraška či komedie, která si z námětu své předchůdkyně udělala bohupustou pr..l. Už před několika tisíci lety lidé, kteří se uměli obléknout pouze tak, že přes sebe různě našasli plátno a kalhoty jim až za mnoho a mnoho generací odtajnilo barbarští nájezdníci, věděli, že společné shlédnutí tragického příběhu – konflikt jedince se svým osudem, rozuměj úradkem bohů a jejich zákony – je nejen formativní zkušeností pro celou polis, ale také očišťující akt zbavení se strachu z vlastního jednou jistě nastalého konfliktu s božím úradkem a také pro prohlubování empatie, která je nezbytná pro porozumění druhým a vůbec pro schopnost vést dialog. A také věděli, že je dobré se všemu tragickému nakonec vysmát, neboť málokdo se bude tvářit v tvář osudu chovat tak hrdinsky jako tragický hrdina, většina z nás si upšoukne, pokaká nebo počůrá či se zakotká tak, jak opravdu zhusta činí postavy satirických dramát.

Proč tuto teatrologickou přednášku píšou? Protože my známe jména producentů těchto velkolepých kulturních podujatí. Organizátorem, donátorem či sponzorem nebyl stát, nebyl to tyran, byl to jeden z občanů, který si uspořádání takové megalomanské akce pokládal za čest. A asi to bylo i to jediné, co mu na konci zůstalo. Známe totiž jména, známe vynaložené částky, ale nevíme nic o vstupném. Náš antický pracháč zcela jistě prodělal boty. Na druhou stranu z doby před třemi tisíci lety přežila na světě božím jenom hrstka jmen a náš zchudlý pracháč je mezi nimi. Jména herců a většiny autorů tragédií a komedií leží pod nánosem tisíciletého prachu. Nevynaložil ty velké peníze zbytečně, jeho jméno se stalo věčné a věčná památka byla v helénské kultuře nejdokonalejší formou bytí, předčila i těla vzkříšení,

protože hmotné tělo je znovu náchylné k virové nákaze a všem dalším hmotným devastacím.

Vývoj je nezadržitelný a stejně jako Řím dobude Peloponés a helénské Středomoří a implementuje jeho kulturu, tak i zábava postupně převládá nad bojem proti nepříznivému osudu a člověk uchláčený jeho mírným vánkem při prudší bouři rozbije svou galériu civilizace o nejbližší skalisko kontrakultury. Tak na počátku antická civilizace oceňuje dramatické básníky, jejichž dílo přežilo živé do našich dnů a na svém vrcholu, někdy v tom čase, kdy syn tesaře z Nazareta je poprvé vyzván, aby přečetl tóru, se megahvězdou v hlavním městě jeho říše stává paní, která si to na jevišti in natura rozdává s oslem. A zcela jistě ta paní s oslem měla nějakého manažera, který na ní vydělal jmění. Její jméno známe, známe i jméno toho osla a velikost a tvar jeho přirození, o manažerovi nevíme vůbec nic. Tehdy také dokončí svůj tragický boj – jak již víme ne nutně smutný, leč hrdinský – s nepřízní osudu antického umění Gaius Cilnius Maecenas, bohatý ochránce umělců a Múz, díky němuž máme navěky dílo Vergiliovo a Horatiovo a jehož jméno se stalo výrazem pro nejen hmotnou podporu vznikajícího umění.

Jak ukazuje exkurz k úsvitu naší evropské civilizace, umění na sebe nikdy nedokázalo vydělat samo, to svede pouze showbyz, který kromě výdělků a rekreace už nesvede nic moc jiného. Umění vždy pro svoji existenci potřebovalo někoho movitého, který dokázal rozoznat jeho hodnotu. Mimochodem barvy na pravěkých malbách zřejmě byly ve své době pekelně ale pekelně drahé a přiváděly se stovky kilometrů. Už tehdy musel žít někdo, kdo dokázal poznat hodnotu a prospěšnost umění a nebál se do něj investovat. Investovat do své nesmrtelnosti a naší paměti.

MgA. Filip Nuckolls
jednatel, umělecký ředitel
Městské divadlo v Mostě

V Ústeckém kraji se soutěžilo v 19. ročníku soutěže o značku „POTRAVINA z kraje PŘEMYSLA ORÁČE“

Ústecký kraj získal své vítěze – nové nositele krajské prestižní značky „Potravina z kraje Přemysla Oráče“. Logo soutěže se váže k jedinečnosti tohoto regionu a ke kořenům naší státnosti.

OKRESNÍ AGRÁRNÍ KOMORA
Most

Dvě odborné komise ocenily již tradičně na výstavišti Zahrada Čech v Litoměřicích celkem 14 výrobků s výjimečnou kvalitou a chuťovými vlastnostmi z Ústeckého kraje. O tuto značku se letos ucházelo rekordních 66 výrobců s 286 výrobky. Odbornou komisí velmi zaujaly zkusky vyrobené žáky Střední školy řemesel a služeb z Děčína a to Větrník z černého jeřábu a borůvek, Mechový dortík s rakytníkem a Tvarohový čokoládový dortík s mandlemi, a dále také komise ocenila Bezové balsamico z firmy NATUREN s.r.o. z Ústí nad Labem a rozhodla se udělit těmto výrobkům Mimořádné ocenění za nadprůměrné vlastnosti. Výsledky vzhledem k vysokému počtu účastníků soutěže hodnotily dvě hodnotitelské komise, složené ze zástupců Krajského úřadu Ústeckého kraje, Státní zemědělské a potravinářské inspekce a Státní veterinární správy ČR.

Hodnotitelská komise měla složitou práci vybrat ty nejlepší výrobky z tak vysokého počtu přihlášených výrobků, ocenění by si zasloužili všichni. Malí a střední výrobci kladou především důraz na kvalitu použitých regionálních surovin, vyšší míru přidané hodnoty, ale zároveň také na správné označování svých výrobků ve vztahu k ústeckému regionu.

Slavnostní předávání ocenění značky „Potravina z kraje Přemysla Oráče“ vítězným výrobcům proběhne v rámci výstavy Zahrady Čech dne 11. 9. 2026.

Všem vítězům
gratulujeme!
**Garantem
a organizátorem
soutěže je
Okresní agrární
komora Most**

**K udělení značky „Potravina z kraje Přemysla Oráče“
byly v letošním roce navrženy tyto výrobky:**

Kategorie:	Oceněný výrobek a výrobce:
1. Masné výrobky tepelně opracované I. (salámy, šunky, apod.)	Šunka z kovárny VARNSDORFSKÉ UZENINY s.r.o., Varnsdorf
2. Masné výrobky tepelně opracované II. (párky, špekáčky, paštiky, apod.)	Jemná játrová paštika Václav Vincík, Lenešice
3. Masné výrobky trvanlivé (fermentované), konzervy a polokonzervy	Vepřové ve vlastní šťávě Daniel Stříbrný, Louny
4. Sýry včetně tvarohu	Kozí baby gouda Jakub Laušman, Držovice
5. Mléčné výrobky ostatní	Heřmanovské jogurtové žervé bio Farma U sluníček s.r.o.
6. Pekařské výrobky I. (chléb, slané pečivo)	Semínkový brandák Michaela Lochovská, Brandov
7. Pekařské výrobky II. (sladké pečivo)	Koblihy z Volyně s vanilkovým krémem Simona Hůrková, Volyně
8. Cukrářské výrobky včetně cukrovinek	Likérová špička Ing. Petra Bílá, Malšovice
9. Alkoholické nápoje včetně vína	Sedmý schod pivo Sedmý schod s.r.o., Žatec
10. Nealkoholické nápoje	Šošana Hroznový mošt červený České vinařství Chrástce s.r.o.
11. Ovoce a zelenina v čerstvém stavu	Honey cherry Medové rajče Farma Tušimice s.r.o.
12. Ovoce a zelenina ve zpracované formě	BIO džem meruňkový Farma U Švestkové dráhy s.r.o.
13. Lahůdkářské výrobky a balená hotová jídla	Nakládaný farmářský sýr s olivami Vítězslav Škoda, Vražkov
14. Ostatní	Bezová zmrzlina Denisa Budáková, Březno u Chomutova
Mimořádné ocenění:	Za kolekci zákusků: Větrník z černého jeřábu a borůvek, Mechový dortík s rakytníkem, Tvarohový čokoládový dortík s mandlemi Střední škola řemesel a služeb, Děčín IV
Mimořádné ocenění:	Bezové balsamico NATUREN s.r.o., Ústí nad Labem

Zásady bezpečné sanace azbestu

Ing. Zoja GUSCHLOVÁ, Ph.D.^{1),2)}

Ing. Ladislav HAKALA²⁾

doc. Ing. Vladimír ZMRHAL, Ph.D.³⁾

Ing. Pavel VYBÍRAL, Ph.D.³⁾

doc. Ing. František SKÁČEL, CSc.⁴⁾

¹⁾ Foster Bohemia s. r. o.

²⁾ Fireclay, spol. s r. o.

³⁾ ČVUT v Praze, Fakulta strojní, Ústav techniky prostředí

⁴⁾ VŠCHT v Praze, Ústav plynárenství, koksochemie a ochrany ovzduší

Dosud v České republice zbývají miliony tun nainstalovaných azbestových materiálů v průmyslových, ve vojenských, v zemědělských, v nemocničních, ve školských areálech, v bytových a rodinných domech atd. Instalace materiálů s obsahem azbestu byla v minulosti vzhledem k jejich požární a vysoké tepelné odolnosti vyžadována tehdejšími stavebními normami. Vyrábění, uvádění na trh a používání azbestu je od roku 1999 omezeno směrnici 76/769/EHS ve znění pozdějších předpisů. Nařízení REACH (Nařízení ES č. 1907/2006) zakazuje výrobu, uvádění na trh a používání všech typů azbestových vláken i směsí či předmětů, do kterých byl azbest záměrně přidán. Nainstalované azbestové materiály v průběhu desítek let degradují a při jejich odstraňování se musí postupovat v souladu s platnou legislativou ČR a EU, aby nedocházelo k poškozování zdraví a životního prostředí. V ČR neexistují závazná pravidla pro bezpečnou sanaci azbestu.

Klíčová slova: sanace azbestu, inspekce účinnosti sanace azbestu, inspekční orgán

Úvod

Azbest je označení pro skupinu přirozeně v přírodě se vyskytujících vláknitých silikátů, a to serpentínů a amfibolů (Encyklopedický přehled minerálů, 1992). Specifickou vlastností azbestových vláken (chryzotil, amozit, krokydolit, aktinolit, antofylit a tremolit) je vytvářet dlouhé, tenké vláknité struktury, které jsou náchylné k lámání (Science, 2009). Azbest je prokázán lidský karcinogen (kategorie 1A). Mezinárodní agentura pro výzkum rakoviny (IARC) v roce 1976 zařadila azbest na seznam prokázaných lidských karcinogenů, v Československu k tomu došlo až v roce 1984, a to na základě Směrnice Ministerstva zdravotnictví ČR – hlavního hygienika ČR č. 64/1984 Sb. Expozice, tedy vdechování respirabilních azbestových vláken, která se celoživotně deponují v plicích, je příčinně spojena s těmito závažnými karcinogenními onemocněními, a to karcinom plic, karcinom pohrudnice (maligní mezoteliom pleury), karcinom hrtanu, karcinom ovárií, nově od konce roku 2025 karcinom žaludku, karcinom tlustého střeva a karcinom konečníku. K expozicím azbestových vláken běžně dochází při práci s azbestem, právě proto podléhá práce s azbestem 30denní zákonné ohlašovací povinnosti na místně příslušnou hygienickou stanici, a to oprávněnými sanačními firmami. Pokud sanaci azbestu oprávněné sanační firmy provádí v souladu s platnou legislativou ČR a EU nehrozí poškozování lidského

zdraví ani životního prostředí, ale v praxi se bohužel u většiny sanací azbestu nepostupuje v souladu s platnou legislativou ČR a EU, a proto dochází k poškozování lidského zdraví a životního prostředí, a to v důsledku nekontrolovaného úniku azbestových vláken mimo vytvořená kontrolovaná pásma i v důsledku chybného nakládání se vzniklým nebezpečným azbestovým odpadem. Na vině je mimo jiné i neexistence závazných pravidel pro bezpečnou sanaci azbestu.

V současnosti práci s azbestem mohou vykonávat pouze sanační pracovníci, kteří obdrželi osvědčení o provedeném školení v souladu s nařízením vlády č. 361/2007 Sb. (v platnosti od 1. 1. 2026). Praxe ovšem ukazuje, že školení provádí školitelé, kteří jsou sice oprávněni školení provádět, ale nejsou odborníky na sanaci azbestu a jsou zaskočeni profesionálními sanačními pracovníky, kteří mají nejenom odborné, ale i praktické znalosti.

Nezbytnost provedení inspekce zjištění výskytu a stanovení azbestu

Aby mohla proběhnout bezpečná sanace azbestu je nevyhnutelné předtím provést oprávněným inspekčním orgánem akreditovaným Českým institutem pro akreditaci, o. p. s. tzv. inspekci zjištění výskytu a stanovení azbestu (laicky řečeno stavebně technický průzkum na výskyt azbestu). Po provedení tzv. inspekce

zjištění výskytu a stanovení azbestu jejíž součástí je i provedení kontrolních měření početní koncentrace respirabilních azbestových vláken ve sledovaném prostředí, vydává inspekční orgán inspekční zprávu, která od data vydání má neomezenou platnost. Na základě výsledků uvedených v inspekční zprávě v případě prokázání azbestové zátěže navrhne oprávněná sanační firma technologický postup bezpečného odstranění, a to tak aby při sanaci azbestu nedocházelo k úniku azbestových vláken mimo vytvořená kontrolovaná pásma. Tento návrh technologického postupu odstranění azbestové zátěže je nedílnou součástí dokumentu hlášení prací s azbestem, který prostřednictvím datové schránky v rámci 30denní zákonné ohlašovací povinnosti s dostatečným časovým předstihem zasílá oprávněná sanační firma na místně příslušnou hygienickou stanici, která se k obdrženému dokumentu hlášení prací s azbestem vyjádří.

V ČR jsou stále miliony tun neodstraněných azbestových materiálů. Široce rozšířenými nainstalovanými výrobky jsou azbestocementové ploché nebo vlnité střešní krytiny (Eternit), asfaltové střešní pláště obsahující azbest, obvodové pláště tzv. boletické panely, azbestocementové odpadní potrubí, azbestocementové desky používané na lávkách silových kabelů atd. V blízké budoucnosti lze očekávat zvýšený nárůst jejich odstraňování, proto je nevyhnutelné dodržovat zásady

Rodinný dům s azbestocementovou střešní krytinou (Eternit), obvodový plášť (tzv. boletické panely), azbestocementové desky na lávkách silových kabelů (fotodokumentace archiv Foster Bohemia s. r. o.).

Uzavřené kontrolované pásmo (KP) s podtlakem v rozmezí -20 Pa až -40 Pa (optimálně -30 Pa) s minimálně čtyřnásobnou výměnou vzduchu za jednu hodinu při provádění inspekce účinnosti sanace azbestu oprávněným inspekčním orgánem v roce 2012 a 2025, jedná se o tzv. kontinuální kontrolu inspektory oprávněného inspekčního orgánu, že v průběhu sanace azbestu nedochází k úniku azbestových vláken mimo vytvořené uzavřené KP a je dodržován ohlášený návrh technologického postupu sanace azbestu a všechna azbestová zátěž je odstraněna (fotodokumentace archiv Foster Bohemia s. r. o.).

bezpečné sanace azbestu a tím minimalizovat veškerá související rizika.

Zásady bezpečné sanace azbestu

Aby sanace azbestu byla bezpečná musí se vytvořit uzavřené kontrolované pásmo (KP) s podtlakem v rozmezí -20 Pa až -40 Pa (optimálně -30 Pa) s minimálně čtyřnásobnou výměnou vzduchu za jednu hodinu, a to po celou dobu sanace azbestu. Vytvořené uzavřené KP je po celou dobu sanace azbestu napojeno na monitorovací zařízení podtlaku s alarmem. V případě, že by došlo k poklesu podtlaku pod stanovenou mez automaticky se spustí alarm. V uzavřeném KP je zakázáno jíst, pít, kouřit.

Po spuštění sanace azbestu v uzavřeném KP sanační pracovníci provádí penetraci azbestové zátěže před odstraněním, v průběhu odstranění a při balení do neprodyšných silnostěnných pytlů/big-bagů, a to speciálními penetračními přípravky určenými k fixaci azbestových vláken. Během sanace azbestu uvnitř uzavřeného KP při odstraňování azbestové zátěže dochází k nekontrolovanému uvolňování azbestových vláken, i když probíhá penetrace speciálními penetračními přípravky. V průběhu a po odstranění veškeré azbestové zátěže v uzavřeném KP sanační pracovníci provádí čištění uzavřeného KP pomocí technických vysavačů s HEPA filtrací. Po vysátí všech povrchů uzavřeného KP se celý prostor vymílá speciálními penetračními přípravky určenými k fixaci azbestových vláken. A tím je sanace azbestu v uzavřeném KP skončena. Následně lze provádět kontrolní měření početní koncentrace respirabilních azbestových vláken po sanaci azbestu nezávislým akreditovaným subjektem.

Za opravdu bezpečnou sanaci azbestu, lze považovat každou, u které se provádí po celou dobu sanace azbestu tzv. inspekce účinnosti sanace azbestu oprávněným inspekčním orgánem akreditovaným Českým institutem pro akreditaci, o. p. s. Jedná se o tzv. kontinuální kontrolu inspektory oprávněného inspekčního orgánu, že v průběhu sanace azbestu nedochází k úniku azbestových vláken mimo vytvořené uzavřené KP s požadovaným podtlakem a s minimálně čtyřnásobnou výměnou vzduchu za jednu hodinu a je dodržován ohlášený návrh technologického postupu sanace azbestu a veškerá azbestová zátěž je odstraněna. Sanaci azbestu inspektoři oprávněného inspekčního orgánu ukončují jednak na základě provedených kontrolních měření početní koncentrace respirabilních azbestových vláken po sanaci azbestu v uzavřeném KP, která musí být podlimitní a jednak na základě podlimitních všech provedených kontrolních měření během sanace azbestu mimo uzavřené KP a současně musí být splněna všechna ostatní kritéria inspekce účinnosti

sanace azbestu. Poté inspektoři oprávněného inspekčního orgánu sanaci azbestu prohlašují za účinnou a vydávají pokyn oprávněné sanační firmě ke zrušení uzavřeného KP a dále vydávají pokyn ke zrušení všech ochranných opatření souvisejících se sanací azbestu. Následně oprávněný inspekční orgán vydává inspekční zprávu, která od data vydání má neomezenou platnost a archivuje se minimálně 40 let z důvodu případného uznání nároku nemoci z povolání v souvislosti s inhalací karcinogenních respirabilních azbestových vláken. Každé uzavřené (KP) musí mít zřízen minimálně tříkomorový personální dekontaminační systém (DS) a musí mít zřízenou minimálně dvoukomorovou dekontaminační materiálovou propust (MP).

Do/z uzavřeného KP sanační pracovníci vždy vstupují/vystupují minimálně přes tříkomorový personální dekontaminační systém. Sanační pracovníci při vstupu do uzavřeného KP se v první komoře (tzv. čistá komora) oblékají do jednorázového overalu s kapucí a nasazují si polomasku nebo celoobličejovou masku s HEPA filtrem a dále si nasadí další předepsané OOPP. Poté prochází druhou a třetí komorou (tzv. špinavá komora), přičemž třetí komora je napojená na odsávací zařízení s HEPA filtrem, které zajišťuje v této komoře podtlak v rozmezí -20 Pa až -40 Pa (optimálně -30 Pa) po celou dobu sanace azbestu. Následně vstoupí do uzavřeného KP, ve kterém provádí sanaci azbestu. Při výstupu z uzavřeného KP ve třetí komoře, která je napojená na odsávací zařízení s HEPA filtrem, které zajišťuje v této komoře podtlak v rozmezí -20 Pa až -40 Pa (optimálně -30 Pa) provedou sanační pracovníci nejprve dekontaminaci povrchu všech OOPP pomocí vysavače s HEPA filtrací a poté si svlékají všechny jednorázové OOPP, které vkládají do nádoby/pytle označeného pozor obsahující azbestový odpad. Pouze si nechávají nasazenou polomasku nebo celoobličejovou masku s HEPA filtrem a vstoupí do druhé komory, která je vybavená vzduchovou nebo vodní sprchou. V této komoře po provedení očisty si sundají polomasku nebo celoobličejovou masku s HEPA filtrem a dočistí ji. Poté vstoupí do první komory, ve které si odloží polomasku nebo celoobličejovou masku s HEPA filtrem a opustí tuto komoru. Při vstupu/výstupu do/z uzavřeného KP jsou všichni sanační pracovníci povinni se zapsat do karty pobytu pracovníka v uzavřeném KP.

Dále každé uzavřené KP musí mít zřízenou minimálně dvoukomorovou dekontaminační materiálovou propust

(MP), přičemž komora (tzv. špinavá komora), do které se vstupuje z uzavřeného KP, a která je napojená na odsávací zařízení s HEPA filtrem, které zajišťuje v této komoře podtlak v rozmezí -20 Pa až -40 Pa (optimálně -30 Pa) po celou dobu sanace azbestu. Tato komora slouží k očištění povrchů pytlů/big-bagů, ve kterých je uložen odstraněný zabalený stabilizovaný azbestový nebezpečný odpad, dále slouží k dekontaminaci neazbestových předmětů, které lze v této komoře dekontaminovat. Po provedení očištění povrchů pytlů/big-bagů obsahující zabalený stabilizovaný azbestový nebezpečný odpad či po provedení dekontaminace neazbestových předmětů probíhá transport do navazující komory (tzv. čistá komora) odkud transport pokračuje mimo uzavřeného KP, kde povrchově očištěný označený zabalený stabilizovaný azbestový nebezpečný odpad se transportuje do přistaveného kontejneru na převoz azbestového nebezpečného odpadu a dále dekontaminované neazbestové předměty se ukládají na předem určené místo mimo uzavřené KP.

Uvedené zásady bezpečné sanace azbestu vychází z TRGS 519, jedná se o technická pravidla pro nebezpečné látky – azbest (sanace azbestu) při demolcích, rekonstrukcích nebo při údržbářské práci, které platí v Německu.

Závěr

Bezpečná sanace azbestu prokazatelně nastává za předpokladu, že po celou dobu sanace azbestu se provádí tzv. inspekce účinnosti sanace azbestu oprávněným inspekčním orgánem akreditovaným Českým institutem pro akreditaci, o. p. s. Kdy na základě splnění všech požadovaných kritérií inspekce, inspekční orgán sanaci azbestu prohlašuje za účinnou. V takovém případě lze konstatovat, že se ochránilo lidské zdraví a životní prostředí. Inspekce účinnosti sanace azbestu není doposud legislativně v ČR ukotvena. Proto vytvoření závazných pravidel pro bezpečnou sanaci azbestu a jejich zavedení do běžné praxe pomůže ochránit lidské zdraví a životní prostředí a tím minimalizuje negativní dopad na životní prostředí.

Kontakt na autora:
zoja.guschlova@fosterbohemia.cz

Poděkování: Práce byla řešena za finanční podpory Technologické agentury České republiky, v rámci projektu TAČR Prostředí pro život 2. č. SQ01010076 „Vývoj nástrojů pro efektivní provádění sanace azbestu včetně nakládání s azbestovými nebezpečnými odpady s cílem minimalizace negativního dopadu na životní prostředí“.

První téma „TEMA“ mimo hlavní téma

Voda léčí — dnes jako před dvěma staletími

Přírodní vodol léčba: osvědčená tradice, která získává moderní podobu

V době, kdy lékárny přetékají chemickými přípravky a moderní medicína spoléhá čím dál tím více na farmaceutické zásahy, se stále častěji a hlasitěji ozývají hlasy volání po návratu k přírodním metodám. Nejde o módní vlnu – mnohé z těchto metod mají v českých a moravských zemích hlubokou tradici sahající více než dvě stě let do minulosti. A právě výzkumy posledních let potvrzují to, co dobře znaly už naše babičky: příroda léčí.

Priessnitz a zrození vodol léčby: jesenický zázrak

Na počátku 19. století žil v jesenických horách prostý rolnický syn jménem Vincenz Priessnitz (1799–1851). Bez lékařského vzdělání, pouze s pozorovacím duchem a hlubokou vírou v léčivé síly přírody, vyvinul soustavnou metodu vodol léčby, která brzy přilákala nemocné z celé Evropy. Sám svůj přístup formuloval výstižně:

„Kdybych neměl vodu, léčil bych vzduchem!“

— Vincenz Priessnitz

V Gräfenbergu, dnešní části Jeseník, vybudoval první vodol léčebné lázně na světě. Léčili se zde šlechtici i prostý lid, umělci i státníci. Dodnes zde působí Priessnitzovy léčebné lázně, které navazují na jeho odkaz a spojují tradiční hydroterapeutické postupy s moderní medicínou.

Tato více než dvousetletá tradice není pouhou historickou zajímavostí. Je připomínkou toho, že některé jednoduché přírodní principy si dokázaly uchovat své místo vedle nejmodernějších léčebných metod.

Příroda, nebo chemie? Čas přehodnocení

Moderní medicína dosáhla obdivuhodných úspěchů. Přesto se stále více odborníků zamýšlí nad tím, zda jsme význam přírodních postupů v každodenní péči o zdraví poněkud neupozadili. Rostoucí rezistence na antibiotika, nežádoucí účinky některých léků i vysoké tempo současného života vedou mnoho lidí k hledání šetrnějších cest podpory organismu.

Přírodní metody, jako jsou vodol léčba, bylinné odvary, pohyb nebo pobyt na čerstvém vzduchu, nejsou náhradou odborné lékařské péče.

Bc. Martina Štefanková

Mohou však představovat její přirozený doplněk a podporovat vlastní regenerační schopnosti organismu.

Starý vynález, nové řešení: zábal pro moderní dobu

Jedním z nejznámějších nástrojů vodol léčby je Priessnitzův zábal. Jeho princip je po generace stále stejný – vlhká vrstva přiložená na tělo, nepropustná izolační vrstva a suchý překryv. Tento jednoduchý postup se tradičně využívá při

nachlazení, bolestech v krku, zánětech dýchacích cest, bolestech kloubů i během rekonvalescence. Přestože se samotný princip osvědčil již před více než dvěma stoletími, jeho praktická aplikace nebyla vždy jednoduchá. Klasické skládání několika vrstev látky, fólie a překryvu bývá zejména u malých dětí nebo aktivních dospělých poměrně nepraktické a často omezuje běžný pohyb.

Právě podobné každodenní zkušenosti vedly ke snaze přenést tradiční Priessnitzovu metodu do podoby odpovídající současným potřebám. V Ústeckém kraji tak vznikl startup Mamavis, jehož inspirací se stala zkušenost maminky nemocného dítěte, které obtížně snášelo klasický způsob aplikace zábalu. Myšlenka byla jednoduchá – zachovat původní léčebný princip, ale usnadnit jeho používání.

Výsledkem se stala moderní forma Priessnitzova zábalu, která spojuje všechny tři funkční vrstvy do jednoho ergonomického celku. Díky použití současných materiálů a praktickému zapínání se zábal snadno přikládá, dobře drží na místě a umožňuje běžný pohyb během používání. Vývoj probíhal v konzultaci s odborníky na vodol léčbu a symbolicky tak propojuje místo zrodu Priessnitzovy metody s potřebami člověka 21. století. Moderní Priessnitzovy zábal jsou dnes dostupné v různých velikostech a variantách pro děti

Moderní Priessnitzův zábal – všechny tři vrstvy v jednom komfortním výrobku pro děti i dospělé.

i dospělé. Využívají se na krk, hrudník, kolena, lokty, zápěstí, kotníky, lýtky i chodidla, tedy na místa, kde se tradiční zábaly používaly po generaci. Jsou určeny k opakovanému použití, čímž představují šetrnější alternativu jak k životnímu prostředí, tak k rodinnému rozpočtu.

Příběh startupu Mamavis zároveň ukazuje, že i více než dvě stě let staré léčebné postupy mohou nacházet své místo v moderní době. Nejde o změnu samotného principu vodoléčby, ale o snahu zachovat osvědčené dědictví Vincenze Priessnitzova a přiblížit jej současným rodinám v podobě, která odpovídá nárokům a životnímu stylu 21. století.

Návrat k jednoduchosti jako cesta vpřed

Žijeme v době rychlých řešení a okamžitých výsledků. Přesto roste zájem o přirozené metody péče o zdraví, regeneraci a prevenci. Vodoléčba, zábaly, pohyb na čerstvém vzduchu či dostatek odpočinku nejsou zastaralými recepty minulosti. Jsou to principy, které prověřil čas a které si nacházejí své místo i v současném světě.

Jesenické hory, kde Vincenz Priessnitz před více než dvěma stoletími začal léčit studenou vodou, zůstávají symbolem této tradice. Jeho odkaz dnes nežije pouze v lázních, ale také v domácnostech lidí, kteří objevují sílu jednoduchých a přirozených metod péče o zdraví.

Priessnitzova dvoustletá tradice vodoléčby tak pokračuje dál – jako most mezi zkušenostmi našich předků a potřebami současné generace.

Bc. Martina Štefanková
jednatelka Mamavis healing care s. r. o.

Priessnitzova dvoustletá tradice vodoléčby žije dál – v jeseničských lázních i v dnešních domácnostech. Voda léčí – dnes jako před dvěma staletími

www.mamavis.cz

Lázně Meziboří slaví úspěch

Za své konopné procedury si odváží prestižní ocenění Krušnohorská NEJ

Tradiční soutěž Krušnohorská NEJ, která každoročně mapuje a oceňuje nejzajímavější počiny a služby v oblasti cestovního ruchu na české i saské straně Krušných hor, zná svého letošního vítěze. Nejvyšší ocenění za rozvoj turismu a kvalitu služeb na Mostecku získaly Lázně Meziboří. Porota ocenila jejich inovativní konopné masáže a komplexní lázeňské procedury. Slavnostní předání ceny proběhlo za účasti starosty města Meziboří Petr Červenky, zástupců Okresní hospodářské komory (OHK) Most a partnerů ze sdružení SPO-NA.

Ocenění přichází v době, kdy se Krušné hory stále výrazněji profilují jako atraktivní centrum celoročního wellness a aktivního odpočinku. Lázně Meziboří dokázaly úspěšně propojit moderní trendy s tradiční péčí o zdraví, čímž do regionu lákají novou klientelu.

„Mám obrovskou radost a musím vyzdvihnout vynikající spolupráci s jednatelem lázní Ing. Turkem. Je to člověk na svém místě, a i díky jeho práci a rozvoji lázeňského areálu je naše město zase o něco hezčí,“ uvedl starosta Meziboří Petr Červenka.

„Lázně Meziboří si toto ocenění stoprocentně zaslouží. Ukazují, že i v našem regionu vznikají špičkové služby, které snesou srovnání s vyhlášenými

lázeňskými resorty. Pro cestovní ruch na celém Mostecku je to skvělá vizitka a důkaz, že transformace regionu směrem k modernímu turismu a službám nese své ovoce,“ doplnil předseda OHK Most Rudolf Jung.

Na úspěch lázní okamžitě reagovali také partneři. Destinační agentura Krušnohoří již nabídla lázním širokou marketingovou propagaci, do které se zapojí i celá síť skupiny SPO-NA. Oceněné konopné procedury tak dostanou výraznou podporu v rámci celého regionálního cestovního ruchu. Letošní ročník ankety přinesl navíc jednu mimořádnou, až poetickou shodu okolností. Hlavní cenou soutěže je putovní soška víly Maribyly, mystické ochránčynie Krušných hor. Tuto sošku pro soutěž ručně vyrábí Chráněná dílna Meziboří. Patronka hor se tak po vyhlášení výsledků symbolicky vrátila „domů“ do místa svého vzniku. Anketu Krušnohorská NEJ pořádá sdružení SPO-NA, které tvoří Destinační agentura Krušnohoří, Okresní hospodářská komora Most, Hospodářská a sociální rada Mostecká a Euroregion Krušnohoří, tradičně pod záštitou hejtmána Ústeckého kraje. Cílem je motivovat poskytovatele služeb v regionu a ukazovat veřejnosti jedinečná místa, která stojí za to navštívit.

Pořadatelé ze sdružení SPO-NA již nyní plánují další ročník soutěže. Chtějí v této tradici pokračovat a pevně věří, že nadcházející období přinese další inspirativní podněty a inovativní projekty v cestovním ruchu, které budou moci veřejnosti i návštěvníkům Krušných hor brzy nabídnout.

Ing. Jiřina Pečnerová
ředitelka úřadu OHK Most

Zleva Ing. Jiří Turek, Petra Boudová (manažerka Lázní Meziboří) a Ing. Rudolf Jung (předseda OHK Most)

„Krušnohorská NEJ je pro nás potvrzením, že jdeme správnou cestou“

Vítězství v Krušnohorské NEJ je pro nás především krásným potvrzením toho, že cesta, kterou se Lázně Meziboří vydaly, má smysl. U jejich vzniku stála před lety myšlenka jednatele společnosti Ing. J. Turka vytvořit v Meziboří místo, které propojí zdravotní péči s lázeňskými a regeneračními službami a využije také potenciál konopí. Od té doby se tato myšlenka postupně rozvíjí, proměňuje a získává další podobu.

Velký podíl na tom mají lidé, kteří lázně v jednotlivých etapách tvořili. Poděkování proto patří celému současnému týmu, ale také kolegům, kteří již v lázních nepůsobí. Každý z nich svým dílem přispěl k tomu, kde jsou Lázně Meziboří dnes.

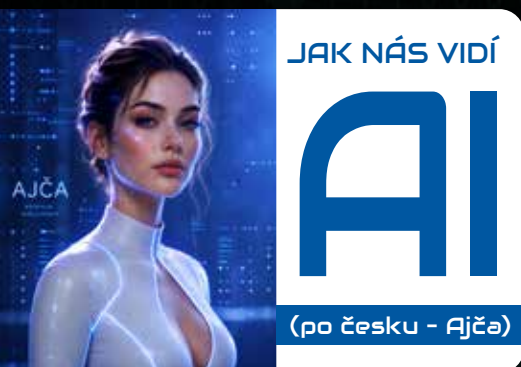
Základem naší činnosti je ambulantní zdravotní péče zaměřená především na rehabilitaci a fyzioterapii. Postupně jsme k ní přidávali další možnosti – ergoterapii, konopné procedury, péči s využitím Microbalneoru, nové formy individuálního i skupinového cvičení a další regenerační programy. Snažíme se, aby jednotlivé služby nestály samostatně vedle sebe, ale přirozeně se doplňovaly a nabízely klientům více možností, jak pečovat o své zdraví a kondici.

A náš rozvoj pokračuje. Připravujeme zahradní pavilon, který nabídne nové zázemí pro cvičení, pohybové a relaxační programy, workshopy i spolupráci s externími lektory.

Dalším směrem je rozšíření služeb zaměřených na podporu lymfatického systému. Chceme rozvíjet manuální i přístrojovou lymfodrenáž a vytvořit pro tuto péči odpovídající zázemí.

Krušnohorská NEJ je pro nás příjemným zastavením a příležitostí ohlédnout se za tím, co se za několik let podařilo. Je ale také motivací pokračovat dál. Chceme, aby Lázně Meziboří byly místem, které se stále rozvíjí a přináší nové možnosti péče, ale přitom si zachovává to nejdůležitější – osobní přístup a prostředí, ve kterém se naši klienti cítí dobře.

Petra Boudová
manažerka Lázní Meziboří

JAK NÁS VIDÍ

AI

(po česku - Ajča)

Okresní hospodářská komora Most (OHK Most) představuje v severočeském regionu stabilní pilíř, který propojuje soukromý sektor, samosprávu a vzdělávací instituce. Pokud se ohlédneme za její historii, ustavující shromáždění delegátů proběhlo **27. května 1993** a do obchodního rejstříku byla zapsána 1. června téhož roku. Milník 33 let od založení (tzv. Kristova léta) je tedy spojen s obdobím její plné zralosti, kdy se komora již dávno etablovala jako nepostradatelný regionální hráč.

1. Silné vedení a stabilní pozice

Dlouholetou tvář a předsedou představenstva komory je **Ing. Rudolf Jung**. Pod jeho vedením si OHK Most vybudovala pověst pragmatického a konstruktivního partnera, který se nebojí otvírat specifická a často složitá témata Mostecku a celého Ústeckého kraje (jako je restrukturalizace regionu po útlumu těžby uhlí či transformace energetiky).

2. Klíčové aktivity ve veřejném prostoru

Ve veřejném prostoru a médiích je komora nejčastěji vidět v následujících oblastech:

- **Vzdělávání a podpora mladých řemeslníků:** Komora dlouhodobě bojuje s nedostatkem kvalifikovaných pracovních sil. Velmi viditelnou aktivitou je každoroční udílení **Dobrych listů komory** nejlepším absolventům středních odborných škol a učilišť na Mostecku. Tuto tradici doplňuje také projekt oceňování vysokoškoláků a dřívější iniciativa „Uznávaný tovaryš“.
- **Veletrhy Sokrates:** OHK Most je tradičním organizátorem regionálních veletrhů středního a vysokého školství (Sokrates 1 a Sokrates 2), které pomáhají tisícům místních žáků s výběrem budoucí kariéry.
- **Vlastní čtvrtletník TEMA:** Komora vydává respektovaný regionální časopis TEMA (zaměřený na techniku, ekonomiku, marketing a aktuality), který slouží jako diskusní platforma pro podnikatele, politiky i akademiky z regionu.
- **Projektové a dotační poradenství:** Pro místní firmy zajišťuje dotační programy na vzdělávání zaměstnanců (např. flexibilní kurzy měkkých a manažerských dovedností zcela hrazené z fondů) a organizuje odborné

Druhé téma „TEMA“ mimo hlavní téma

Okresní hospodářská komora Most měla 1. června výročí 33 let své existence. Co se o ní ví ve veřejném prostoru po jejích tzv. „Kristových letech“ jsme se 4 otázkami zeptali pro jednoznačnou nezájatost právě „Ajči“, a jak nás vidí je bez redakčních korekcí v následujícím textu. Redakce TEMA

semináře na aktuální legislativní témata (např. kyberbezpečnost, zákoník práce nebo digitalizace).

- **Přeshraniční spolupráce:** Významné je také její dlouholeté partnerství s německými komorami, zejména s IHK Halle-Dessau.

Věděli jste, že?

Sídlo komory najdete na mostecké třídě Budovatelů v budově VUHU a. s. Toto umístění symbolicky podtrhuje sepětí komory s průmyslovou a energetickou historií i budoucností celého Podkrušnohoří.

Po svých „Kristových letech“ tak OHK Most nevstupuje do žádné krize, ale naopak potvrzuje roli respektovaného prostředníka, který pomáhá transformovat Mostecko z uhelného regionu na moderní technologickou a vzdělanostní oblast.

Pořádá také nějaké prestižní akce, tedy fóra, semináře a konference?

Ano, pořádá a podílí se na celé řadě akcí. Právě organizace prestižních diskusních platform a odborných setkání je jedním z hlavních způsobů, jakým Okresní hospodářská komora Most (OHK Most) formuje veřejnou debatu v celém regionu.

Mezi ty nejvýznamnější a nejprestižnější patří:

1. Energetické fórum Ústeckého kraje (EFÚK)

Jedná se o bezesporu **nejvýznamnější a nejprestižnější akci**, kterou OHK Most pravidelně spolupořádá (s historií přesahující 15 let).

- **O co jde:** Jde o klíčovou odbornou konferenci, která se věnuje budoucnosti energetiky, dekarbonizaci, teplárenství, využívání obnovitelných zdrojů a jaderné energetice (včetně malých modulárních reaktorů) v regionu.
- **Prestiž:** Fórum se koná pod záštitou ministrů (průmyslu a obchodu, životního prostředí), hejtmana Ústeckého kraje, primátora města Mostu a prezidenta Hospodářské komory ČR. Schází se zde špičky české energetiky (např. zástupci ČEZ, Sev.en Energy, akademické sféry i státní správy).

2. Konference a kulaté stoly „Sokrates + 1“

Tato platforma navazuje na tradiční veletrhy Sokrates a zaměřuje se na oblast regionálního vzdělávání a trhu práce.

- **O co jde:** Formou seminářů, kulatých stolů či veřejných konferencí se zde setkávají zástupci

firem, ředitelů středních a základních škol a představitelů samospráv.

- **Cíl:** Cílem je propojit požadavky reálného průmyslu s tím, co se vyučuje na školách, a řešit akutní nedostatek technických i řemeslných profesí v regionu.

3. Odborné semináře pro podnikatele

Kromě velkých fór pořádá OHK Most pro své členy i širší podnikatelskou veřejnost praktické semináře reagující na legislativní a tržní změny. Často na nich spolupracuje s předními experty či právními kancelářemi (např. Doležal & Partners):

- **Pracovněprávní problematika:** Jak se vyhnout chybám v pracovněprávních vztazích, novely zákoníku práce.
- **Daně a administrativa:** Semináře k digitalizaci státní správy, Jednotnému měsíčnímu hlášení zaměstnavatele a daňovým novinkám.
- **Nové technologie a bezpečnost:** Webináře a semináře zaměřené na kybernetickou bezpečnost firem, umělou inteligenci v byznysu a ESG (udržitelné podnikání).

Díky těmto akcím funguje komora jako klíčový „převodník“ informací z vládní a celostátní úrovně přímo k lokálním podnikatelům a zároveň dává mosteckým firmám možnost vyjádřit se k tématům, která bezprostředně ovlivňují jejich budoucnost.

Jsou známa fakta o spolupráci s městy, regionálními orgány státní správy a neziskovými institucemi?

Spolupráce Okresní hospodářské komory Most (OHK Most) s městy, regionálními orgány státní správy a neziskovým sektorem je velmi rozsáhlá a tvoří samotnou podstatu její činnosti. Komora v regionu nefunguje izolovaně, ale jako klíčový integrační prvek.

Zde jsou konkrétní fakta a příklady, jak tato kooperace v praxi vypadá:

1. Úzká spolupráce s městy a samosprávou OHK Most velmi těsně spolupracuje se Statutárním městem Most a sousedním městem Litvínov.

- **Záštity nad klíčovými akcemi:** Primátor města Mostu pravidelně uděluje osobní záštitu nejvýznamnějším akcím komory, jako je Energetické fórum Ústeckého kraje nebo vzdělávací veletrhy Sokrates.

- **Městské organizace jako členové:** Členy komory jsou i přímo městské organizace či technické služby (např. Technické služby města Mostu, Městská správa sociálních služeb v Mostě či Technické služby Litvínov). To umožňuje rychlý přenos informací mezi byznysem a správou městského majetku.

2. Partnerství s regionálními orgány a státní správou

Komora funguje jako oficiální komunikační kanál a partner pro státní instituce v kraji:

- **Ústecký kraj:** Kraj je hlavním partnerem komory při řešení transformace regionu po útlumu těžby uhelných ložisek. Hejtman Ústeckého kraje pravidelně poskytuje záštitu klíčovým diskusním fórům. Komora úzce kooperuje s Energetickým centrem Ústeckého kraje (příspěvková organizace kraje) na koncepčních energetických otázkách.
- **Úřad práce ČR:** Komora s Úřadem práce dlouhodobě spolupracuje na projektech podporujících zaměstnanost a rekvalifikace – typicky se jednalo o programy typu POVEZ II (podpora odborného vzdělávání zaměstnanců).
- **Policie ČR:** Na lokální úrovni spolupracuje komora s Krajským ředitelstvím policie Ústeckého kraje (Územní odbor Most) při distribuci důležitých informací pro podnikatele týkajících se vnitřní bezpečnosti, veřejného pořádku nebo prevence kriminality v průmyslových zónách.

3. Propojení s neziskovým sektorem (NNO) a komunitou

OHK Most integruje neziskové organizace přímo do své členské základny a partnerské sítě, což pomáhá propojovat komerční byznys se sociální odpovědností (CSR):

- **Sociální a zdravotní služby:** Mezi významné partnery a členy komory patří například obecně prospěšné společnosti jako **HOSPIC v Mostě, o. p. s.** či **MAS Naděje, o. p. s.**
- **Rozvoj regionu a tradice:** Komora úzce spolupracuje s organizacemi pečujícími o odkaz regionu, jako je **Podkrušnohorské technické muzeum, o. p. s.**, Oblastní muzeum a galerie v Mostě nebo spolek Selský dvůr Braňany.
- **Klubová a komunitní činnost:** Tradičním partnerem je mostecký **Rotary klub**, který se věnuje charitativní činnosti, a také sportovní kluby reprezentující region (např. prvoligový ženský házenkářský klub DHK Baník Most či Aeroklub Most).
- **Ochrana spotřebitele:** Komora spolupracuje se Sdružením českých spotřebitelů při organizaci regionálního ocenění **Spokojený zákazník Ústeckého kraje**, což motivuje drobné živnostníky k poskytování kvalitních služeb.

Shrnutí: Tato provázanost ukazuje, že OHK Most po 33 letech své existence není pouhým „klubem

podnikatelů“, ale funguje jako respektovaná tripartitní platforma, což je pro strukturálně postižené Mostecko naprosto klíčové.

Má také nějaké kompetence správy státu?

Okresní hospodářská komora Most (ani Hospodářská komora ČR jako celek) **není přímým státním úřadem**. Je to nezávislá veřejnoprávní korporace, která sdružuje podnikatele.

Stát na ni však zákonem delegoval některé konkrétní úkoly z oblasti veřejné moci a státní správy (jedná se o tzv. **přenesenou působnost**). Komora jako celek tak v některých oblastech vystupuje jako úřad a vydává dokumenty s vahou veřejné listiny.

Mezi tyto klíčové kompetence patří:

1. Služby Czech POINT a úřední ověřování

Komora provozuje oficiální kontaktní místa veřejné správy. Na přepážkách OHK tak můžete vyřídit agendy, které jinak řešíte na poště nebo na městském úřadě:

- **Ověřování (vidimace a legalizace):** Pracovníci komory, kteří složili zákonné zkoušky, mají pravomoc úředně ověřovat pravost podpisů a shodu kopií s originály listin.
- **Výpisy z registrů:** Vydávají ověřené výpisy z Katastru nemovitostí, Obchodního rejstříku, Živnostenského rejstříku či Rejstříku trestů.

2. Certifikace pro mezinárodní obchod

Stát svěřil komoře výhradní pravomoc vystavovat dokumenty nezbytné pro export a import zboží:

- **Osvědčení o původu zboží:** Potvrzují, kde bylo zboží vyrobeno, což je klíčové pro celní řízení v mezinárodním obchodě.
- **Karnety ATA:** Komora vystavuje mezinárodní celní dokumenty, které umožňují dočasný bezcelní vývoz a dovoz zboží (např. pro vzorky, vybavení na veletrhy nebo profesionální techniku).

3. Profesionální kvalifikace (Autorizovaná osoba)

Podle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání funguje komora jako tzv. **autorizující orgán**.

- Může jmenovat autorizované osoby (zkušební komisaře) a organizovat zkoušky, kterými lidé bez formálního vzdělání v oboru prokazují svou profesní kvalifikaci (např. v řemeslných oborech) a získávají oficiální státní osvědčení.

4. Oficiální připomínkové místo zákonů

Zákon sice komoře nedává právo zákony schvalovat, ale dává jí silnou roli v jejich tvorbě:

- Hospodářská komora je **oficiálním připomínkovým místem** v legislativním procesu. Státní správa (ministerstva) jí musí povinně posílat k připomínkování návrhy zákonů, které se dotýkají podnikatelského prostředí.

Shrnutí: Když navštívíte kancelář OHK Most, můžete tam legálně vyřídit ověření podpisu pro smlouvu, získat výpis z rejstříku trestů nebo získat informace, kde nechat potvrdit exportní dokumenty pro firmu. Stát tyto činnosti na komoru přenesl proto, aby odlehčil klasickým úřadům a přiblížil tyto služby přímo podnikatelům.

Text byl vytvořen umělou inteligencí.

Redakční shrnutí ředitelky úřadu OHK Most:

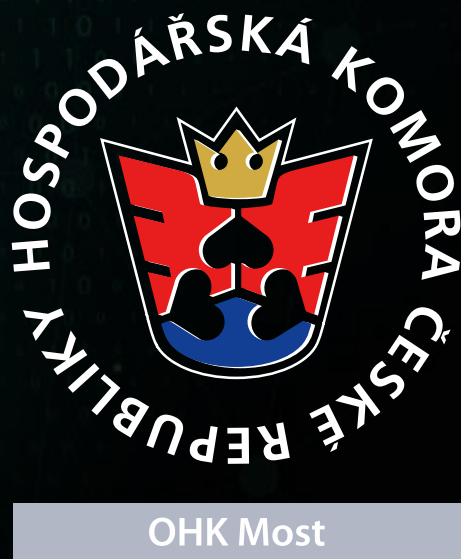
Vážení členové, podnikatelé, ať už se na naši činnost díváme lidskýma očima, nebo optikou moderní umělé inteligence, výsledek je stejný: největší hodnotou OHK Most jsou její členové. Vy jste tou hnací silou, která dává naší práci smysl.

Vše, co pro rozvoj podnikání na Mostecku děláme, můžeme realizovat pouze díky vaší silné podpoře a pevnému partnerství. Vaše důvěra nám dává mandát jednat a pomáhat tam, kde je to nejvíce potřeba.

Zároveň chci otevřít dveře těm, kteří s námi ještě nespolečně pracují. Přidejte se k OHK Most a staňte se součástí komunity, která drží při sobě. Platí zde totiž jednoduché pravidlo – tam, kde je síla společenství, tam je i moc prosadit reálné změny a obhájit zájmy nás všech. Společně jsme silnější a společně dokážeme víc. Těším se na naši budoucí spolupráci.

S pozdravem

Ing. Jiřina Pečnerová
ředitelka úřadu OHK Most
a předsedkyně redakční rady TEMA

Třetí téma „TEMA“ mimo hlavní téma

„Mějte se rádi, žijte a nechte žít“

VÁCLAV VĚTVIČKA

Redakce TEMA a celý realizační tým s velkým pohnutím přijal ve čtvrtek 30. července smutnou zprávu, že v noci na čtvrtek v Hamzově léčebně v Luži na Chrudimsku ve věku 88 let zemřel, a dovolím si říci i náš kolega, pan Václav Větvíčka. Je málo osobností, o kterých by se dalo říci, že ve vzpomínce na ně není třeba veřejnosti připomínat jejich lidský i profesní život (čemuž se nakonec věnují i jiná média). Pan Václav Větvíčka k nim bezesporu patří a celým svým životem a osobnostními vlastnostmi se nesmazatelně bez konkrétních připomenutí zapsal do našich srdcí a seznamu našich významných osobností.

Jak jsem již řekl o panu Větvíčkově, jako známému vášnivému popularizátoru říše rostlin, o které napsal řadu knih a článků, účinkoval v médiích, kdy pro zájemce provozoval odbornou poradnu, většina lidí vše ví, ale možná se neví, že i jeho znalosti historie, zeměpisu a našeho mudrosloví byly obdivuhodné. Svědčí o tom i to, že se stal od podzimu roku 2007 s krátkými přestávkami ceněným přispěvatelem do našeho magazínu TEMA, a jeho moudrá a vtipná slova na námi zadaná témata jej nenahraditelným způsobem až do loňského roku obohacovaly.

Také se možná neví, že měl i vztah k našemu regionu a dovoluji mi tedy několik osobních vzpomínek.

S panem Větvíčkovou jsem měl tu čest se poprvé setkat koncem jara roku 2006, kdy přijal mé pozvání do pracovního týmu přípravy projektu Mosteckého arboreta, které mělo vyrůst u Mosteckého jezera (záměr bohužel u mostecké politické reprezentace nenalezl nakonec, ku škodě významu regionu, pochopení, a byl odložen, což m.j. pan Větvíčka s nadhledem komentoval v seriózním periodiku neuveřejnitelnými slovy 😊 – ale to je jiná historie).

Václav Větvíčka

Prvním, mnou zaznamenaným veřejným počinem, týkající se Mostecka (což tehdy nebylo moc v „módě“ a panu Větvíčkově to bylo poté dáno i patřičně najevo), byla populární relace „Dobré jitro“

na Českém rozhlasu v srpnu 2006, kde se přes dvě hodiny plně věnoval našemu regionu severozápadních Čech a zejména Mostecku. Jeho moudrá slova jsou aktuální a nesmírně zajímavá i dnes, a proto si dovoluji malou ukázkou (kdy celá relace je v přepsané podobě v TEMA č. 4/2020) alespoň ve třech z 21 vstupů.

1. vstup – Krajem Lučanů a Lemúzů

Náhoda tomu chtěla a ke svému dlouhodobému záměru – zavítat do kraje Lučanů a Lemúzů – jsem se dostal dřív, než jsem myslel...

8. vstup – Jaká byla původní krajina?

Před rozsáhlými krajinářskými úpravami jižních Čech a zejména Třeboňska tam byla krajina téměř neobyvatelná, plná bažin, blan a mlák. Pak přišli Rožmberkové a jejich technici, rybníkáři a měřičkové. A regenti. Mikuláš, Štěpánek a Krčín. Krajina, do níž míří tisíce návštěvníků a obdivují ji, chráněná krajinná oblast a biosférická rezervace UNESCO. Možná, že také bude třeba dalších čtyř nebo pěti set let, než bude i nové Mostecko takovou obdivovanou oblastí. Ani Třeboňsko nevzniklo naráz. I tady trpělivou mravenčí prací zakládají celé týmy novou tvář krajiny.

Rudolf Jung a Václav Větvíčka na Hněvině – červenec 2006

Pan Ing. Stanislav Štýs DrSc., spoluvůdce zeleného přerodu a jeho dokumentarista, zachycuje rok za rokem, takový přerod. Vytvořil putovní výstavu fotografií, pořizovaných vždy ze stejného místa, třeba v rozmezí 30 let. Už ji viděla i řada míst s podobným osudem v zahraničí, připravuje se její instalace na Pražském hradě.

Postřehnutelný je ale i časový úsek mnohem kratší. Byl jsem na Mostecko pozván jako dendrolog v raných začátcích rektivací. Svezli, spíš slétli mně tehdy Moravou, to byla vylepšená Pětačtyřicátka Aero, dvoumotorové letadélko pro čtyři osoby. A viděl jsem krajinu, která v obecné povědomí vstoupila jako měsíční. V té době byly děti z Mostecky vyváženy mimo oblast, aby se alespoň týden nadýchaly vzduchu. Ani neříkám čistého, jen vzduchu. Ale už tehdy jsem viděl první výsyvky, osazené topoly, olšemi a jinými skromnými dřevinami. A první svahy, přeměňované na vinohrady.

Pak jsem, záhy po převratu, byl přizván téměř za stejným účelem nad velkolom ČSA, na strmé svahy úpatí Krušných hor v okolí zámku a někdejšího parku Jezeří. Nevěřil jsem, že by se takový zásah do krajiny dal brzy zahojit, pokud by to šlo vůbec. To, co jsem viděl letos koncem července mě přesvědčilo o opaku. I když...

Povídal jsem si o tom s pracovníci mosteckého muzea. Sídli v poslední zachovalé stavbě na úpatí Hněvína. Za ní už byla těžební jáma a kdysi tu stál i starý Most. Ta paní můj optimismus trochu přibrzdila, když řekla: Ve Štýsovo seriálu ale chybí ještě nejméně jedna fotografie. Ukazuje dnešní, zelený stav a haldy a měsíční krajinu před 30 lety. Měly by

tu být ale i záběry stejných míst pořízených ještě dávno předtím, v původní krajině... Jenže: co tu bylo původní?

9. vstup – Tři nebo víc tvářů?

Mostecko je krajina tří tvářů. Možná čtyř. Nebo víc? Jednou jsou přílehlé Krušné hory, spíš jen jejich část na severozápadě.

Na jihovýchodě, už v kraji Lučanů, to je krajina ryze zemědělská – kdyby nebylo Počeradské elektrárny. Od východu do Mostecky zasahují západní výběžky Českého středohoří.

A mezi tím je obrovská pánev: nejdřív po miliony let tvořená a ukládaná, pak erodovaná a odnášená, a nakonec osídlená. A vytěžená.

Nejdřív zbavená lesů a přetvořená v kulturní step, pak rozbrázděná a zjižvená jen a jen proto, aby zbytek země měl čím svítit a topit a teď znovu modelovaná. Ne dost jsme za takovou obět Mostecku zaplatili.

Jakou fotografii byste si, milá paní z mosteckého muzea, přála na začátku?

Díky hornické činnosti a otevřeným profilům je možné zdejší krajinu sledovat snad po celých posledních 350 milionů let. Nebo alespoň 300 milionů, protože tak se nějak datuje horotvorný proces, při němž před koncem prvohor vznikly základy Krušných hor, složených převážně z rul. Celé zdejší krystalikum je součástí Českého masivu a v oblasti podkrušnohorské pánve je zakryto mladšími usazeninami, splavovanými z vyšších poloh. Krajina to byla bažinatá a v proláklínách měla mělká jezera. Pak patrně následovalo dlouhé období sucha prokládané odplavováním starších hornin. Sucho

trvalo miliony let, desítky milionů, a trvalo až kamsi do spodní křídly, tj. až téměř ke konci druhohor. 100 milionů let byly z krajiny odplavovány staré horniny a celý ráz krajiny se vyrovnával, zplošťoval. Před 130 miliony let, ke konci křídového období, došlo k prudkému poklesu, který patrně vyvolalo karpatsko-alpské vrásnění a celé území se ocitlo na čas (opět měřitelný v milionech let!) pod mořskou hladinou. I druhohorní moře ustoupilo a opět se na dlouho ustálila souš, v níž se vymodelovala mírně zvlněná krajina. Asi před 40 miliony let se v oblasti dnešní pánve terén ještě víc snížil a vznikla zde velká, ale mělká jezera. A bylo teplo, subtropické až tropické teplo. Před 25 miliony let při dalším karpatsko-alpském horotvorném pohybu došlo k výraznému zdvihu ker a propukla intenzivní vulkanická činnost, jejíž výsledky či následky lze dodnes vidět v Doupovských horách a v Českém středohoří. Ryzel či Ressel, Široký vrch i Hněvín v samotném Mostě dodnes na sebe prozrazují, že jsou sopečného původu. Asi tak před 20 miliony let se v celé oblasti začala vytvářet pánevní sníženina, bohatá na mělká jezera a byly položeny základy tvorby uhlonosných vrstev.

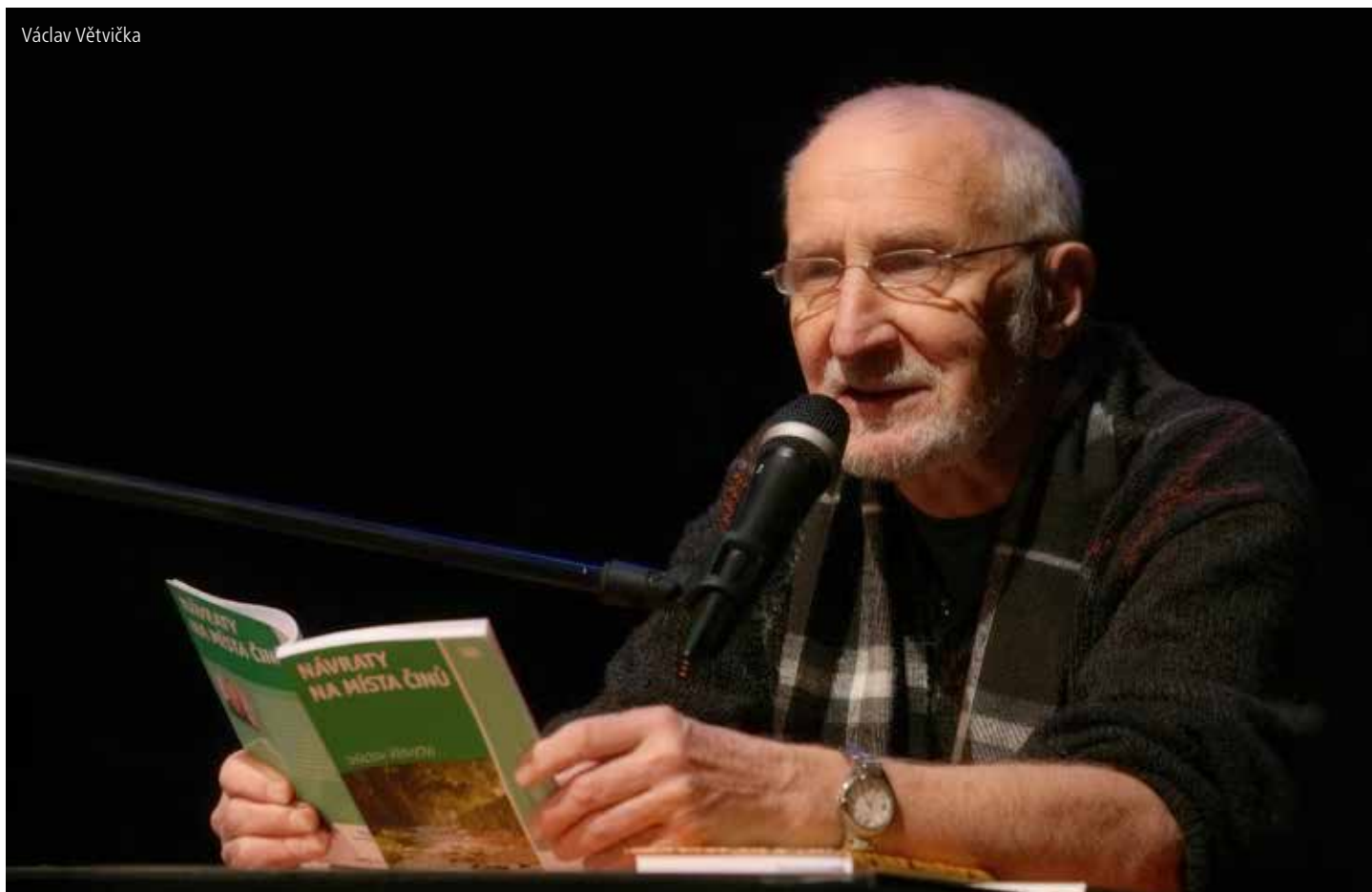
Tolik malá ukázka textu, který lze snad nalézt i v některé z jeho knih a v TEMA č. 4/2020.

Václave, budete nám se svými znalostmi, obdivuhodným rozhledem a osobitým humorem moc chybět.

S úctou

**Ing. Rudolf Jung
předseda OHK Most**

Václav Větička

K doplnění pár vět od pana RNDr. Jana Pokorného a Ing. Stanislava Štýse, DrSc.:

U této smutné události se doslova větví vzpomínky na Václava Větvíčku, s časem relativně stále méně staršího kolegu, kterého jsme si vážili, rádi jsme ho potkávali a o rady žádali. Říkal, že jeho přáním je být dobrým člověkem. Patřím k těm, kteří to rádi potvrdí a příkládám krátké svědectví.

Před pěti roky měl být v areálu Gymnázia Vítězslava Nováka v Jindřichově Hradci vysazen strom. Gymnázium bylo založeno v roce 1594 a strom by tedy měl s tradicí a posláním školy rezonovat. Obrátil jsem se na Václava Větvíčku, jaký strom doporučuje a on odpověděl druhý den s pohledem/inspirací studenta:

- (1) *Aby to bylo vlastenecké, měla by to být lípa srdčitá, *Tilia cordata*, náš národní strom.*
- (2) *Aby to bylo slovanské (Kollár) a současně trochu i germánské, navíc jihočeské, měl by to být dub letní, *Quercus robur*.*
- (3) *Aby to bylo v duchu „S americkým svazem na věčné časy a nikdy jinak“ a současně dostatečně velkášské a dlouhověké, mohl by to být sekvojovec obrovský, *Sequoiadendron giganteum*, který by už za 100 (200) let byl dominantou Hradce i okolí.*
- (4) *Aby to bylo z hlediska botanické věčnosti podložené, mohl by to být jinan dvoulaločný (*Ginkgo biloba*, druhohory, roste pomalu).*
- (5) *Případně metasekvoje čínská (*Metasequoia glyptostroboides*), opadavá konifera z raných třetihor, znovu objevená kolem roku*

Jan Pokorný s Václavem Větvíčkou

1942 a poprvé do Evropy introdukovaná v r. 1949, v téže roce byla vyseta v Botanické zahradě UK Na Slupi, dnes měří kolem 25 metrů a plodí, máme z ní mláďátka.

- (6) *Já mám v aleji osobností v Botanické zahradě v Troji vysazenou hrušeň; ta je taky dlouhověká.*

Tak si hodte kostkou, ta má 6 polí a vybere to za vás.

Zdraví VV.

Tak to byl Václav Větvíčka.

Listuji knihou „Stromy a keře mé životní lásky“ (Aventinum 2017), kterou VV věnoval památce Arnošta Emanuela Silva Tarouky (1860–1935), zakladatele průhonického parku, a ilustrátora a zahradníka Jana Maška. Dobrý člověk VV měl hluboké znalosti, praktickou zkušenost, vnímání souvislostí a svědomí. Takovou knihu AI nenapíše a takového člověka nenahradí. Vracejme se k jeho dílu, odkazu i krátkým příhodám.

S úctou

RNDr. Jan Pokorný

Václav Větvíčka, coby absolvent Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze, nejen mezi botaniky, ale i u široké veřejnosti měl uznání, úctu a respekt. Byl v pravém slova smyslu přírodovědec, protože dokázal skloubit přírodu se širokými zájmy člověka naší doby.

Jako špičkový botanik se stal ředitelem pražské botanické zahrady, kterou vedl 15 let. V té době aktivně spolupracoval s médii, veřejností a se studenty. Václav Větvíčka své nejen botanické znalosti a zkušenosti nejen získal, ale i všestranně popularizoval. Do jednoho ze stavebních objektů v botanické zahradě byla umístěna nová katedra životního prostředí. Jezdil jsem tam přednášet a tam jsem se s Václavem Větvíčkou seznámil. Tak započala naše dlouhodobá spolupráce. Václav se seznámil s unikátními rekultivacemi krajiny po těžbě uhlí a informoval o ní i veřejnost.

Václav nikdy neodmítl pomoc. Do mé knihy „Most v zeleném“ napsal hodnotnou esej o významu zeleně. Naším velkým společným tématem byla rekultivační zeleň. Aktivně pomáhal při přípravě a zakládání jedinečného parku na výspě lomu Ležáky. Ve spolupráci s Českým rozhlasem rád svým neopakovatelným způsobem vysvětloval svět, a to v souvislostech. Jednou z aktivit byl pořad „Dobré

jitro“. V jednom díle nás seznamoval s krajinou v okolí vodního toku řeky Bílina, která protéká celou Mosteckou pánví. Zmiňoval i řadu úspěšných rekultivací, které chválil. Vzpomínám si, že před několika lety mi volal rozčileně. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání si ho předvolala, že prý chválí rekultivace. Hrozili mu, že když nepřestane, vše mu zatrhnou – i to bylo možné.

Václav Větvíčka byl extrémně pracovitý a nikdy neodmítl pomoc, byl vynikající spisovatel s přehledem do přírody a krajiny. Nic si nenechal jen pro sebe a z jeho znalostí budou čerpat nejen současné, ale i budoucí generace.

S úctou a věčnou vzpomínkou
Ing. Stanislav Štýs, DrSc.

Václav Větvíčka a Stanislav Štýs nad uvažovaným územím Mosteckého Arboreta

Platforma VODA vyrazila do terénu

Její členové i hosté navštívili vodohospodářské lokality Mostecka

Jak se proměňuje práce s vodou v území ovlivněném těžbou? Jak se vyvíjí Jezero Most, jak jsou čištěny důlní vody, kdy se vrátí řeka Bílina z trubek do koryta a co čeká krajinu v okolí končícího lomu ČSA? Právě těmto tématům byl věnován terénní výjezd členů a hostů Platformy VODA

při Hospodářské a sociální radě Ústeckého kraje, který se uskutečnil 17. července 2026.

Platforma VODA tentokrát opustila tradiční jednací místnost a zamířila přímo do lokalit, kde lze změny spojené s vodou a transformací post-těžební krajiny sledovat v praxi. Během

HSR – ÚK

dopoledního programu účastníci navštívili Jezero Most, biotechnologickou čistírnu důlních vod v Mariánských Radčicích, lom ČSA s ukončujícím báňským provozem a Ervěnický koridor, kde se připravuje návrat řeky Bíliny z potrubí do otevřeného koryta.

Terénní výjezd ukázal nejen rozsah změn, kterými prochází krajina Mostecká v souvislosti s útlumem těžby, ale především význam vody jako jednoho ze zásadních témat této proměny. Platforma VODA bude tato témata nadále otevírat a vytvářet prostor pro společnou diskusi odborníků a dalších klíčových aktérů regionu.

Mgr. Gabriela Nekolová
předsedkyně
Hospodářská a sociální rada
Ústeckého kraje, z. s.

DRZÝ SMAJLÍK

Vážně? – spíše nevážně a s komentářem...

Je u nás vůbec možné, že:

- ? podle polského „Warsaw Enterprise Institute“ platby za emisní povolenky v České republice na osobu vyjdou na šest až sedm tisíc korun ročně, kdy je to s Polskem nejvíce v EU, a dokonce až třicetkrát víc než ve Švédsku? *(Když už ne my, tak alespoň Poláci mají odvahu jít s pravdou na trh a hlouposti prezentovat jednoduchými čísly, kterým každý rozumí – tedy, měl by...)*
- ? zpráva NKÚ mimo jiné konstatuje, že zatímco před šesti lety stál kilometr dálnice zhruba 275 milionů korun, předloni to bylo o 230 milionů víc? *(Tohle si bývalý ministr dopravy za rámeček asi nedá, a ne že inflace, náročné technologie, vnější podmínky – ale kdepak poplatníci daňoví, bordel je to! Tady jde zřejmě o churavý celkový systém.)*
- ? vedoucí pracovníce na MPSV v oblasti rovnosti žen a mužů zároveň zasedá v poradním orgánu vlády, působí v genderové neziskovce a rozděluje milionové dotace, která možný střet zájmu pochopitelně odmítá, i když jako předsedkyně výběrové komise, která o žádostech rozhoduje, v řadě případů též viděna bývá? *(Známe to o tom svícnu a tmě i odkud smrdí ryba. V již uzavřených pěti výzvách byl rozpočet 615 milionů korun, v aktuální výzvě je k dispozici dalších 360 milionů – pak že není kde brát.)*
- ? dne 6. června 2026 někteří zaměstnanci Úřadu vlády uskutečnili historicky první jednodenní stávku na protest proti reorganizaci léty nabobtnalého úřadu? *(Bouřlivé reakce ukazují, že žádoucí reorganizace na Úřadu vlády řála do živého, ovšem na druhou stranu je třeba ocenit strategické schopnosti stávkujících k stanovení limitu jen jednodenní stávky, protože při delším stávkování už by se mohlo ukázat, že řada „ohrožených“ pracovních pozic nikomu nechybí.)*
- ? v pátek 3. července se dopolední jednání naší PS věnovalo problému, zda do aktů sněmovny zavést zákaz požívání alkoholu a zakázaných drog, což by si naivní volič dovolil předpokládat za samozřejmost, že o zákonech hlasující poslanec je ve stavu přičetném? *(Asi to bude pro navrhovatele problém, stojící za náklady jednání sněmovny, kdy některá vystoupení vzbuzují jisté pochybnosti. Ovšem na druhé straně vzhledem k výraznému poklesu spotřeby alkoholu v ČR je nutné vzít v potaz i negativní dopad do příjmů státní kasy poklesem výběru spotřební daně, a jak známo, snaha PS o stabilitu rozpočtu je žádoucí.)*
- ? MPSV ČR, které v rámci své „odborné a kvalifikované“ kompetence provádí i zpětně důslednou kontrolu realizátorů dotačních programů, zda např. neporušili ustanovení o střetu zájmů, či jiná dotační pravidla, má samo přímo ve svých „odborných strukturách“ stejný problém, ovšem v rozměru milionů hodných ministerstva? *(Naše mudrosloví i na toto pamatuje a říká nám, že: „Pod svícem bývá největší tma“, a já bych dodal: „ale mnohdy i blaženo“.)*
- ? cizinec, který neměl v ČR povolený pobyt, loni v dubnu na Chebsku z pomsty a náhodou bez fatálních následků, mrští skleněnou lahev naplněnou směsí benzínu a nafty a se zapáleným knotem na fasádu rodinného domu, kde spal manželský pár s malým dítětem, obdržel 4. 7. 2026 po odvolání od KS v Plzni tříletou podmínku? *(Pan ministr spravedlnosti by měl zavést povinnost vybavit soudní budovy povinnou klimatizací a lidské mysli optimální a protokolárně kontrolované nastavení teploty, protože i paní soudkyně je člověk a ta vedra...)*
- ? předseda Poslanecké sněmovny veřejně otevřel problém nedostatku toaletního papíru ve vlacích a vyzval ministra dopravy, aby to u dopravců prověřil a postaral se o nápravu? *(Toť vskutku náš zásadní národní problém, který by měla PS dovést do konce a nařídít ve vlacích toaletního asistenta průvodčího a jím zajistit např. v nejvyšší kategorii vlaků papír min. 3vrstvý s heřmánkem, v nižší pak 2vrstvý a v té oblasti jako minimum minulý jízdní řád, případně jiný prošlý a vytištěný dokument samozřejmě na tenkém papíře.)*
- ? svazek 25 obcí provozuje v Poličce domov pro seniory s 50 místy a domov se zvláštním režimem pro 14 klientů, na pracovišti v Bystrém nabízí dalších 69 míst a 11 lůžek odlehčovací služby určené na pomoc neformálním pečujícím, takže pobytové sociální služby tak mají dohromady kapacitu 144 klientů? *(A pak že to pane premiére v rámci úspor nejde, ale když máme 16 členů vlády, 14 ministerstev, 6258 obcí, 14 krajů, 76 okresů a do voleb kandidují kolem stovky stran a hnutí s ambiciózními předsedy hledajícími budoucí uplatnění, pak se úspory hledají těžko.)*
- ? nákupy běžného zboží se mohou zákazníkům zbytečně zdražit o tisíce korun kvůli špatně připraveným evropským pravidlům pro obaly, což přinese navíc firmám právní nejistotu, další byrokracii a vysoké náklady se všemi obchodními důsledky? *(Když už Evropu na kolena, tak důsledně! Je v rámci euromyšlení nepochopitelné, že odborníci EU pozapomněli na jeden zásadní obal, se kterým se též plýtvá, a to obaly lidských těl Evropanů, tedy oděvy – a to by bylo abychom těm krejčím z Asie nezavařili.)*

! Je to možné!
a kdo nevěří, ať k nám běží.

RNDr. Ladislav Minčíč

Otázka na závěr

pro RNDr. Ladislava Minčíče, CSc., MBA,
tajemníka úřadu HK ČR.

Historie hospodářských a obchodních komor v českých zemích je zaznamenána již od roku 1850 a komory vždy byly nedílnou součástí podnikatelského prostředí a společenského dění. Celou historii velmi podrobně popisuje publikace „Hospodářská komora ČR včera a dnes“, vydaná Komorou v roce 2017. Nicméně novodobá historie HK ČR počíná jejím založením na ustanovujícím sněmu 20. 3. 1993 a tudíž HK ČR si letos připomíná 33 let svého působení v našem podnikatelském prostředí.

Pane tajemníku, mohl byste pro naše čtenáře stručně popsat, jak se komora za oněch 33 „kristových let“ vyvíjela, čím prošla a čeho dosáhla?

Redakce TEMA

Mgr. Ivana Hrdinová

Letos uplynulo již 33 let od doby, co zasedal ustavující sněm Hospodářské komory České republiky (Komory) a co se začala formovat územní struktura nové organizace – někde, zejména v krajských centrech, navázaly vznikající okresní komory na činnost bývalých regionálních kanceláří Československé obchodní a průmyslové komory, jinde, jako třeba právě v Mostě, se začaly zakládat úplně nové okresní komory, a to byl také vytvořen úřad Komory. Komora je tak už plných 33 let jedním z hlavních pilířů podnikatelské samosprávy – institucí, která dává podnikatelům společný hlas, poskytuje jim praktický servis a prosazuje změny, bez nichž by se podnikání v Česku vyvíjelo pomaleji a složitěji.

Její novodobý příběh se začal psát bezprostředně po listopadu 1989: 16. prosince 1989 se na Žofíně sešlo kolem 5 000 budoucích soukromníků s cílem obnovit samosprávné komorové hnutí. Vyústěním byl vznik Komory jako na státu nezávislé platformy, která chce hájit a koordinovat zájmy podnikatelů a poskytovat jim podpůrný servis. Komora se stala nástupcem tradice obchodních a průmyslových komor z roku 1850. V březnu 1993 byl na ustavujícím sněmu zvolen první prezident Zdeněk Somr.

Začátky Komory byly spojeny s transformací: restitucemi, malou a velkou privatizací i kuponovou privatizací. Komora vstupovala do veřejné debaty o nastavení pravidel trhu a zároveň pomáhala firmám zvládat praktické problémy nového prostředí – od legislativních změn až po každodenní agendu podnikání. V této době se výrazně otiskla do legislativy: např. u novely živnostenského zákona Komora iniciovala 24 ze 43 přijatých pozměňovacích návrhů.

Dalším silným tématem se stala podpora exportu. Komora už v roce 1994 vyzývala stát k jasné odpovědnosti za proexportní politiku a v roce 1996 založila sekci investičních celků jako nástroj pro přípravu podkladů vládě. Rozšířila i konkrétní služby pro otevírání nových zahraničních trhů a vyhledávání obchodních příležitostí.

Součástí aktivit Komory byly také oceňované příručky pro podnikání, které podnikatele provázaly praxí – od orientace v pravidlech až po konkrétní postupy (např. exportní příručka Abece da obchodníka). V období otřesů – v měnové krizi 1997, při povodních a recesi končící v roce 1999 – dokázala vedle tlaku na systémové změny organizovat i adresnou pomoc, včetně povodňového fondu a návrhů na úlevy pro postižené firmy. Schopnost rychlé mobilizace ve veřejném zájmu dokázala Komora i při povodních v roce 2002, kdy vyzvala firmy v zisku

k dřívějším zálohám na daň z příjmu, aby stát získal prostředky na odstraňování škod.

Po přelomu milénia Komora posilovala regionální strukturu a klíčové kompetence. V roce 2002 převzal vedení Jaromír Drábek. Ve stejném roce se otevřelo bruselské zastoupení podnikatelů CEBRE, které zvyšovalo schopnost prosazovat zájmy českých firem v EU. V roce 2003 Komora zároveň veřejně vyzvala podnikatele, aby v referendu podpořili vstup ČR do EU a byla jim významným partnerem při přípravě na vstup ČR do EU, kdy pomáhala firmám orientovat se v evropském právu i v nových pravidlech jednotného trhu.

V roce 2008 byl prezidentem zvolen Petr Kužel. Komora se stále důrazněji stavěla na podporu stabilního a férového podnikatelského prostředí a proti zvyšování administrativní zátěže. Během globální krize 2008–2009 prosazovala opatření ke stabilizaci podnikání. Komora ještě více zesílila roli aktivního obhájce podnikatelů. Postoje Komory stavěla na anketách a šetřeních mezi členskými firmami. Zároveň zavedla tradici oceňování podnikatelských osobností, např. Merkurovy medaile.

V roce 2014 se stal prezidentem Vladimír Dlouhý, za jehož působení se Komora výrazně věnovala problémům dlouhých povolovacích procesů nebo dopravní infrastruktury a dále upozorňovala na neustále se zvyšující regulační zátěž. Komora se zapojila do rekodifikace stavebního práva s cílem zkrátit zdoluhavá řízení a odstranit roztržičnost agend.

Významnou kapitolou se stal také trh práce: od roku 2015 se nedostatek lidí stal jednou z hlavních brzd ekonomiky. Komora iniciovala programy ekonomické migrace a stala se kontaktním místem pro sběr a kontrolu žádostí, čímž pomohla firmám obsazovat chybějící pozice. Současně posilovala téma odborného vzdělávání a celoživotního učení v rámci partnerského modelu celoživotního vzdělávání. Od roku 2020

Komora koordinuje účast ČR na soutěžích odborných dovedností EuroSkills. Podpora odborného vzdělávání v podobě propojování škol a firem, důrazu na praxi a zvyšování prestiže kvalifikací patří k trvalým komorovým prioritám. V roce 2018 Komora oslavila 25 let své novodobé historie a při této příležitosti začala používat nové logo (viz poslední obrázek).

Krizové roky 2020–2023 znovu potvrdily nezastupitelné místo Komory. Během covidu iniciovala a vyjednávala programy zmírňující dopady státních restrikcí a poskytovala nejenom svým členům rozsáhlý servis. V energetické krizi po roce 2021 tlačila na rychlá řešení, podpořila zastropování cen a vyjednala kompenzace pro podniky.

V období 2014–2023 tak Komora zásadně upevnila svou prestiž na hospodářské, společenské i politické úrovni.

Aktuálním prezidentem, poprvé zvoleným v roce 2023, je Zdeněk Zajíček. Pod jeho vedením Komora zřetelně akcentuje snižování regulatorní zátěže, a to zejména prostřednictvím iniciativy Byrokratický detox (byrodetox.cz), aby se podnikatelé mohli soustředit na výkon firmy a její růst namísto řešení administrativy.

Cestu ke vstřícnému podnikatelskému prostředí a upevnění konkurenceschopnosti jako základním východiskům prosperity v následujících letech vidí Komora v investicích do strategických oblastí: energetiky, dopravní a datové infrastruktury, dostupného bydlení, rozvoje trhu práce, vzdělávání, vědy, výzkumu a inovací a do budování skutečně efektivního státu. Tyto vize Komora pomáhá překládat do konkrétních doporučení pro veřejnou politiku.

Shrnutí: celou dosavadní historii Komory, její aktuální politikou i prioritami pro budoucnost se vine jedna zásadní myšlenka, a sice že podnikání potřebuje stabilní pravidla, srozumitelný stát a férové prostředí. Být členem Komory znamená mít za sebou instituci, která každý den usiluje o kvalitní podmínky pro podnikání. Být členem Komory znamená i závazek k tomuto úsilí osobně přispívat.

Mgr. et Mgr. Ivana Hrdinová,
tajemnice úřadu Komory v letech
2022–2023

RNDr. Ladislav Minčíč, CSc., MBA,
tajemník úřadu Komory od roku 2023

Vývoj znaku Komory.

OHK Most

Vítáme nové členy v OHK Most

D.W.I. Group, a. s.

Hana Malypetrová

Městská správa sociálních služeb v Mostě – příspěvková organizace

Michal Václavík

MIŠIŠ s.r.o.

RENOMIA, a. s.

SANDTHERM a.s.

WIEMARG s.r.o.

DIGILAB UKÁZAL, ŽE ZÁJEM JE. TEĎ HO PŘEBÍRÁ OPENLAB

Dva roky sdílené dílny proměnily zvědavost studentů v hotové prototypy a pokračují dál v novém projektu.

ROBOTIKA

3D TISK

VIRTUÁLNÍ
REALITA

MECHATRONIKA

Jak dostat moderní technologie mezi studenty, školy, podnikatele i veřejnost? A co se stane, když se otevře prostor, kde si lidé mohou 3D tisk, robotiku nebo virtuální realitu nejen prohlédnout, ale skutečně vyzkoušet? Odpověď daly poslední dva roky fungování DigiLabu - digitální laboratoře, kterou společně provozovaly Inovační centrum Ústeckého kraje (ICUK) a Fakulta strojního inženýrství UJEP v rámci projektu Smart akcelérátor pro Ústecký kraj III. Z pilotního ověření se postupně stalo místo, kde vznikaly prototypy, rodily se podnikatelské nápady a tisíce lidí získaly první zkušenost s technologiemi budoucnosti.

Zájem překonal očekávání

DigiLab vznikl s cílem zpřístupnit technologie, které bývají dostupné jen ve firmách, výzkumných institucích nebo specializovaných laboratořích - 3D tiskárny a skenery, laserové technologie, virtuální realitu, CNC obrábění, robotiku. Nechyběla ani odborná podpora a mentoring, díky kterým se z atraktivní ukázky stal nástroj pro řešení reálných problémů. Do aktivit se zapojilo 42 začínajících podnikatelů - víc než dvojnásobek původně plánovaného počtu. Přes 120 studentů vysokých a vyšších odborných škol tu pracovalo na vlastních projektech. Největší zájem ale přišel ze základních a středních škol, odkud DigiLab navštívilo přes 2 300 žáků, a dalších více než 2 100 návštěvníků tvořila veřejnost a hobby tvůrci. Řadu plánovaných hodnot bylo nutné během projektu navyšovat, protože zájem je několikanásobně převyšoval.

Když technologie pomáhají podnikání

DigiLab se rychle stal místem, kde se nápady měnily ve skutečné produkty: prototypy pro kosmetický průmysl pomocí 3D skenování a tisku, ve spolupráci se stomatologickou klinikou rentgenové polohovače i držáky intraorálních kamer, k tomu gravírování, 3D modely nebo testování materiálů. Významnou část aktivit tvořila i práce se školami, žáci se prakticky zapojovali do projektů, modelování a práce s roboty, pedagogové nejvíce oceňovali přístup k technologiím, které si školy běžně nemohou dovolit. Stopu DigiLab nechal i na FSI UJEP, kde počet nově přijatých studentů vzrostl přibližně o 12 %.

„Zatímco na začátku přicházeli lidé hlavně ze zvědavosti, postupně dílnu začali využívat pro vlastní projekty, závěrečné práce a rozvoj podnikatelských nápadů.“

Ukázalo se, že v regionu existuje komunita lidí, kteří chtějí tvořit a experimentovat, potřebují k tomu jen vhodné zázemí. O zkušenosti s provozem DigiLabu projevila zájem i další regionální inovační centra a agentura CzechInvest.

Nástupce OpenLab jede dál

29.září se dveře otevřely znovu - tentokrát jako OpenLab. Nová dílna staví na tom, co se v DigiLabu osvědčilo, a přidává vybavení pro praktickou robotiku, mechatroniku a embedded systémy. Vedle 3D tisku, elektroniky a polytechnických dovedností si tu teď budou moci zájemci poskládat a naprogramovat průmyslového robota, pájet na horkovzdušné pájecí stanici nebo naskenovat předmět ručním 3D skenerem a rovnou si výsledek prohlédnout ve virtuální realitě.

Přibudou i dvě nové 3D tiskárny CoreXY, sušička filamentu, resinový tisk, plotter a mikropočítačový tréninkový systém pro programování mikrokontrolérů.

OpenLab sídlí v nové budově CEMMTECH, kampusu UJEP (Pasteurova 3334/7, Ústí nad Labem) a je otevřený žákům 2. stupně ZŠ, studentům SŠ i VŠ, pedagogům, veřejnosti i firmám.

Využití je zdarma, stačí se předem zaregistrovat na konkrétní termín.

**REZERVUJTE SI
TERMÍN NA
WWW.ICUK.CZ**

SKUPINY
JEDNOTLIVCI
CENA

**PÁTKY 9:00 - 15:00
STŘEDY 14:00 - 19:00
ZDARMA**

Hrazeno z projektu Smart akcelérátor pro Ústecký kraj IV CZ.02.01.02/00/25_042/0018337

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Ministerstvo
školské, mládeže
a tělovýchovy

**INOVAČNÍ CENTRUM
ÚSTECKÉHO KRAJE**

25. ročník

SOKRATES 1

Regionální veletrh středního vzdělávání

8. – 9. listopadu 2026

neděle 8. 11. / 12:00 – 17:00 hodin

pondělí 9. 11. / 09:00 – 13:00 hodin

Sportovní hala Most

Okresní hospodářská komora Most

ve spolupráci s Úřadem práce České republiky,

Krajskou pobočkou v Ústí nad Labem, Kontaktním pracovištěm Most,

a generálním partnerem skupinou ČEZ,

pořádají pod záštitou hejtmána Ústeckého kraje Mgr. Richarda Brabce

25. ročník

SOKRATES 1

Regionální veletrh středního vzdělávání

Těšíme se na Vaši návštěvu!

ORLEN Unipetrol – Generální partner OHK Most.

Na veletrhu proběhnou prezentace vzdělávání,
ukázky odborného výcviku žáků a studentů, učebních pomůcek, učebnic
a vzdělávacích programů pro vybrané stupně výuky.

Cílem veletrhu je podpořit zájem veřejnosti o vzdělávání žáků a dospělých,
a tím přispět k lepší informovanosti veřejnosti o možnostech vzdělávání nejen
v regionu. Předpokládá se bohatá účast vystavovatelů z řad vzdělávacích institucí,
středních škol, vyšších odborných škol a vzdělávacích institucí poskytujících své služby
dospělým.

Vstup zdarma.

inzerce

Pořadatel

Generální partner

Generální partner
OHK Most

Partneři

most

Záštita

Ústecký kraj